

Nevěra v manželském životě z pohledu mužů a žen v mladé dospělosti

Bc. Jana Forbelská

Diplomová práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jana Forbelská**
Osobní číslo: **H11534**
Studijní program: **N7501 Pedagogika**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Nevěra v manželském životě z pohledu mužů a žen
v mladé dospělosti**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
**Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti manželského soužití a nevěry
v partnerských vztazích.**
Příprava metodiky výzkumné části.
Realizace kvantitativního výzkumu prostřednictvím Q-metodologie.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu a jejich shrnutí.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

CHAPMAN, Gary. Čtyři období manželství: jakými proměnami prochází náš vztah a jak je můžeme ovlivnit. Praha: Návrat domů, 2007. ISBN 978-80-7255-161-3.

KARSTEN, Hartmut. Ženy – muži: genderové role, jejich původ a vývoj. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-736-7145-X.

PLAŇAVA, Ivo. Manželství a rodina. Struktura, dynamika, komunikace: jakými proměnami prochází náš vztah a jak je můžeme ovlivnit. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 80-723-9039-2.

ŠMOLKA, Petr. Nevěra pro podváděné i podvádějící. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0397-1.

UZEL, Radim. Nevěra a co s ní. Praha: Petrklíč, 2010. ISBN 978-80-7229-241-7.

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Eliška Suchánková, Ph.D.

Ústav pedagogických věd

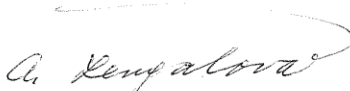
Datum zadání diplomové práce:

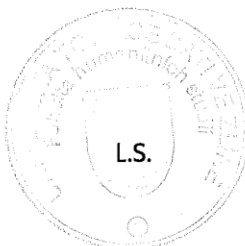
30. listopadu 2012

Termín odevzdání diplomové práce:

26. dubna 2013

Ve Zlíně dne 14. února 2013

doc. Ing. Aněžka Lengalová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné;
- na diplomové práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 19.4.2013

..... *Forkelová Jana*

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Cílem této diplomové práce je popsat problematiku nevěry v souvislosti s manželstvím osob v mladém dospělosti. Teoretická část práce pojednává o instituci manželství z více úhlů pohledů, snaží se o široký popis problematiky nevěry ve vztazích, přičemž zmiňuje i pohled odborníků na problematiku nevěry. Poslední kapitola teoretické části popisuje jedince v mladém dospělosti. V praktické části je proveden kvantitativní výzkum prostřednictvím Q-metodologie, který mapuje uspořádání názorů na nevěru u mužů a žen v mladém dospělosti. Konkrétně tedy uspořádání názorů souvisejících s oblastmi vymezení pojmu nevěra, oblastí řešení nevěry, vlivu nevěry na partnerský vztah, genderové rozdíly ve vztahu k nevěře, odhalení nevěry a také o zjednodušený všeobecný názor o nevěře.

Klíčová slova:

Manželství, nevěra, mladá dospělost

ABSTRACT

The aim of this thesis is to describe the issue of infidelity in connection with the marriage of persons in young adulthood. The theoretical part of the thesis deals with the institution of marriage from multiple angles, perspectives, trying to include a wide description of infidelity in relations, with the view of the experts on the issue of infidelity. The last chapter the theoretical part describes the individual in young adulthood. In the practical part of the quantitative research is carried out by means of Q-methodology that maps to the arrangement of views on infidelity among men and women in young adulthood. Namely the arrangement of views related to the areas of definition of infidelity, infidelity, solution areas of influence of infidelity on the affiliate relationship, gender differences in relation to the affair, the revelations of infidelity, as well as a simplified general opinion about infidelity.

Keywords: Marriage, infidelity, young adulthood

Motto:

„V manželství není ani tak nejhorší nevěra jako ztráta lásky.“

George Sandová

Poděkování:

Ráda bych vyjádřila své poděkování vedoucí diplomové práce Mgr. Elišce Suchánkové, Ph.D. za odborné vedení mé práce, za konzultace, cenné rady a pomoc při zpracování.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 MANŽELSTVÍ	12
1.1 PROMĚNA INSTITUCE MANŽELSTVÍ	14
1.2 MANŽELSKÝ VZTAH	14
1.3 MANŽELSKÉ KRIZE	16
1.4 ALTERNATIVY K MANŽELSTVÍ	17
1.4.1 Partnerské dvojice – partnerský vztah.....	18
1.4.2 Nesezdaná soužití.....	19
1.4.3 Registrované partnerství.....	19
2 NEVĚRA V MANŽELSKÝCH VZTAZÍCH	21
2.1 VYMEZENÍ NEVĚRY	21
2.2 TYPOLOGIE NEVĚR	22
2.3 ZNAKY NEVĚRY	25
2.4 MOTIVACE A PŘÍČINY NEVĚRY	27
2.4.1 Příčiny v partnerově a partnerčinně chování	27
2.4.2 Vliv osobnostních charakteristik podvádějícího	28
2.4.3 Situační příčiny nevěry.....	29
2.4.4 Nevěra jako důsledek partnerských vztahových problémů	31
2.5 MEZIPOHLAVNÍ ODLIŠNOSTI VE VZTAHU K NEVĚŘE	31
2.5.1 Nevěra muže.....	32
2.5.2 Nevěra ženy.....	33
2.6 PROŽÍVÁNÍ PARTNEROVY NEVĚRY	35
2.7 NEVĚRA A NÁZORY ODBORNÍKŮ.....	37
3 JEDINEC V MLADÉ DOSPĚLOSTI	41
3.1 OBDOBÍ MLADÉ DOSPĚLOSTI.....	41
3.2 DŮLEŽITÉ MEZNÍKY MLADÉ DOSPĚLOSTI	41
3.3 DOSPĚLOST Z POHLEDU GENDER PROBLEMATIKY	43
3.3.1 Osobnostní rozvoj mladých mužů.....	44
3.3.2 Osobnostní rozvoj mladých žen	45
3.3.3 Genderová diferenciaci v oblastech života mladých dospělých	46
II PRAKTICKÁ ČÁST	48
4 METODOLOGIE VÝZKUMU	49

4.1	VÝZKUMNÝ CÍL	49
4.2	VÝZKUMNÉ OTÁZKY	49
4.3	VÝZKUMNÝ SOUBOR	50
4.4	VÝZKUMNÉ TECHNIKY	51
4.5	ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ DAT	52
4.6	STRUKTURA VÝZKUMU	53
4.7	KATEGORIE A KONKRÉTNÍ TVRZENÍ A Q- TYPY PRO TUTO PRÁCI:.....	54
5	VÝSLEDKY VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	58
5.1	ODLIŠNOST V POHLEDU NA NEVĚRU	58
5.2	POHLED MUŽŮ NA PŘEDLOŽENÉ Q-TYPY	58
5.3	POHLED ŽEN NA PŘEDLOŽENÉ Q- TYPY	61
5.4	VYMEZENÍ NEVĚRY	64
5.5	OBLAST ŘEŠENÍ NEVĚRY	68
5.6	VLIV NEVĚRY NA PARTNERSKÝ VZTAH	72
5.7	OBECNÝ NÁZOR NA NEVĚRU.....	75
5.8	GENDEROVÉ ROZDÍLY OVLIVŇUJÍCÍ VÝSKYT NEVĚRY	78
5.9	ODHALENÍ NEVĚRY	82
6	INTERPRETACE DAT.....	86
6.1	DOPORUČENÍ PRO PRAXI.....	90
	ZÁVĚR	92
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	94
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	99
	SEZNAM OBRÁZKŮ	100
	SEZNAM TABULEK.....	101
	SEZNAM GRAFŮ	102
	SEZNAM PŘÍLOH.....	103

ÚVOD

Téma mé diplomové práce, které jsem si zvolila je problematika partnerské nevěry v manželství. Toto téma jsem si vybrala, jelikož se řadí dle mého mínění mezi velmi aktuální témata v poslední době a dovoluji si i tvrdit, že patří mezi nejčastější současný problém rodiny, který může mít za následek rozvodovost rodin a s tím spojenou sníženou funkčnost rodiny jako takové. V čemž vidím souvislost právě s oborem sociální pedagogiky ve spojení s prací poraden pro partnerské, rodinné a mezilidské vztahy a orgánů sociálně právní ochrany dětí, které s takovými rodinami mohou pracovat.

Nevěra dokáže s každým vztahem velmi „zamávat“ a zcela rozložit doposud fungující partnerský vztah či manželství, a to ať se jedná o nevěru partnera či partnerky. Lze ji tedy označit jako krizovou situaci v životě člověka, která může mít pro rodinu někdy až fatální následky. Což můžu dle svých zkušeností z mého blízkého okolí jen potvrdit.

Ačkoliv si myslím, že nevěra je velkou zátěžovou situací pro partnerský vztah, dovolím si tvrdit, že pro instituci manželství a manželský vztah se stává ještě větším problémem. Jelikož se vztahuje nejen k oblasti vztahové mezi dvěma partnery, ale i rodinné, kde je již nutné brát ohled při řešení tohoto problému především na děti a další oblasti související s rodinným soužitím. Proto svoji pozornost zaměřuji právě na pohled mužů a žen žijících v manželském svazku.

O problematice nevěry v partnerských vztazích se v dnešní době píše často. Dozvídáme se o ní prostřednictvím článků v různých populárních časopisech, kde nám odborníci radí, jak se s touto situací ve vztahu vyrovnat, jak ji překonat a začít „znova“. Avšak vždy jde o pouze povrchní informace, které tuto problematiku nedokážou zcela popsat. Proto se v této práci snažím poskytnout co nejvíce ucelený pohled na problematiku nevěry.

Mou snahou je v teoretické části práce seznámit s institucí manželství, definovat pojem nevěra z více úhlů pohledu a dále vymezit pojmy muž a žena v mladé dospělosti spolu s jejich charakteristikou. Cílem mé praktické části práce je zjistit, zda se pohled na jednotlivá tvrzení souvisejících s nevěrou může lišit v návaznosti na odlišné pohlaví jednotlivých respondentů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MANŽELSTVÍ

Pojem manželství je v naší společnosti velmi často používaný a každý si pod ním dokáže představit, co obecně znamená. I přesto chci v této kapitole uvést některé definice, které nám pomohou odborně tento pojem vymezit. Dále se pokusím nabídnout náhled na manželství z více úhlů pohledů a následně se budu zabývat proměnami manželství v průběhu času, manželským vztahem či alternativními způsoby partnerského soužití, které můžeme jak v naší, tak zahraniční společnosti najít.

Manželství v dnešním slova smyslu bylo oficiálně uvedené v platnost na tridentském koncilu roku 1563 pro křesťanské obyvatelstvo, avšak do praktického života bylo zaváděno postupně během následujících desítek let a v protestantských zemích se tato instituce objevila ještě později. (Janáčková a kol., 2008, s. 12)

Jedno z nejzákladnějších vymezení pojmu manželství v České republice nabízí zákon č. 1963/94 Sb. o rodině, který jej definuje jako trvalé společenství muže a ženy, jehož hlavním úkolem má být založení rodiny a následná výchova dětí. Je uzavřeno na základě svobodného a úplného souhlasného prohlášení muže a ženy, které potvrzuje to, že spolu vstupují do manželství. Tento akt prohlášení je činěn veřejně, obvykle slavnostním způsobem a to za přítomnosti dvou svědků. Na našem území existují dva způsoby uzavření manželství, které dovoluje zákon, a to před obecním úřadem pověřeným vést matriky takzvaný občanský sňatek nebo před orgánem církve či náboženské společnosti, kdy mluvíme o sňatku církevním.

Širší pohled na manželství nabízí Jandourek (2001, s. 148), který tuto instituci popisuje jako právní vztah založený na závazku muže a ženy ke společnému životu, přičemž zdůrazňuje podmínku monogamie, která se vztahuje převážně na západní společnost ovšem však s větší mírou tolerance k možnosti rozvodu manželství a uzavření dalšího nového partnerského vztahu či manželství.

Mezi další uznávané definice manželství se prosadilo vymezení manželství od Westermarcka (cit. podle Mucha, 2009, s. 156), která popisuje tento vztah stručně, ale výstižně jako „*relativně trvalé soužití muže a ženy, které se neomezuje na soulož a udržuje se rovněž po narození dítěte*“.

Tedy i u Westermarcka můžeme nalézt důraz kladený především na to, že instituce manželství není uzavírána jenom pro účely založení rodiny, ale hlavně jako děle či celoživotně trvající svazek muže a ženy.

Pokud na manželství pohlédneme z trochu filozofického pohledu, můžeme o něm říci, že se jedná v první řadě o smluvní vztah, v kterém se muž s ženou zavazují k celoživotnímu partnerství, jak už bylo řečeno. Manželství dle tohoto pohledu představuje určitou jednotu, která má být především opakem osamělosti. Manželství nám dle tohoto pohledu umožňuje sdílet s partnerem hlubokou potřebu důvěry a blízkosti, která se projevuje v oblastech intelektuální, emocionální, sociální, fyzické i duchovní. Tento svazek má však i své poslání a cíl, a to plození dětí a vzájemná podpora partnerů. Základní podstatu manželství lze tudíž vymezit pojmy závazek, jednotu, důvěrná blízkost, účel a cíl a vzájemné doplňování partnerů. (Chapman, 2005, s. 10- 11)

Jako o jisté vývojové fázi jedince se zmiňuje o manželství Kopřiva (1988, cit. podle Plaňava, 2000, s. 27), který tvrdí, že se vstupem do manželství otvírá jedinci pět oblastí osobního růstu, a to „*utváření sexuálních vztahů s jednou osobou, ustavení nové úrovně objektových vztahů, dokončení psychické separace od rodičů, dále je příležitostí pro uplatnění autonomie osobnosti a konečně otevírá nové příležitosti pro identifikaci*“.

Z hlediska praktického popisuje manželství jistá faktorová analýza, která vidí manželství jako instituci, jež zajistí jedinci finanční jistotu, právní záruky majetkových vztahů a jejím úkolem je zabezpečit potomky a tím jim zajistit zdárný vývoj. Druhým hlediskem manželství je dle této analýzy emocionální oblast, díky které jsou naplňovány citové potřeby jedince. Tato analýza následně také zkoumala co muže a ženy motivuje právě k uzavření manželského svazku. Obecně vyplynulo, že mezi mladými dospělými převládají emocionální motivy, například touha po bezpečném zázemí nad motivy spíše praktickými (narození dítěte do manželství). Jako nejméně významné motivy se řadí tlak ze strany rodičů a společnosti. Jako jisté podmínky předcházející uzavření sňatku jsou uváděny například ekonomická samostatnost, dostatečný finanční příjem, samostatné bydlení, podpora ze strany rodičů a státu, samozřejmě splnění formálních záležitostí, jako je plnoletost, ukončené vzdělání, dále silný partnerský vztah založený na dlouholeté známosti s partnerem a případně i ověřený schopností společného života a společným hospodařením již před sňatkem. (Hamplová, 2000, s. 71- 77)

1.1 Proměna instituce manželství

Na jistou vyšší nestabilitu v současném manželství oproti letům minulým upozorňuje Jandourek (2001, s. 148), který tento stav přičítá mnohým faktorům, například „*vysoké sociální mobilitě*“, tedy přesunům osob nebo skupin z jedné sociální pozice či třídy do jiné, dále „*emancipaci žen, ztráty vlivu velké rodiny na manželský pár, omylu při volbě partnera a také toleranci k rozvodům ze strany společnosti*“.

Společnost se stále vytváří a to i v oblasti norem, podle kterých manželství vzniká, probíhá a samozřejmě i zaniká. To lze pozorovat také v tom, že jisté procento párů žije úmyslně v *nesezdaných soužitích*, a dále v *odkládání manželství* u mladých párů, které k tomu často vedou ekonomické a praktické důvody (studium, bytové potíže). Dalším také „novějším“ způsobem života je *fenomén „singles“*, kdy jedinec preferuje svobodný život bez závazků, jelikož je pro něj vyšší hodnotou než právě zmíněné manželství. Přesto jsou však v dnešní společnosti tolerovány sexuální vztahy těchto partnerů i bez vstupu do manželství, což lze přisoudit ke ztrátě vlivu církve na společnost. (Jandourek, 2001, s. 148)

V souvislosti s historickým vývojem společnosti jsme se mohli, a na některých místech neustále můžeme setkávat s *početnými institucemi manželství*, které se od sebe vzájemně liší. Můžeme mluvit například o manželství *skupinovém*, jež je známo především z primitivních společností a je postaveno na trvalém soužití skupiny mužů se skupinou žen. Druhým typem je manželství *polyandrickém*, které také nacházíme spíše u primitivních společenství a které je charakteristické soužitím pouze jedné ženy se skupinou mužů. Třetím typem je *polygamní* manželství, které ještě dnes můžeme nalézt ve společnostech na asijském a africkém kontinentu a jež je založeno na pohlavním styku jednoho muže s několika ženami. Jako poslední „známou“ formu manželství uznávanou také v naší republice lze označit manželství *monogamní*, které je v současné době formou nejrozšířenější. Toto manželství uznává označení manželka a manžel pouze jedné ženě a jednomu muži zároveň. (Mucha, 2009, s. 156-157)

1.2 Manželský vztah

V souvislosti s pojmem manželství nelze opomenout důležitý termín manželský vztah, který právě tuto instituci utváří a naplňuje. Manželský vztah se vyvíjí a proměňuje s délkou

trvání tohoto svazku, a tím se můžou také proměňovat i jistá očekávání partnerů od samotného manželství.

Při vstupu do manželství a tedy i do manželského vztahu přichází muž i žena s jistými očekáváními. Očekávání můžeme dělit na specifická, vyplývající z anamnézy a rodinných modelů každého partnera, ale také lze popsat očekávání obecná a typická, které se většinou stávají nesplněnými očekáváními (Kratochvíl, 2009, s. 105). Právě tyto „nesplněná“ očekávání popisuje s trochou nadsázky Kratochvíl a Kratochvílová (1990, cit. podle Kratochvíl, 2009, s. 105-112):

Očekávání žen

- a) *Posedět si a popovídat*- jde o potřebu žen sdílet své zážitky a pocity s pozorným posluchačem, žena většinou chce, aby ji muž pouze vyslechl, vcítil se, pochopil a utěšil ji bez udělování rad a pouček
- b) *Duševní porozumění*- tím je myšleno sdílení manželských pocitů, zážitků, postojů a názorů s manželem otevřeně a bez obav
- c) *Vycítit, co žena potřebuje*- jde o situace, kdy muž sám vycítí, jak se žena cítí, jak jí je, co by chtěla, ale může se zde zařadit i partnerova pozornost z vlastní iniciativy, například při manželských narozeninách, atd.
- d) *Vyjadřovat lásku celým svým životem*- jde o to, že žena má vycítit mužovu lásku z jeho projevů chování, které však není nárazové, ale stálé

Očekávání mužů:

- a) *Uklizeno, uvařeno*- s tímto očekáváním souvisí také očekávání příjemné atmosféry domova a jeho útulnost
- b) *Sex, kdykoli se mu zachce*
- c) *Obdiv stále*- muž očekává, že jeho žena bude vědět, že její muž je inteligentní, schopný, pracovitý, šikovný,.... „prostě jednička“
- d) *Nezatěžovat starostmi*- jakmile žena na muže „tlačí“ starosti, pak se muž přestává cítit dobře, muž se cítí dobře tam, kde ho obdivují a při tom po něm nic nechtějí.

Na tyto, jak již bylo uvedeno, velmi často nesplněné očekávání je možno dle mého názoru nahlížet, jako na možné příčiny a důvody manželských konfliktů, z nichž některé mohou vést právě k nevěře jednoho z partnerů.

Jak už bylo řečeno, manželský vztah se vyvíjí, proto byly popsány z hlediska sociologie vývojová stádia tohoto vztahu, a to manželství před narozením dětí, manželství s malými dětmi, manželství s většími dětmi, které postupně odcházejí z domova a manželství po osamostatnění dětí. Každé toto období sebou nese typické úkoly a problémy, které musí partneři zvládnout. Nejčastěji se tyto nesnáze objevují při přechodu z jednoho stádia do druhého. (Kratochvíl, 1992)

Brtníková (1982, cit. podle Kratochvíl, 2009, s. 136- 138) používá trochu odlišné dělení a periodizaci manželského vztahu, a to v závislosti na délce trvání. Mluví o mladém manželství, manželství středního věku, manželství zralého věku a manželství ve stáří, kdy každé z těchto manželství má své specifika. *Mladé manželství* trvá dle většiny autorů až do 10let od sňatku a věk manželů se pohybuje od 18 do 30 let. Můžeme tedy říct, že z pohledu vývojové psychologie se jedná právě o období mladé dospělosti. V tomto stádiu si manželé na sebe zvykají, budují vlastní domácnost, obvykle čekají dítě, nebo již mají malé děti. Žena je obvykle na mateřské dovolené. Manželé se adaptují na nové prostředí a role. *Manželství středního věku* vymezuje většina autorů obdobím 10-25let po sňatku. Věk manželů se pohybuje mezi 30 a 45-50 lety. Již jsou ekonomicky aktivní a mají stabilizované společenské postavení. Děti jsou již školáky či studenty, kteří se pomalu osamostatňují. V tomto stádiu se již žena může naplno věnovat pracovní činnosti. *Manželství zralého věku* přichází po 25 letech od sňatku. Manželé jsou ve věku 45-60 let, tedy ve věku přechodném mezi dospělostí a stářím. V tomto stádiu je velmi zlomovou situací odchod dětí z původní rodiny a jejich zakládání si rodiny své. Poslední fází je *manželství ve stáří*, kdy už se můžeme sledovat projevy stárnutí u obou partnerů a tím i přibývání zdravotních obtíží, v tomto stádiu jsou si manželé oporou a velmi často se objevuje strach ze ztráty svého partnera. Jelikož se zužují sociální kontakty manželů, zesilují se vazby na dospělé děti.

1.3 Manželské krize

Snad každé manželství se v průběhu společně trávených let dostane do malé, či velké krize, která může také vyplývat již z výše uvedených očekávání či z jistých vývojových fází

manželského svazku. S manželskou krizí, dle mého názoru, můžeme dát jistě do souvislosti i samotnou nevěru, která zde může vystupovat jako jistá příčina manželské krize či naopak již jako důsledek této krize.

Manželskou krizi lze popsat jako stav, kdy je manželství ohroženo tím, že přestává plnit své funkce a poslání. Tento stav se projevuje ve vztahu prožíváním zklamání, strádání, sebelítostí a můžou se objevit i nenávistné pocity, někdy až projevy vůči partnerovi spolu s pocity plných nadějí na změnu partnerské situace. Pokud tato manželská krize ovlivňuje současně i plnění základních funkcí rodiny, můžeme ji tedy označit konkrétněji za manželskou krizi s krizí v soužití v rodině jako celku. (Plaňava, 2000, s. 150)

Z různých pozorování mužů a žen prožívajících jisté životní krize bylo zjištěno, že ženy mají větší citlivost pro takzvané „atmosférické poruchy v partnerském klimatu“, tedy reagují mnohem citlivěji než muži na emoční disharmonii v partnerském vztahu. Avšak je nutné zmínit, že právě ženy jsou více než muži ochotné tuto situaci otevřeně řešit, mluvit o ní, přijímat pomoc odborných manželských poradců a rodinných terapeutů. Muži na rozdíl od žen tyto partnerské problémy raději tají a o to více neradi podstupují otevřené rozmluvy a diskuze na toto téma. Pokud tedy budeme mluvit o vztahu, kde má dominantní postavení muž, který svým postojem ignoruje a potírá partnerské problémy, tak právě v tomto vztahu často nalzáme hromadění jistého tlaku těchto problémů, které může vyústit až v rozchod či rozvod, který je zde chápán jako neodkladné a jediné možné řešení situace. V těchto situacích je tím, kdo žádost o rozvod podává většinou žena, která má potřebu situaci nadobro vyřešit. (Karsten, 2006, s. 135-136)

1.4 Alternativy k manželství

Jak již bylo uvedeno v kapitole 1. 1., setkáváme se v současné společnosti stále častěji s jinými možnostmi soužití muže a ženy než jak tomu bylo v minulosti. V této podkapitole budou konkrétně popsány jednotlivé formy soužití ve formě partnerských dvojic, nesezdaných soužití a nejnovější možná oficiální forma soužití partnerů, avšak stejného pohlaví, kterým je registrované partnerství, které vstoupilo v platnost na území České republiky roku 2006.

1.4.1 Partnerské dvojice – partnerský vztah

Partnerskou dvojici pro účely této práce vymezují jako dvojici muže a ženy ve stálém partnerském vztahu avšak bez společného bydlení. Partnerskou dvojici, či partnerský vztah lze považovat za základní vztahovou jednotkou, z které vychází všechny následující možnosti soužití, proto se pokusím o jeho důkladnější popis.

Partnerský vztah se dle Jandourka (2001, s. 182) vyznačuje na rozdíl od přátelství především orientací na společný cíl. Charakteristickým znakem pro něj je společná účast na podnikání, sdílení povolání, společných zájmů a také úkolů často s potřebou vzájemné závislosti a potřeby kooperace.

Dle výsledků výzkumu je stálý partnerský vztah častější u žen než u mužů. Délka partnerského vztahu se pohybovala v průměru dva a tři čtvrtě roku, přičemž se zvyšovala s věkem respondentů. Avšak lze říci, že délka vztahu byla u mužů vždy kratší. Muži si do partnerského vztahu volí partnerky průměrně o dva až čtyři roky mladší, ženy si možná ve spojitosti s tradičním pojetím partnerského vztahu, vybírají muže starší průměrně o tři roky. Co se týče sociálního postavení partnerů, tak více než 60% partnerských dvojic ve stálém partnerském vztahu je již ekonomicky aktivních, avšak je nutné i zmínit, že pokud byla ve vztahu studující partnerka, tak většina partnerů těchto žen již byla výdělečně činná. V oblasti úrovně vzdělání se setkáváme s vysokou homogenitou partnerských vztahů. (Vymětalová, 2000, s. 116- 122)

Partnerský vztah je založen na jisté součinnosti dvou lidí, přičemž je velmi důležité to, o jaké osobnosti se jedná, na jejich temperamentu, založení a také na povahových vlastnostech, jelikož to vše ovlivňuje funkčnost partnerského vztahu.

De Angelisová (2003, s. 311- 327) připisuje jedincům šest důležitých vlastností, které jsou důležité pro dobře fungující partnerský vztah. První vlastností je takzvaná oddanost osobního růstu, kterou autorka považuje za nejdůležitější. Tu je možné popsat, jako schopnost měnit se v průběhu vztahu. Konkrétně to znamená rozhodnutí partnera dozvědět se co nejvíce o tom, jak se stát lepším partnerem, v případě partnerské krize či při řešení partnerského problému je schopen uvítat pomoc například odborníka. Jeho cílem je tedy zdokonalit sebe sama. Tou druhou je emocionální otevřenost. Kterou popisuje společným prožívání emocí u obou partnerů, schopností vědět, co partner cítí, dále dělením se právě o tyto pocity a schopností vyjádřit své city k partnerovi. Třetí vlastností je poctivost, kterou

lze u partnera identifikovat pomocí toho, že sám k sobě je upřímný, je čestný jak sám k sobě, ale i ke druhým- netají před partnerem věci týkající se jeho života, neříká lidem to, co chtějí slyšet, aby tím chránil sám sebe, říká pravdu, aniž by byl k tomu nucen. Čtvrtou vlastností je dospělost a zodpovědnost a sní související schopností vydělat si dost peněz na obživu a zabezpečit slušné bydlení, dále uvádí v této souvislosti spolehlivost a uctivost. Pátá vlastnost je vysoká sebeúcta, která se projevuje hrdostí partnera sama na sebe a přiměřenou péčí o sebe. Jako poslední vlastnost De Angelisová uvádí pozitivní přístup k životu.

1.4.2 Nesezdaná soužití

Tento typ soužití je možné označit za jeden z důležitých aspektů celé vztahové problematiky mezi muži a ženami. Jistý průzkum zjistil, že pro dnešní společnost, obzvláště jedince v mladém věku je tento typ soužití velmi preferovaným způsobem života, avšak pouze na určitý čas. Většina partnerů žijících v tomto soužití volí tuto alternativu jako jistý předstupeň manželství, často označovaný jako manželství na zkoušku. Co se týče délky tohoto soužití, tak muži si tento vztah dokážou představit jako trvalý neformální svazek, naopak ženy toto soužití spíše označují jako přechodnou dobu před uzavřením manželství. Avšak lze říci, že 84% všech respondentů průzkumu, žijících právě v tomto partnerském uspořádání má v úmyslu uzavřít se svým partnerem sňatek. Obecně se však nedá říci, že by se daly vztahy v nesezdaném soužití považovat za vážnější než u partnerů, kteří společně nežijí. (Vymětalová, 2000, s. 122-129)

1.4.3 Registrované partnerství

Alternativou manželství, kterou uzavírají osoby stejného pohlaví, které se rozhodnou pro oficiální uzavření svého partnerského vztahu je právě registrované partnerství. Jde o svazek, který umožňuje gay a lesbickým párům oficiálně upravit své společné soužití a dává jim tak právní jistotu v právním řádu České republiky. Díky tomuto institutu je tak umožněno užívat partnerům některá práva, které mají manželé v klasickém manželství.

Tento institut upravuje zákon č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství. Toto partnerství dle tohoto dokumentu vzniká na základě projevené vůle dvou osob stejného pohlaví, která je učiněna formou souhlasného svobodného a úplného prohlášení těchto osob o tom, že společně vstupují do oficiálního partnerství. Prohlášení probíhá velmi obdobně, jako při

uzavírání manželství, tedy před matrikářem, který osobám vstupujícím do tohoto partnerství pokládá otázku, zda chtějí vstoupit do partnerství. Před učiněním prohlášení je nutné výslovně uvést, že osobám vstupujícím do partnerství nejsou známy okolnosti vylučující právě tento vstup do registrovaného partnerství. Zákon také upravuje kdo a za jakých podmínek může do tohoto partnerství vstoupit.

2 NEVĚRA V MANŽELSKÝCH VZTAZÍCH

Domnívám se, že většina z nás se během života setkala, nebo setká s nevěrou. Je jedno, jestli v pozici „pozorovatele“ cizí nevěry, či aktéra partnerské nevěry v roli podváděného nebo podvádějícího. Myslím si, že existence samotné nevěry v nás a samozřejmě i v okolí, které je toho svědkem, vždy zanechá nějakou stopu. Pokud se dozvíme o někom, že je nevěrný svému partnerovi, tak se může změnit náš pohled a možná i vztah k této osobě, a to většinou v negativním směru. Pokud jsme sami podváděni partnerem, tedy osobou, která je pro nás tou nejbližší, je toto prožívání nevěry ještě mnohem závažnější.

Můj pohled na výskyt nevěry mohou potvrzovat výzkumy Weisse a Zvěřiny, prováděné v roce 2003, které zjistily, že v České republice je 65% ženatých mužů a 46% vdaných žen nevěrných. Což nám vypovídá o tom, že necelé dvě třetiny mužů a polovina žen zažila nevěru. (cit. podle Janáčková a kol., 2008, s. 30).

2.1 Vymezení nevěry

Definování samotného pojmu nevěra je velmi složité a náročné, jelikož ne každý člověk pod tento pojem řadí stejné partnerovy „prohřešky“. Protože každý máme svou vlastní představu, co sami za nevěru pokládáme a co ne, jde tedy přístup k definování pojmu nevěra označit za velmi individuální hodnocení jistých situací, které mohou nastat při soužití muže a ženy, do kterého vstoupí někdo třetí.

Peterková (©2008- 2012a) se na nevěru dívá jako na něco, co nelze jednoznačně vymezit. Samozřejmě jako typické chování nevěrného partnera uvádí sexuální kontakt s jinou osobou než je aktuální partner, avšak také se zamýšlí nad možnostmi, kdy za nevěru označíme například sdílení důvěrností partnera s jinou osobou či možné nekoitální aktivity partnera s jinou osobou. Proto pojem nevěra připisuje situacím, „*když s jiným člověkem, než je náš aktuální partner, uskutečníme kontakty, které jsou pro stávajícího partnera emočně zraňující*“. Avšak klade důraz na používání zdravého rozumu při uplatňování této definice, jelikož například u patologického žárlivce se můžeme setkat s jeho negativní reakcí v situaci, kdy jde o zcela nevinnou záležitost (například „*rada bezradnému turistovi na náměstí*“). Cílem tohoto vymezení nevěry je důležité uvědomění si, že nevěra nemusí vždy nutně znamenat pouze sexuální kontakt.

Konkrétněji nevěru vidí a popisuje Janáčková a kol. (2008, s. 21-22), a to jako narušení tělesné intimity a současné ohrožení či ztrátu důvěry. V případě, kdy se budeme soustředit na narušení tělesné intimity, tak Janáčková a kol. uvádí v této souvislosti důležitý pojem, takzvanou „nárazníkovou zónu“, kterou popisuje jako vzdálenost, kdy se i s cizími lidmi cítíme ještě dobře a bezpečně. Pokud je tato zóna narušena cizí osobou, máme tendenci ustupovat, jelikož ztrácíme pocit jistoty a toto narušení je nám tělesně nepříjemné. Takže v situaci, když nám je partner nevěrný, dochází k tomu, že jeho „druhý“ sexuální partner prostřednictvím právě našeho partnera tuto nárazníkovou zónu překračuje. Na základě této situace se tak objevují u podváděného partnera tendence vytlačit svého nevěrného partnera právě za tuto hranici. Právě toto narušení tělesné intimity spolu s narušením psychické intimity, které samozřejmě s nevěrou přichází, představuje ohrožení nebo ztrátu důvěry k druhému člověku. Janáčková a kol. (2008, s. 22) v této souvislosti zdůrazňuje, že *„lidská důvěra se vytváří na základě jednání, chování a pocitu blízkosti. Od lidí, kterým důvěřujeme, nečekáme zradu. O to víc nás pak zasáhne. To co se na získání partnerské důvěry nejvíce podílí, je čas“*.

Janáčková a kol. (2008, s. 6) zjednodušeně avšak výstižně poukazuje na to, co většinu nevěř spojuje, což je fakt, že *„pokud jsme nevěrní my, je ta naše nevěra malá, milá a pochopitelná. Jestliže je nám však nevěrný partner, je ta jeho nevěra velká, hnusná a neodpuštělná.“* S tímto tvrzením si dovoluji naprosto souhlasit, jelikož jsem se s touto situací v mém okolí setkala a hodnocení partnerovy nevěry se vždy řídilo dle výše uvedeného tvrzení dokonce i v případě, že podváděný partner byl současně i partnerem podvádějícím.

2.2 Typologie nevěř

V literatuře se můžeme setkat s více druhy typologií či stupni nevěř. Některé kladou důraz na délku trvání mimomanželského či „vedlejšího“ partnerského vztahu, jiné se zase zaměřují na situační charakter nevěry nebo na míru citové angažovanosti v tomto vztahu. Z toho důvodu jsem pro účely této práce rozhodla vybrat jen některé z nich.

Jednou z typologií nevěry, která se zaměřuje na délku trvání mimomanželského vztahu je od Kentové (1993, s. 27- 28). Ta popisuje následující tři typy nevěř:

1) Nevěra jako trvalý poměr

- tento typ nevěry může trvat i několik let, z čehož vyplývá i toto označení jako trvalý poměr; typická pro tento vztah je situace, kdy muž ani žena netouží po sňatku a následném společném životě a nevyvíjí na sebe tlak, kterým jeden nutil druhého k opuštění stálého partnera, v tomto případě se často stává, že nevěrný partner žije současně dvojí život

2) Dočasná nevěra

- často označovaná také jako přechodná nevěra, která slouží nevěrnému partnerovi k občasnému pobavení; většinou nevěrný partner slibuje milence či milencovi odchod od současného partnera, avšak až po určité události, jakmile k této události dojde, opustí partner milenku či milence a vrací se ke stálému partnerovi, nebo se po čase zaplete do nevěry nové

3) Přechodná nevěra

- tato nevěra je typická krátkodobým trváním, nevěrný partner dopředu upozorní milenku či milence, že jejich vztah skončí například po návratu stálého partnera z lázní

Další typologii nevěr, která dává do souvislosti délku trvání vztahu spolu s citovou angažovaností, uvádí Peterková (©2008-2012b), která ji člení do následujících tří kategorií:

1) Jednorázová bokovka

- v této nevěře nehrají city žádnou roli, jedná se o jednorázovou „akci“, „odskok na jednu noc“; při této nevěře mohou hrát významnou roli jisté situace či souhra okolností (například na školním srazu dojde k setkání se starou školní láskou, která po určité míře požitého alkoholu se stává znova „aktuální“)
- tento typ nevěry se může často opakovat, avšak pokaždé s jinou osobou

2) Dobrodružství

- do tohoto typu nevěry se city již zapojují, avšak můžeme je popsat jako náhlé vzplanutí, které s postupem času oslabuje, často se o této nevěře mluví jako o

adrenalinové záležitosti, která se může obejít bez následků, pokud si nevěrný partner udrží „odstup“ a uvědomí si, že nekoná zcela správně a po tomto „dobrodružství“ se vrací zpět ke stálé partnerce

- v tomto případě ale nelze popřít možnou skutečnost, kdy si nevěrný partner „odstup“ neudrží a následně dojde k rozpadu trvalého partnerského vztahu

3) Vztah

- tato nevěra je typická dlouhodobým trváním spolu s vysokou citovou angažovaností, proto je zde veliké riziko rozpadu původního partnerského vztahu; nevěrný partner se dostává do dilematu při volbě partnera, s kterým chce zůstat, často situace končí tím, že stálému partnerovi i milence či milencovi dojde trpělivost a nevěrný partner nakonec končí sám opuštěný
- pokud se nevěrný partner rozhodne ukončit stálý vztah a legalizovat původně milenecký vztah bere na sebe tlak možnosti, že nový vztah nebude mít trvání a on bude ztrapněn před původní rodinou, často také lituje zničení původního vztahu

Další, poněkud rozsáhlejší dělení typů či stupňů nevěry uvádí Šmolka (2003, s. 14- 20), který popisuje těchto následujících sedm typů:

- 1) Flirt- jako flirt je označované nezávazné koketování dvou osob, které provází lichotky, někdy vyzývavá mimika a pohyby těla, která má u druhé osoby vzbuzovat zájem, avšak ve většině případů nevede k dalším činům, je důležité si však uvědomit, že i nevinný flirt může za určitých okolností přerůst v něco „vážnějšího“
- 2) Mimomanželský kontakt- tento typ nevěry autor popisuje jako zpravidla jednorázový nebo krátkodobý často ryze sexuální kontakt, v literatuře může být tento typ nevěry spojován a také označován pojmem „rekreační nevěra“, která je typická tím, že probíhá například na dovolené, večírku či v zaměstnání; v případě této nevěry existuje jisté riziko, že se z ní vyvine jiná forma nevěry, například následně zmíněný mimomanželský vztah
- 3) Dobrodružství- tato nevěra je charakteristická delším trváním a vyšší emoční angažovaností, většinou však bez úvah o společné budoucnosti, často je tento vztah vnímán, jako něco na přilepšenou při současném legálním vztahu

- 4) Mimomanželský vztah- tuto nevěru popisuje autor jako „*dlouhodobý eroticko-sexuální vztah se silnou emoční vazbou*“, často je tento vztah provázen myšlenkami o společné budoucnosti, které se mohou změnit i ve skutečnost
- 5) Virtuální nevěra- tato nevěra přišla spolu s moderní dobou a s ní spojeným užíváním internetu, kde se možnost nezávazného seznamování velmi zvýšila, výhoda této nevěry spočívá v tom, že absence osobního setkání zmenšuje možnost případného zklamání a rozšiřuje prostor pro fantazii
- 6) Swingování- pod tímto pojmem se skrývá směna sexuálních partnerů mezi dvěma či více partnerskýma dvojicemi, které se snaží tímto způsobem oživit své sexuální soužití, tato výměna může být krátkodobá, ale i opakovaná, ale je důležité zmínit, že tento typ „schvalované“ nevěry je spíše výjimečný
- 7) Prostituce- tento typ nevěry patří k více diskutovaným, jelikož v tomto případě zejména prostitutky své povolání obhajují a jako nevěru jej neberou, své tvrzení obhajují tím, že zde chybí jeden z podstatných atributů nevěry, a to osobní a především citový vztah se zákazníkem; avšak reakce legálních partnerek mužů vyhledávající sexuální kontakt s prostitutkami se pohybují ve dvou extrémech- jedny jsou schopné se celkem úspěšně a bezbolestně s touto situací vyrovnat, zatímco „opravdovou“ nevěru by nesly velmi těžce, ty druhé by zase naopak raději pochopily to, že se jejich partner zamilovat a našel si milenku, než fakt, že si sex kupuje za peníze

Šmolka (2003, s. 48- 66) také uvádí ještě zcela jinou typologii nevěř, avšak s jistou mírou nadsázky. Ta popisuje dvacet šest typů nevěř nazývaných souhrnně jako „abeceda nevěř“, přičemž při vypracování této typologie vycházel tento autor především ze zkušeností, s kterými se v rámci své psychologické praxe setkal. Uvádí například nevěru adrenalinovou, emancipační, fantazijní, charitativní a další jiné. Tuto zmíněnou typologii však neuvádím, jelikož se mi jeví místy poněkud zavádějící a ne zcela vhodná pro účely této práce.

2.3 Znaky nevěry

Na otázku jak poznat nevěru u partnera, v naší společnosti často slyšíme, že člověk to když něco ve vztahu není v pořádku, pozná. Často se mluví o takzvané intuici, kterou

přisuzují především ženy samy sobě, kdy díky ní každá žena pozná, že je mezi ní a partnerem někdo třetí.

Právě intuici zmiňuje Vaughanová (2009, s. 68) avšak v souvislosti, s tím, že tato intuice se u podváděného partnera „probudí“ na základě změn partnerova chování. Na seznam těchto změn dle Vaughanové patří: *„Partner je otažitější, víc se věnuje práci, povinnostem nebo svým koníčkům, víc se soustředí na své oblečení a doplňky, věnuje větší pozornost váze a vzhledu, často pobývá mimo domov v nezvyklou dobu, je víc přilepený k televizi, častěji chce zkoušet nové věci v sexu, je méně pozorný, je méně ochotný pohovořit si nebo trávit společně čas, méně se zajímá o sex, méně se věnuje společným aktivitám.“*

Ačkoliv podle Janáčkové a kol. (2006, s. 24) *„neexistuje červená kontrolka, která zasvítí na čele partnera jako signál jeho nevěry“*, jsou známy další signály, které mohou souviset s již výše uvedenými a které právě podvádění partneri u svých nevěrných protějšků pozorují. Mezi tyto prvotní avšak obecné příznaky nevěry můžeme řadit rychlou proměnu partnerova chování, včetně toho sexuálního, dále potřebu uzavírat se do sebe společně s jistým „tajnůstkařením“, kdy můžeme u partnera vyzorovat střežení si mobilního telefonu a promazávání si e-mailů. Ovšem je důležité si uvědomit, že ne vždy tyto příznaky můžou znamenat pouze partnerovu nevěru.

Capponi a Novák (1995, s. 53- 54) se k příznakům nevěry konkrétněji vyjadřují tak, že jako pravé znaky uvádí pouze přistižení nevěrného partnera in flagranti, těhotenství nevěrné ženy, pokud je možné vyloučit otcovství stálého partnera, dále takzvané materiální důkazy, kde tito autoři řadí dopisy, vzkazy a také různá stigmata- lidově zvaná „cucfleky“ a jako poslední jistý důkaz uvádí onemocnění pohlavní chorobou, pokud je opět vyloučena možnost nákazy od stálého partnera. Jako méně jisté příznaky nevěry zmiňují náhlou změnu sexuální apetence, odlišné způsoby reagování při pohlavním styku, náhlé změny chování včetně idiosynkrasie, která se projevuje odporem k dotyku, dále změna životního stylu, kterou může provázet také zvýšená konzumace alkoholu. Někdy se můžeme setkat s takzvaným „syndromem zamilovanosti“, kdy se nevěrný partner přehnaně zajímá o svůj vzhled. U nevěrného partnera se může také projevovat jistá zamyšlenost a chování jako by byl „duchem nepřítomen“ a naopak nápadná může být i přehnaná angažovanost v domácnosti, která dříve nebyla zvykem. V souvislosti s prací se častěji než dříve mohou objevovat služební cesty a spolu s tím může docházet ke změnám náplně volného času. Určitě lze říci, že za příznaky nevěry můžeme považovat cokoli. Avšak je nutné brát

všechny výše zmíněné i jiné příznaky nevěry se značnou rezervou a vždy je potřeba přihlížet k možnostem náhodné shody okolností, různým psychogenním vlivům, k problémům v zaměstnání a k mnoho jiným situacím.

2.4 Motivace a příčiny nevěry

Co lidi motivuje k nevěře, se pokoušeli zjistit američtí výzkumníci. Ti došli k ne příliš překvapivým závěrům, že motivy mužů a žen k nevěře se od sebe velmi odlišují. Mužské důvody vedoucí k nevěře z pohledu tohoto amerického výzkumu lze popsat v následujícím pořadí: 1. Potřeba vzrušení, 2. Potřeba změny, 3. Citové potřeby, 4. Spontánnost. U žen je pořadí následující: 1. Citové potřeby, 2. Ověřování vlastní žádoucnosti, 3. Touha po společnosti, 4. Vzrušení. U žen se také objevovala dvakrát častěji jako motiv k nevěře možnost úniku či odplaty. (Uzel, 2010, s. 89)

Je ale důležité si uvědomit, že vznik samotné nevěry může mít i své příčiny. Ty však můžeme rozdělit do následujících kategorií.

2.4.1 Příčiny v partnerově a partnerčině chování

Tyto příčiny nalézáme většinou v charakteristikách jednotlivých partnerů. Šmolka (2003, s. 28-29) popisuje konkrétně jednotlivé charakteristiky podváděných mužů a žen. U charakteristik těchto mužů se v první řadě ztotožňuje s pojetím Plzáka, který tyto podváděné označuje jako *muže tří „S“ - slabí, slušní, spolehliví*. Dále jsou to dle Šmolky muži malicherní a se zvýšenou potřebou mentorování, despotičtí, žárliví a ti, kteří preferují uzavřený model partnerského soužití, kdy sami si užívají neomezené volnosti a své ženy „drží“ doma. Mezi další podváděné muže lze zařadit ty, co si systematicky nevěšují partnerčiných očekávání a potřeb anebo takzvaní *sexuální barbari, loudilové a neobratní sexuální kutilové*.

Podváděné ženy dělí Šmolka do tří kategorií. První kategorii reprezentují ženy obětavé, jejichž heslem je často „vše pro rodinu“. Tyto ženy jsou manželovi vždy k dispozici, vždy při ruce a svůj veškerý čas věnují chodu domácnosti, tedy ženy, které svým manželům začnou dříve či později splývat s bytovým zařízením. Tyto ženy *„nedopřejí svým mužům možnost, aby byly alespoň někdy postrádány“*. U těchto žen můžeme najít chybějící potřebu či odvalu k vlastní seberealizaci. Druhý typ žen jsou ženy vysoce schopné a výkonné, které jsou typické svou schopností vše vyřídit a zařídit bez cizí pomoci, a tedy i

bez pomoci manžela či partnera. Své muže nezatěžují starostmi či povinnostmi, protože vše zvládnou samy. Jejím mužům poté stačí malá pochvala či uznání za pomoc například od kolegyně v práci a tito muži najednou dostanou pocit, že konečně našli někoho, kdo jejich pomoc a je samotné potřebuje. To vše může přejít až v bližší náklonnost a následnou nevěru partnera. Třetím typem žen jsou takzvané včelí královny, které jsou typické velkou touhou po mateřství a samotné partnerství vidí jen jako prostředek ke splnění svého snu. Jakmile dosáhnou svého cíle a porodí potomka, odsouvají muže na vedlejší kolej na *pozici trpěného trubce*. Existují i takové případy, kdy tyto ženy nedovolí partnerovi ani podílení se na výchově a péči o dítě. Partner tedy v tomto vztahu nenalézá potěšení a obrací se se svými touhami a potřebami na někoho jiného. Mezi podváděné ženy však musíme zařadit ženy frigidní, či takzvaně „kastrující“, které důsledně praktikují čistě zásluhovou manželskou sexualitu.

2.4.2 Vliv osobnostních charakteristik podvádějícího

První osobnostní charakteristikou, která může ovlivnit výskyt nevěry je takzvaná životní „neposednost“, která je protikladem typické životní usedlosti. Tito „neposední“ lidé jsou typičtí neustálou touhou po něčem novém, a to jak v oblasti životního stylu, každodenní činnosti, tak ve společenských kontaktech. Rádi se seznamují a jsou v interakci s novými lidmi, čímž se i zvyšuje právě riziko partnerské nevěry. Tyto jedince můžeme v hippokratově typologii osobností zařadit mezi extroverty, u nichž se setkáváme se zjevným projevením svých citů, což může ovlivnit možnosti navazování vztahů. K dalším osobnostním rysům přispívajícím k výskytu nevěry můžeme zařadit především komplex méněcennosti, který je následkem poruchy sebevědomí. Tento komplex se většinou jedinci snaží kompenzovat hledáním projevů uznání a ocenění u jiných lidí. (Uzel, 2010, s. 90 – 91)

Šmolka (2003, s. 33) ke zvýše zmíněnému komplexu navíc uvádí, že „*právě schopnost zaujmout potencionálního partnera a získat si jeho obdiv, uznání a vztah nebo jím být alespoň partnersky přijímán, to je ta jedna z mála cest k posílení narušeného sebevědomí*“. K tomu dodává, že potřeba potvrzování si sebe sama je přímo úměrná se závažností této poruchy, ale důležité je si uvědomit, že nevěra lze není cílem, ale pouhým prostředkem k dosažení sebevědomí.

S výše uvedenou poruchou sebevědomí blízce souvisí další typ osobnosti a to narcistická osobnost. U jedinců s narcistickou osobností nalézáme opět potřebu sebepotvrzení, avšak k potvrzení jisté sebelásky, Člověk s touto osobností není schopen vytvořit opravdový vztah vůči jiné osobě, jelikož je zahlcen vztahem k sobě samému- ti druzí opět slouží jen jako prostředek posílení „sebelásky“. U mužů je tato osobnost označována často jako „donchuanovský typ“, ženy v této pozici jsou popisovány jako „ženy svůdkyně“. (Šmolka, 2003, s. 34)

To co může také zvýšit riziko nevěry v partnerských vztazích je nezralost, podle psychologů konkrétně nezralost emoční. Tato nezralost se u jedince projevuje stálou potřebou projevů lásky od svého partnera. Takový člověk si neuvědomuje možnost ochladnutí vřelých partnerských citů a proměnu vztahu na každodenní partnerskou civilní lásku. Tuto nezralost lze možno označit také jako nezkušenost. V případě, kdy nezralému partnerovi není projevována láska, tak jak by si on představoval, začíná hledat výrazné projevy lásky hledat u někoho jiného. (Uzel, 2010, s. 92)

Mezi další možné příčiny nevěry řadí Šmolka (2003, s. 35-36) také anetičnost, tedy jistou emoční plochost, či nepřesně řečeno bezcitnost, která má za vinu neschopnost hlubší citové vazby jedince a s tím spojenou partnerskou nestálost. V tomto případě je primární potřebou uspokojení aktuálních biologických potřeb, nikoli však vztahových. Jako další možnou příčinou promiskuitního chování vidí v hypersexualitě, tedy extrémní potřebě uspokojování čistě sexuální touhy a sexuálního vybití, kterou lze také částečně považovat za jednu z forem osobnostní patologie. A jako poslední zmiňuje takzvanou věčnou nespokojenost se svým životem a hledání životního štěstí. Tito věčně nespokojení jedinci hledají vždy to, co jim v daném vztahu chybí. Výběr „náhradního“ partnera teda probíhá na základě principu kontrastu, jde o snahu kompenzovat nedostatky z minulého vztahu, ať už se jedná o nedostatky faktické či pouze domnělé.

2.4.3 Situační příčiny nevěry

Výskyt nevěry lze také připsat určitým situacím, v kterých se člověk v průběhu života může nacházet a také jistým vývojovým fázím manželského vztahu.

Tyto situační příčiny popisuje Šmolka (2003, s. 37-41) v následujících šesti případech:

V souvislosti s těmito příčinami lze popsat jako rizikovou *adaptační fázi manželství*, při níž se vyskytuje větší pravděpodobnost nevěry u muže. Tato fáze je spojena s řadou zátěžových situací od řešení bytových poměrů až po příchod dítěte, z kterých jsou partnerky většinou hodně vyčerpány a partneři se mohou dostat do situací, na které nebyli dost připraveni. Může se proto u mužů objevit pocit pozice na druhé koleji a spolu případným manželčíným odmítáním sexu je toto pro některé muže důvod k hledání uspokojení někde jinde, tedy u milenky.

Další fází, kdy naopak je vyšší riziko promiskuity u žen, je doba *návratu partnerek do zaměstnání po mateřské dovolené*. V případě, že tato žena byla doposud doma „uvázaná“ a izolována od společnosti a její manžel se nechal „ukolébat“ představou, že nikdo jiný než on pro ni nemůže být zajímavější, může se u těchto partnerek snížit schopnost odolávat lichotkám či opravdovému zájmu například od spolupracovníků.

Třetí nebezpečnou fází pro vznik nevěry jak u muže, tak i u ženy je takzvaná *fáze zavírajících se vrátek*. Tato fáze je typická bilancováním s doposud vedeným životem a odchodem osamostatňujících se dětí z domovů. Právě při těchto situacích může oba partnery popadnout touha prožít předchozí životní etapy ještě jednou, avšak již s jinými partnery. Jiným případem je nevěra možná u mužů i žen, pro které byl jejich manželský partner prvním partnerem v poměrně raném věku. Tito partneři mohou po čase mít potřebu dohnat to, co v mládí zameškali.

Další riziko nevěry převážně u mužů představují takzvané „*rychlouška*“, tedy úspěchem zasažení muži, kteří bleskovou rychlostí dosáhli určité vážené pozice. Tito muži mají tendenci postupně obměňovat svůj životní styl, a to zpočátku například jen v oblékání, nákupu nových aut, ale postupně se dostává touha obměnit i partnerku. Tento typ nevěry je popisován jako jistý „*posametověrevoluční jev*“, který dnes již není až tak častý, ale stále se s ním můžeme setkat.

Riziko nevěry převážně u žen můžeme také najít u manželek „*pracovně, společensky či alespoň ekonomicky vysoce úspěšných, ale časově vyčerpaných mužů*“. Tyto ženy sice žijí v blahobytu, ale jelikož jejich muž má na prvním místě práci a často svou partnerku opomíjí, hledají city někde jinde.

Dalšími typy situačních nevěry dle Šmolky je *nevěra lázeňská, nevěra z dlouhodobého odloučení partnerů*. A jako poslední, které tento autor zmiňuje je *nevěra indukovaná nebo*

také infekční, kdy je riziko u obou pohlaví, a však motivace k nevěře je odlišná. U mužů je typická ve společnosti, kde je počet sexuálních partnerek vysoce ceněn a je znakem osobní prestiže. U žen je možnost této nevěry pravděpodobnější, pokud jejich přítelkyně udržují mimomanželské vztahy a patřičně o nich referují v pozitivním slova smyslu. To může u žen vyvolat myšlenky „*proč to nezkusit?*“.

2.4.4 Nevěra jako důsledek partnerských vztahových problémů

Do této skupiny nevěř můžeme zařadit nevěru, která umožňuje jedinci snášet neuspokojující manželství, v kterém není dlouhodobě uspokojována jedna z bazálních vztahových potřeb či očekávání. Dále nevěru, která je pokusem o oživení vychladlého manželství, nebo naopak pokusem o vyrovnání se s partnerovou nevěrou, nebo také nevěru jako prostředek k odpoutání se od manžela nebo jako pokus o kompenzaci toho, co nám v manželském vztahu schází (Šmolka, 2003, s. 42- 45).

2.5 Mezipohlavní odlišnosti ve vztahu k nevěře

Výzkumy z poslední doby stále více potvrzují skutečnost, že samotní muži popisují své pokolení jako „*nevěrné, polygamní, cizoložné a mravně uvolněné*“ a toužící po větší rozmanitosti sexuálních partnerek, a naopak ženy jsou pokládány za ty „*věrné, monogamní a sexuálně oddané*“. Toto tvrzení by však mohla částečně vyvrátit skutečnost, která byla nedávno zjištěna prostřednictvím průzkumu uskutečněného právě u nás v České republice, která mapovala počet sexuálních partnerů během celého života u mužů a žen. Z tohoto šetření vyplynulo, že český muž má za svůj život 8,1 sexuálních partnerek, zatímco žena má 6,6 sexuálních partnerů během svého života. (Uzel, 2010, s. 66, s. 79)

Pokud by výše uvedené čísla sexuálních partnerů měla jistě popisovat skutečnost, pak je velmi zajímavé pozastavit se nad tím, s kým jsou vlastně nevěrní muži nevěrní. Jak uvádí Šmolka, pokud pomineme možnou, či spíše méně pravděpodobnou gerontofiliu u mužů (uspokojování sexuálních potřeb se seniorkami, jelikož seniorek je ve společnosti více než jejich vrstevníků) a nepříliš vysokou spolehlivost výchozích údajů o generových odlišnostech tak z výše zmíněných číselných údajů vyplývá možná hypotéza, že „*mužů nevěrníků může být v populaci skutečně více pouze za předpokladu, že se onen nižší počet nevěrných žen bude patřičně činit*“. (Šmolka, 2003, s. 24)

Výzkumy, které potvrzovaly právě tvrzení o mužské promiskuitě a ženské monogamnosti, většinou vycházeli z dat, týkajících se trvalých partnerských svazků. V těchto výzkumech, jak již bylo řečeno, vycházeli muži více nevěrní než ženy. Pokud se v těchto případech pátralo po příčinách tohoto chování, bylo nejvíce přihlíženo k rozdílnému počtu spermií a vajíček. Muži, kteří za svůj život vyprodukují stovky, ne-li tisíce milionů spermií mohou svým reprodukčním „materiálem“ plýtvat, naopak ženy vlastníci pouze několik stovek vajíček za život si musí svá vzácná vajíčka chránit pro toho nejkvalitnějšího muže. (Janáčková a kol, 2008, s. 7)

Další oblastí mezipohlavní odlišnosti související s nevěrou je dle Šmolky (2003, s. 22) mýtus protikladu tělesné a duševní nevěry. Toto tvrzení vychází z předpokladu, že muž se snáze zamiluje do ženy, s kterou již měl tělesný kontakt, zatímco žena je naopak schopna mít fyzický sexuální kontakt pouze s osobou do které je zamilovaná. Avšak nelze vyloučit možnost, kdy tomu tak není a tento jev se může vyskytnout i v opačném případě. Tyto úvahy lze spíše aplikovat do oblasti dlouhodobých partnerských vztahů včetně manželství. Například *„sexuálně aktivní muž, který je manželkou dlouhodobě odmítaný bude ze sebe upřímná slůvka lásky soukat jen velice obtížně a často spíše účelově a naopak žena, kterou manžel léta emočně zanedbává a jedná s ní jen s těžko skrývaným pohrdáním či odstupem, bude jen velice obtížně nacházet v sexu s ním patřičnou zálibu a uspokojení.“*

2.5.1 Nevěra muže

Dle Uzla (2010, s. 143) je mužská nevěra řízena určitým přírodním naprogramováním, proto ji považuje za častější a ne tak nebezpečnou pro manželství zdaleka tak jako nevěru partnerky. Uzel toto naprogramování označuje jako velice nerovný obchod, který vychází z faktu, který již byl výše nastíněn, že *„muž do reprodukčního procesu investuje jen pár kapek semenné tekutiny a žena pak následně tráví devět měsíců těhotná, podstupuje porod, kojení a šestinedělí a navíc pak věnuje péči o dítě mnohem víc času a energie než muž. Muž je tedy od přírody veden snahou o největší rozmnožení svého genetického materiálu, což projevuje úsilím o kohabitaci s co největším počtem partnerek“* (Uzel, 2010, s. 67).

Jak již bylo v předchozích kapitolách uvedeno, partnerská nevěra se může stát příčinou manželského konfliktu. Konkrétně do souvislosti s nevěrou muže dává manželský konflikt doktor Plzák.

Podle Plzáka (2003, s. 44) může nevěra manžela vyústit v manželský konflikt, a to ve dvou případech. Tím prvním je situace, kdy se „*manžel mimomanželsky zamiloval, ale podcenil se*“. To se projevuje tím, že se mu doma stýská po milence a naopak u milenky po domově. Druhým případem je situace, kdy „*až dosud přísně zakonspirovaný a utajený mimomanželský vztah byl odhalen a dosud nekonfliktní domácí situace se změnila v konfliktní, protože zamilovaný choť není schopen mimomanželský vztah přerušit*“. Obecně lze tedy tvrdit, že manželský konflikt z důvodu nevěry vzniká v případě, kdy se zamilovaný manžel nedokáže s milenkou rozejít.

Podle studií, které se zajímaly o reakce „vyzrálých a normálních“ žen na partnerovu nevěru, se ženy s touto nevěrou vyrovnávají pěti způsoby. Prvním z nich je ten, kdy „*žena odhalením manželové nevěry trpí, ale své utrpení dokáže utajit*“, tuto reakci hodnotí Plzák jako nejvyzrálejší. Druhou je ta, při níž „*žena nezvládne intenzitu subjektivního utrpení a vyvolává střety*“, tato reakce je hodnocena ještě jako zralá a ukázněná. Při třetí reakci „*žena nezvládne své subjektivní utrpení, takže vznikne krize, ale ne konflikt*“, avšak po překonání krize manželství vydrží. Čtvrtou možnou reakcí je, že „*žena naprosto nezvládne své subjektivní utrpení a rozdmýchá pravý manželský konflikt*“, ten se může následně změnit v rozvrat manželství a skončit rozvodem. Poslední formu reakce je taková, že žena odhalením nevěry subjektivně netrpí, a pak buď reaguje chladnokrevně rozvodem, nebo nereaguje vůbec, tato situace nastává tehdy, pokud v manželském vztahu nacházíme malou intenzitu lásky či může dokazovat skutečnost, že i žena má mimomanželský vztah. (Plzák, 2003, s. 48)

V případě, že se nevěrný muž nechce rozvést a opustit svoji ženu, je vhodné pro další fungování manželství dodržovat podle Plzáka (2003, s. 50) tyto zásady: nemluvit o nevěře, vůbec neměnit dosavadní styl života a partnerského soužití, nekazit komunikaci například nářádkami souvisejícími s nevěrou a je-li již pokažena, snažit se ji vylepšit.

2.5.2 Nevěra ženy

Plzák (2003, s. 57-59) konstatuje, že žena není o nic ctnostnější než muž. Dle něj můžeme s jistotou říci, že pokud se jedná v manželství o konflikt z důvodu nevěry ženy, jde „*vždy o mimomanželský vztah nevyzrálé ženy v manželství s neimponujícím manželem*“. Neimponujícího muže popisuje Plzák jako slušného, spolehlivého a slabého, který má blízko k tomu, aby neimponoval ještě před samotnou nevěrou manželky. Plzák také klade

důraz na zajímavý vztah: „*Tak jako vyvrálý muž nikdy neopustí klidnou, pracovitou ženu, stejně tak vyvrálá žena neopustí imponujícího muže.*“

Reakce neimponujícího muže na manželčinu nevěru obvykle probíhá ve formě střídání dvou forem neimponujícího chování. Buď začne podváděný manžel sklouzávat k byrokratické krutosti a spolu s ní si začne vynucovat vše, na co má právo (sex, uvařené jídlo, opranou košili,...) a spolu s tím nevěru oznámí všem v okolí včetně rodičů svým i manželky, nebo „*ze stavu byrokratické krutosti udělá předmět do milostného a erotického loudilství a žadonění.*“ (Plzák, 2003, s. 59)

Co se týče nevěry žen, je důležité uvést, že mýtus o tom, že nevěra ženy má fatálnější důsledky než nevěra muže je ve většině případů ne mýtem, ale realitou, kterou potvrzují jak manželští poradci, tak i rozvodoví soudci. Příčinu lze hledat ve zvýšené pohotovosti mužů volit krajní řešení při nevěře partnerky. Jelikož je muž tvorem ješitným, bývá jeho reakce na partnerčinu nevěru velmi dramatická spojená s hledáním rychlého řešení, které je často pro vztah destruktivní. Může se u něj projevit zvýšená agresivita a kladení unáhlených ultimát spolu s potřebou opětovného vlichocení se do přízně partnerky. Tyto stavy se často střídají a situaci ještě více vyhrocují. To co může partnerčin mimomanželský vztah nejpravděpodobněji ukončit je čas a trpělivost na straně podváděného partnera, která se však v této situaci u mužů jen těžko hledá. (Šmolka, 2010, s. 31)

Právě onu větší fatálnost nevěry ženy zmiňuje i Plzák (2003, s. 64), který na ni poukazuje v tom případě, kdy se nepoučený muž brání partnerčině nevěře čelně, a tak se pro ni stává ještě více neimponujícím. Plzák také zmiňuje v této souvislosti zvláštní nemoc, která se u mužů objevuje častěji než u žen, a to chorobnou neschopností vyrovnat se s odhalenou nevěrou partnera (Plzák, 2003, s. 43).

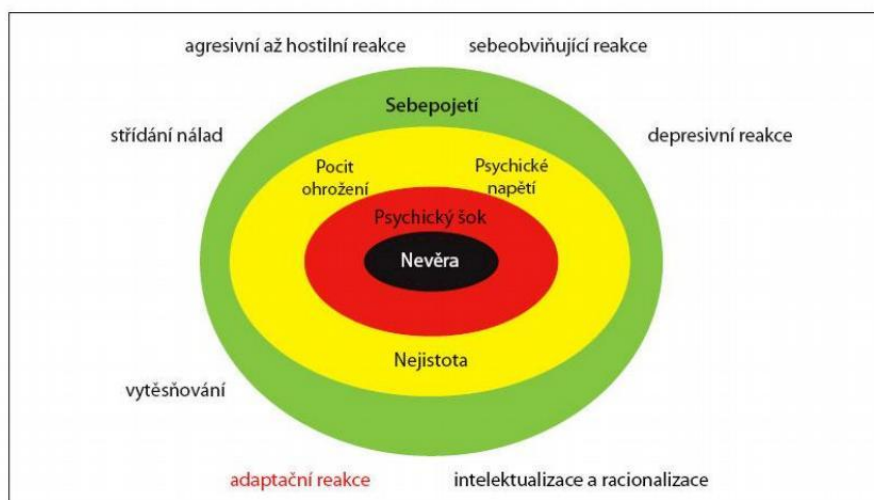
Mužský náhled na partnerčinu nevěru také komplikuje partnerovo vědomí nebezpečí, které hrozí v případě, kdy partnerka s milencem otěhotní a stálý partner se tak může stát tím, kdo bude celoživotně investovat do cizích genů. V této souvislosti považuji za důležité zmínit, že dodnes platí v některých zemích zákony, které ženskou nevěru považují za trestný čin proti manželovi, přičemž tyto zákony často schvalují násilí ze strany mužů vůči nevěrným ženám. (Janáčková a kol., 2008, s. 12)

2.6 Prožívání partnerovy nevěry

Přítomnost nevěry v partnerském vztahu se jistě neobejde bez následků, které ve většině případů mnohem hůře snáší a prožívají podvedení partneři než jejich nevěrné protějšky. Ve společnosti se můžeme setkat s různými reakcemi na partnerovu nevěru, jejichž intenzita může vycházet například z délky trvání partnerského vztahu či míry citové angažovanosti ve vztahu.

To co nejvíce zasáhne partnerova nevěra u podváděné osoby je dle Vaughanové (2009, s. 107) oblast sebedůvěry a hrdosti. Podvádění lidé často své pocity popisují slovy zničení, zrada, pokoření a hanba. S prožíváním nevěry souvisí silné emoce, které také mohou ohrozit fyzické i duševní zdraví jedince. Některé osoby mohou vidět řešení partnerovy nevěry v nadužívání alkoholu a někdy dokonce i užívání drog, jiní se nervově zhroutní a jsou poté nuceni vyhledat pomoc odborníka, jelikož nevěra vede často k myšlenkám o sebevraždě.

Z hlediska psychologického mechanismu prožívání partnerovy nevěry můžeme mluvit o psychickém šoku, který partnerova nevěra u jedince vyvolá. Ten je popisován jako nadlimitní životní zátěž, kterou doprovází řada tělesných a citových projevů. Spolu se šokem se objevuje pocit vnitřního napětí, které je označován jako příprava organismu na útok. Poté nastupují psychosomatické projevy, které startují pocity strachu o zdraví a vyvolávají u jedince pocity ohrožení. V souvislosti s těmito projevy dochází k narušení životních hodnot a člověk ztrácí smysluplnost svého jednání a konání, což provází pocit celkové nejistoty. Partnerova nevěra dokáže u podváděného partnera vyvolat ztrátu sebevědomí, agresivitu, depresivní reakce včetně těch sebeobviňujících. Často se objevuje také střídání nálad a organismus se snaží situaci řešit pomocí vytěšňování, jelikož racionalizace a intelektualizace nepomáhá. Stav často končí adaptací podváděného partnera na vzniklou situaci, která se jeví jako jediné možné řešení a ukončení psychického utrpení. (Janáčková a kol., 2008, s. 25- 29)

Obr. 1 Mechanismus prožívání partnerovy nevěry (Janáčková a kol., 2008, s. 25)

Janáčková a kol. (2008, s. 33- 34) popisují konkrétní psychosomatické důsledky, které se v souvislosti s prožíváním nevěry objevují. Ty rozdělují do tří kategorií podle oblastí dopadu:

Fyziologický dopad: Problémy související s touto oblastí se projevují výrazným bušením srdce a pocitem sevření za hrudní kosti, často je doprovázeno pocitem nechutenství až nauzeou, svírající bolestí břicha, častým nucením k močením, třesem celého těla. Projevy se mohou týkat také sexuální impotence a nedostatku sexuální touhy a u žen změny v menstruačním rytmu. Typické je svalové napětí v oblasti krční páteře a dolní části beder, dále bolesti hlavy, kožní vyrážka a fleky, padání vlasů a poruchy spánku.

Emocionální dopad: Častým projevem jsou prudké a rychlé změny nálad, trápení se s věcmi, které nejsou důležité a stažení se ze sociálního kontaktu a omezení styku s druhými lidmi. Objevuje se sebelítost, psychické napětí a úzkost, strach o vlastní zdraví, nadměrný pocit únavy a obtíže se soustředěním. Toto může vyústit až deprese, pocity stísněnosti a vyčerpanosti.

Behaviorální dopad: Typické je nerozhodné chování, sklon k nehodovosti a nepozornému řízení auta, zhoršená kvalita vykonávané práce a s ní spojená nevykonnost. Větší množství vykouřených cigaret a zvýšená konzumace alkoholu, také zvýšené množství užívaných tablet na uklidnění a léků na spaní. Může se objevit ztráta chuti či naopak přejídání a

změna denního rytmu, která se projevuje problémy s usínáním, dlouhým nočním bděním a pak pozdním vstáváním s pocitem únavy.

2.7 Nevěra a názory odborníků

Pro každého může nevěra znamenat něco jiného a každý z nás může řešení tohoto problému vidět jinak, jak jsme se již přesvědčili v předchozí kapitole. Jak se však na toto téma vyjadřují psychologové a sexuologové a další odborníci, potýkající se ve své praxi často s problematikou nevěry, tak to se pokusím v této kapitole co nejvíce přiblížit.

Plzák tvrdí, že lidé nejsou od přírody naprogramováni k věrnosti. Což se projevuje tím, že člověk dokáže uvažovat či mít pohlavním styk s jinou osobou než je aktuální stálý partner. Poukazuje na to, že kdyby tomu tak bylo a člověk byl naprogramován přírodou k věrnosti, tak by mu pohlavní styk s jiným partnerem než vlastním byl odporný a už vůbec ne lákavý. V souvislosti s nevěrou také zmiňuje pojem žárlivost. Pokud podezíráme partnera z nevěry, dostavuje se u nás takzvaná pravá žárlivost, kdy nejčastěji vyžadujeme po partnerovi důkaz věrnosti. Zde dochází právě k problémové situaci, kterou připisuje Plzák tomu, že věrnost považuje za nedokazatelnou, jelikož důkaz věrnosti neexistuje- ubezpečování a ujišťování nelze považovat za důkaz, avšak nevěru považuje za jev možný a utajitelný. (Plzák, 2007)

Uzel (2011) se přiklání k názoru, že pokud se v případě nevěry jedná o jednorázové „selhání“ nemá tato nevěra nijak dlouhodobý závažný vliv na partnerský vztah i pokud je odhalena. Proto Uzel zdůrazňuje své tvrzení a radu, že nevěru je nutné řešit nikoli odsuzovat. Jako univerzální možnost řešení nevěry vidí právě v ukončení nevěry a pokorném návratu domů. Toto je dle něj nejlepší řešení, avšak o to obtížnější. S tím souvisí i schopnost „umění odpouštět“ bez kterého nelze žádnou nevěru překonat.

Hollá (2011) se připojuje k výše uvedeným názorům, že věrnost není lidem od přírody dána. O samotné nevěře se konkrétně vyjadřuje jako o traumatizující zkušenosti, kterou lze srovnávat se smrtí blízké osoby, výpovědí z práce či živelnou katastrofou. Zastává názor, že nevěra ve vztahu často poukazuje na nějaký problém, nicméně jeho řešení prostřednictvím nevěry nevidí jako efektivní a vhodný, jelikož situaci spíše zkomplikuje. Dle autorky je tolik příčin způsobujících nevěru a způsobů řešení nevěr, kolik je nevěrných lidí. Jako obecné řešení nevěry vidí ve třech základních možnostech, a to v rozchodu partnerů, odpuštění nevěry či v dohodě partnerů, jak si představují další společný život.

Jako poslední, ne však častou volbu řešení nevěry, popisuje jako mlčení a tolerování nevěry, jestliže partner dodržuje určitou diskrétnost a pro podváděného partnera je velmi důležité zachování partnerství či manželství i přes tento hendikep. Hollá v tomto případě označuje soužití těchto partnerů jako partnerství s limity.

Weiss (2013) mluví o nevěře v souvislosti s Darwinovými teoriemi, jež popisují přírodní výběr partnerů ve smyslu dvou principů. Prvním z principů je ten, že jedno pohlaví, obvykle muž, se uchází o přístup k příslušníkům opačného pohlaví. Na něj navazuje princip druhý, tedy ten, že příslušníci opačného pohlaví, tedy obvykle ženy vykonávají selekci těch, kteří budou v rámci tohoto výběru „připuštěni“. Žena tedy určuje, kdo nakonec bude z uchazečů skutečně schopen reprodukce. Na tyto úvahy navazuje Stránský (2013), který tyto principy spojuje s úlohami žen a mužů, které se partnerských vztahů týkají. Jako úlohu mužů uvádí snahu mít co nejvíce žen, zatímco úlohu žen vystihuje snaha mít co nejlepšího partnera. Takže pokud žena si myslí, že toho nejlepšího partnera doma nemá, musí upřednostnit někoho jiného. Odlišnost mezi muži a ženami v souvislosti s nevěrou popisuje i v oblasti vnímání a prožívání nevěry. Zatímco žena vidí partnerovu nevěru jako silně negativní zážitek a v případě této skutečnosti potřebuje od partnera ujištění a přesvědčení o tom, že jen „vyjel z běžných kolejí“ a ve vztahu se nic nemění, muž svou nevěru často jako závažnou událost neposuzuje, jelikož se pro něj ve většině případů jedná pouze o uspokojení fyzických, či fyziologických potřeb.

To že muži mají větší tendence být nevěrnými a jsou schopni mít sexuální styk bez citové zainteresovanosti, se pokoušel dokázat jistý průzkum. V tomto průzkumu oslovovali muži a ženy příslušníky opačného pohlaví a ptali se jich na dvě otázky. Na první otázku „Půjdeš se mnou večer na schůzku?“ odpovědělo kladně 50% tázaných mužů i žen. V následující otázce „Půjdeš se mnou večer do postele?“ byl však rozdíl mezi muži a ženami výrazný. U žen se tazatelé nedočkali ani jedné kladné odpovědi, zatímco mužů odpovědělo kladně 75% z tázaných. (Kubelková, 2013)

Zjištění, že mezi muži lze nalézt vyšší procento nevěrných, než mezi ženami potvrzuje i Weiss (2013). Ten konkrétně uvádí, že v ČR je svým protějškům nevěrných 66% mužů a 46% žen. Jako vysvětlení tohoto nerovného zastoupení nevěrníků v populaci uvádí již v této práci zmiňovanou skutečnost, že nevěrného muže stojí nevěra jen pár tisíc spermií, zatímco nevěrná žena riskuje při každém styku možnost devítiměsíčního těhotenství, porodu, kojení a následnou mnoholetou péči o potomka. Proto ženy zvažují mnohem více,

než muži s kým vstoupí do reprodukčního procesu. Další oblastí, která může být důvodem častějšího výskytu nevěry u mužů, je rozdílný způsob myšlení u obou pohlaví, kterou zmiňuje Stránský (2013). Ten tvrdí, že žena dospěje k názoru až po velkém promýšlení. Ženský mozek dle něj funguje takovým způsobem, že každý zcela nový a neznámý podnět se registruje do části mozku, který souvisí s vědomou pamětí. Naopak mužský mozek tyto neznámé podněty a informace ukládá do paměti nevědomé. To znamená, že všechny primitivní pudy, které má v sobě každý člověk, v tomto případě mají rychlejší šanci se zapojit. Proto často muž za touto novou myšlenkou „vystřelí“ a lze říci, že koná dřív, než myslí.

Klimeš (2013) uvádí, že nevěra většinou ohrožuje oblast uspokojování potřeb. Problém nevidí ani tak v samotném sexuálním styku nevěrného partnera s milenkou či milencem, ale spíše v tom, že nevěrný partner tráví svůj čas, utrácí peníze a investuje city do někoho, kdo je vůči rodině cizí. To znamená, že podváděný partner se cítí okraden o něco, co by normálně směřovalo k němu, co by dostal on.

Z historického hlediska byla mužská nevěra vždy tolerována nesrovnatelně více než nevěra ženy. To vysvětluje Weiss (2013) tím, že rolí či úkolem společnosti byla vždy ochrana paternity. Tím, že ženy nejsou samozřejmě od přírody designovány jako monogamní neboli věrné vždy hrozilo, že muž bude muset po případné partnerčině nevěře investovat do cizích genů celoživotně, což se pro něj jevilo jako největší nebezpečí. Proto mužská společnost vytvořila zákony, které právě paternitu chránily. Tyto zákony zajišťovaly maximálně, že právě ten manžel té ženy bude biologickým otcem jejich potomků.

Jak mezi muži, tak mezi ženami existují typy lidí, které mají tendenci nevěru skrývat a naopak typy, které mají tendenci nevěru dávat okatě najevo. Jako jisté pravidlo lze uvést radu, že není dobré po partnerově nevěře pátrat, i když máme podezření z jednoho prostého důvodu. Tím je to, že v okamžiku, kdy nevěrného partnera přistihneme je velké nebezpečí toho, že se nám přizná k nevěře, avšak bude se obhajovat tím, že konečně poznal svou životní lásku a oznámí nám, že s námi končí. Proto si musí podváděný partner či partnerka ve vztazích, kde hrozí rozvod či rozchod uvědomit, že to, co chtějí udělat je velmi náročný úkon a často sami nejsou na ukončení tohoto vztahu připraveni a nemají na to síly- nejsou tedy schopni tento krok opravdu dokončit. (Klimeš, 2013)

Klimeš (2013) také uvádí, že je nutné rozlišovat nevěry na začátku vztahu od nevěř v pozdější fázi partnerského či manželského vztahu. Na začátku vztahu si nevěry vysvětluje jako pokračování v mládežnickém způsobu života, kdy lidé experimentují a chvíli jim trvá, než si na vážný vztah zvyknou a s „pokusy“ přestanou. Tento typ nevěry je mnohem méně devastující než ta v pozdější fázi života. K druhému typu nevěry dochází většinou u mužů, kteří v určitých letech dostanou potřebu jisté změny již omšelého způsobu života. A právě často se předmětem změny stává partnerka. V tomto případě by si měly ženy uvědomit, že na partnerově nevěře nemají většinou žádnou vinu, jelikož se jedná o jistou fázi mužského života. Těmto ženám se radí přečkat, než se muž zklidní. Muži si prostřednictvím této nevěry také často řeší svou nespokojenost sama se sebou, což obvykle po určité době přejde a oni se vrací zpět k původní partnerce.

Klapilová (2013) představuje výzkum Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, který se zabýval příčinami nevěry. V tomto šetření dospěli k názoru, že ženy se stávají nevěrnými tehdy, pokud se v jejich současném vztahu vyskytuje problém a jsou tedy nespokojené v partnerství. Potencionálně si proto z důvodu nespokojenosti hledají nového partnera, avšak hraje zde velkou roli citová zainteresovanost, která se k novému milenci musí objevit. Ženská nevěra zůstává z velké části neodhalena, což může nasvědčovat tomu, že ženy nevěru lépe skrývají nebo ji muži hůře odhalují. Pokud je žena naopak podváděna není tím, kdo chce ukončit vztah, můžeme tedy o ženách tvrdit, že nejspíš „snesou více“. Pokud se podíváme na nevěru mužskou, tak ta se objevuje i ve vysoce funkčních a spokojených partnerstvích, tedy nesouvisí tak jako nevěra ženy s nespokojeností ve vztahu. Často je také mužská nevěra pouze krátkodobou záležitostí.

Většina nevěř nekončí rozvodem, ačkoli většina lidí tvrdí, že kdyby zjistili, že jim je partner nevěrný, tak by se s ním rozešli. Ale toto tvrzení opravdu neodpovídá skutečnosti. Jako nebezpečné se jeví situace, kdy lidé zjistí, že jsou podváděni a hned na to začnou „vykřikovat“ věty typu „Tak si táhni! Nepotřebuji tě! Obejdu se bez tebe!“. Avšak tyto věty mají zcela jiný význam, než jak se může na první pohled zdát, ve skutečnosti znamenají „Prosím tě, polepši se a vrať se, nerad bych o tebe přišel (a)“. Ale jakmile ji druhá strana vezme doslova, tak nastává zlá situace. Partner se odstěhuje a začnou žít od sebe. V tuto chvíli je cesta k sobě zpět mnohem složitější, než kdyby zůstali v jedné domácnosti. (Klimeš, 2013)

3 JEDINEC V MLADÉ DOSPĚLOSTI

V této kapitole budou popsány charakteristické znaky a důležité mezníky pro osoby spadající do vývojového období mladé dospělosti. Dále bude poskytnut pohled na dospělost z pohledu gender problematiky, týkající se osobnostního rozvoje mladých žen a mužů.

3.1 Období mladé dospělosti

Mladá dospělost je životní období, při jehož vymezení se ne všichni autoři úplně shodují na jeho konečné hranici. U většiny autorů je považován věk 20 let jako vstup do období mladé dospělosti. Naopak konečná věková hranice tohoto období bývá z pohledu autorů různě posunuta.

Langmeier a Krejčířová (2006, s. 167) toto období ukončují mezi 25-30 lety, Švancara (1986, cit. podle Langmeier, Krejčířová, 2006) se kloní spíše k hranici 30 -32 let, a dokonce až k hranici 40 let popisuje mladou dospělost Vágnerová (2007, s. 11).

V literatuře se můžeme setkat také s alternativním pojmenováním této životní etapy, kde je nazývána jako časná či raná dospělost.

3.2 Důležité mezníky mladé dospělosti

Tak jako každá životní etapa, tak i mladá dospělost má své charakteristické znaky, které jsou pro ni typické a odlišují ji od jiných životních stádií.

Hlavním a asi nejdůležitějším znakem a mezníkem mladé dospělosti je dosažení osobní zralosti, což může znamenat dle Kopecké (2011, s. 151) převzetí plné osobní a občanské zodpovědnosti, dále také citové osamostatnění nejčastěji od rodičů a samozřejmě ekonomická nezávislost. Kopecká také od zralého dospělého člověka očekává přiměřené sebehodnocení, trvalé pouto k životnímu partnerovi a zachování si širších přátelských vztahů.

Podobně udává výčet mezníků Vágnerová (2007, s. 10- 11), která klade důraz na *změnu osobnosti* jako takové, kam zahrnuje svobodu rozhodování, zodpovědnost, schopnost odhadnout své vlastní síly a kompetence a umět zvládat své emoce a jednání; dále na *změny v socializačním rozvoji*, kam patří nezávislost na orientační rodině, rovné vztahy

s vrstevníky, párové soužití a zralost vztahů v profesní oblasti; a nakonec nezapomíná na již zmíněnou a u všech autorů zdůrazňovanou *ekonomickou nezávislost*.

Jak lze vidět, autoři se ve velké míře shodují na vymezení mezníků charakteristických pro ranou dospělost. Přímoou charakteristiku takzvaně zralého člověka předkládají English a Pearson (1963, cit. podle Langmeier, Krejčířová, 2006, s. 169), kteří ji shrnují do následujících bodů:

Zralý člověk...

- 1) *„Má být schopen vykonat přiměřené množství práce každý den, aniž by byl nadměrně unaven, a má pociťovat, že jeho práce je užitečná.*
- 2) *Má být schopen udržovat dlouhotrvající přátelství k několika bližším přátelům.*
- 3) *Má mít dobrou sebedůvěru – nemá tedy být stále týrán pocitů viny nebo trpět nerozhodností.*
- 4) *Má jednat s každým člověkem s náležitými ohledy a bez předsudků.*
- 5) *Má být schopen běžného sexuálního styku bez pocitů viny a bez zábran a má přitom umět dávat a přijímat lásku a něhu.*
- 6) *Má zvyšovat svůj zájem o blaho lidí ve stále širším okruhu – tedy o blaho vlastní, blaho rodiny, přátel, obce, státu, národa i obecné blaho lidstva.*
- 7) *Má mít zájem na zlepšování svých životních podmínek, aniž by tak činil na úkor druhých členů společnosti.*
- 8) *Má být schopen změnit práci ve hru, v odpočinek, v četbu, v radost z přírody, poezie, hudby a umění.*
- 9) *Má se umět oprostit od nežádoucího napětí, když vykonává své denní povinnosti a když se vyrovnává s překážkami.*
- 10) *Má být spolehlivý, otevřené mysli, ochoten usilovat o zlepšování sebe sama a o dosažení moudrosti.*
- 11) *Mám mít zájem o předávání svých těžce získaných vědomostí mladším.“*

Při seznámení se s výše uvedenými kritérii Engliše a Pearsona nás může napadat, že snad žádný člověk není schopen všechny podmínky splňovat v plné míře. Proto lze zralost člověka také stručněji popsat jako překonání rozporů dětství a dospívání, určitou

nezávislost na svých rodičích avšak při podržení si kladného vztahu k nim, dále schopnost hlubokého a trvalého pouta k partnerovi a současně zachování si širších přátelských vztahů. Dalším znakem zralého člověka je schopnost udržení rovnováhy mezi prací a volnočasovými aktivitami. Důležité je také přiměřené hodnocení sebe samého a takzvaná „autentičnost“ jedince. (Langmeier, Krejčířová, 2006, s. 170)

3.3 Dospělost z pohledu gender problematiky

Jak zmiňuje Vágnerová (2007, s. 39), i když se vývoj mužů a žen částečně liší již od počátku života, o mladé dospělosti lze říci, že je obdobím nejvýraznější diference mužské a ženské role. Na tento odlišný vývoj mají vliv zejména biologické, psychické a sociální faktory, které na jedince působí. *„Rozvoj osobnosti příslušníků obou pohlaví má některé shodné znaky, vyžaduje integraci individuálních potřeb se zodpovědností za vztahy, do nichž vstupují a které vytvářejí, ale objevují se v něm i rozdíly, které vyplývají především z rodičovství a odlišně chápaného partnerství, eventuálně i profesního uplatnění (Vágnerová, 2007, s. 39).“*

Tento odlišný vývoj má poté za následek projevy odlišných vlastností a charakteristických znaků mezi muži a ženami, které je možné ve společnosti pozorovat a lze je považovat za obecně známé.

Díky průzkumu, který se orientoval na obsah pohlavních stereotypů mužů a žen, ve třiceti zemích světa bylo zjištěno, že charakteristické znaky pro muže a ženy, které se nejvíce utváří právě v mladé dospělosti, se od sebe liší již v počtech, a to tak, že muži jsou charakterizováni menším počtem znaků než ženy v poměru 37:46. Z průzkumu vyplynulo, že obecně jsou mužům připisovány vlastnosti jako agresivní, panovační, tvrdí, hledající příjemnosti a racionální, ženám naopak vlastnosti typu- emocionálnost, nesmělost, nestálost, závislost, skromnost a komplikovanost. (Rathus, S. A., 1999 cit. podle Nakonečný, 2009, s. 483)

V rámci empiricky zjištěných rozdílů v psychice mužů a žen se v této práci budu věnovat pouze oblastem sociálního chování a sexuality, které považuji pro tuto práci za důležité.

Pokud budeme mluvit dle Nakonečného (2009, s. 484) o rozdílech v sociálním chování mužů a žen, tak jsou v této souvislosti chápáni muži jako více asertivní a tvrdošijní, při komunikaci dokážou do rozhovorů vnášet více témat, avšak častěji mluvícího přerušují.

Ženy jsou z hlediska sociálního viděny jako extravertnější, úzkostné, důvěřivé, ochranné, dále jako ty, které mají větší tendenci ke spolupráci a k udržování jednoty, což lze pozorovat především v rodině. Dále ženy dokážou vyjádřit své pocity a osobní zkušenosti více než muži, kteří jsou v tomto zdrženlivější. Co se týče udržování fyzické vzdálenosti v interakci s partnerem, tak ženy udržují menší vzdálenost s osobami stejného pohlaví, ale naopak při kontaktu s muži, tuto vzdálenost zvětšují. Ženy dle studií také lépe ovládají „řeč těla“ a také ji dokážou lépe rozpoznat, což je dááno do spojitosti s ženskou intuicí. V interakcích ženy navazují více oční kontakt a více se v sociálních interakcích usmívají a smějí. To co v této oblasti odlišuje muže od žen, může být jejich častější riskování svého života a zdraví, větší zájem o politické a veřejné dění a větší snášenlivost případného nepohodlí a nebezpečí.

V oblasti sexuality popisuje Archer (1996, cit. podle Nakonečný, 2009, s. 484) muže jako ty, kteří projevují více zájem o sex než ženy a častější je u nich sklon ke střídání partnerek. S tím souvisí i rozdílný počet sexuálních partnerů a výskytu nevěř v partnerských vztazích. Ženy dle Feingolda (1992, cit. podle Nakonečný, 2009, s. 484) totiž více spojují sex s city a „kladou větší důraz na takové rysy kandidáta partnerství, jako je pozice v zaměstnání, rozvážnost, poctivost, srdečnost a láska k dětem“, muži u partnerek vyhledávají zejména krásu a kuchařské umění. Zjednodušeně lze říci, že muži touží po ženách mající hezkou postavu a mladistvé vzezření, avšak pokud jim jde pouze o sexuální uspokojení, tak jejich vyvolenými jsou ženy bez zábran; ženy přitahují muži silní, vysocí, s mužnými rysy ve tváři a hustými vlasy, dále takzvaně řádní a materiálně nezávislý, tedy ti, kteří u žen vzbuzují pocit bezpečí (Hamerová, 2005, cit. podle Nakonečný, 2009, s. 485)

3.3.1 Osobnostní rozvoj mladých mužů

Vágnerová (2007, s. 39) v rámci vývoje mužského sebepojetí klade důraz na získání osobní stability, odolnosti a především schopnosti prosazení se. Avšak pokud dojde k nezvládnutí těchto požadavků, může dojít k nedostatečnému rozvoji mužského sebevědomí, které se následně může projevovat v odmítání dospělosti a samozřejmě i povinností, které přináší. Toto chování je často označováno jako komplex Petra Pana. De Lomas (2007, s. 28) tento komplex, vyskytující se především u mužů popisuje jako možný strach ze stárnutí. Dospělost je dle něj obdobím odříkání, zodpovědnosti a výkonnosti, přičemž muži s tímto

komplexem toto všechno odmítají a ukrývají se před těmito povinnostmi do „statutu“ pubertáka.

Je všeobecně známé, že mužské zrání osobnosti je oproti tomu ženskému pomalejší a pozvolnější. Věk, kdy se muž stává zralým a „dospělým“ je dle C. G. Junga je až kolem čtyřicátého roku. V tu chvíli je již schopen se méně soustředit na sebe, na svou moc a úspěch a může svůj zájem obrátit na své okolí. (Vágnerová, 2007, s. 40) Oproti tomu muž mezi dvacátým a třicátým rokem života je orientován především na svou osobu, konkrétně tedy na sebeprosazení mimo svou rodinu, dosažení dobrého profesního zařazení a rád poměřuje své mužství pomocí kritéria soupeření s vrstevníky a srovnávání dosažených úspěchů. Prvotní touha těchto mužů je uznání mužů a obdiv žen. Ve třiceti letech se začíná usazovat, avšak nadále tvrdě pracuje, aby dosáhl vytouženého a ceněného postavení, díky němuž si potvrzuje své mužství. (Levinson, 1986 cit. podle Vágnerová, 2007, s. 40)

Vývoj k mužství je považován za náročný proces, a to zejména v dnešní době, kdy jsou na muže kladeny stále větší nároky. Od mužů se dnes vyžaduje, aby byli profesně výkonní a současně emočně vstřícní a spolu s tím sdíleli i domácí povinnosti. Jelikož ženy tyto oba způsoby seberealizace ve většině případů zvládají, vyžadují to samé od svých partnerů, pro které je to mnohdy těžko splnitelné. (Vágnerová, 2007, s. 40)

3.3.2 Osobnostní rozvoj mladých žen

Jak už bylo řečeno, vývoj mladých žen je rychlejší než u mužů, což je dáno převážně biologickou potřebou zakotvení a zplození dítěte. V rozvoji žen má významnou roli matka, která je velkým vzorem chování pro mladé ženy, avšak pouze tehdy pokud je jejich vztah držen v rámci určitých norem. Pokud se tento vztah však přesouvá do silné vazby dcery na matku a jednoznačné identifikace matky s dcerou, může to pro mladé ženy znamenat jistý blokující vliv. V tomto případě dochází k tomu, že matka přebírá často rozhodování za dceru, což samozřejmě naruší budování dceřiných partnerských vztahů a také vlastní-prokreační rodiny. Tato situace nastává nejčastěji tehdy, pokud se adekvátně nerozvine vztah dcery s otcem, který by dokázal podpořit správný rozvoj oblasti ženské identity. Mezi ženami můžeme najít takové, které lze označit jako nezralé, i když jejich zastoupení ve společnosti je menší než u nezralých mužů. Tyto ženy, stejně jako nezralí muži, odmítají dospět a setrvávají v pozici „věčného děvčátka“. Jejich vazba na rodiče, případně na jednoho z nich, nahrazuje samostatnost a intimitu, která je již v tomto období u žen častá.

Nezralé ženy často nedokážou navázat intimní partnerství, jelikož z něj mají strach. Pokud partnerský vztah mají, je obvykle krátkodobý, subjektivně neuspokojující a často jej provází nerealistické očekávání. Možným řešením těchto žen je volba mnohem staršího partnera, který na sebe bere odpovědnost za partnerský vztah a případnou rodinu. (Vágnerová, 2007, s. 41)

3.3.3 Genderová diferenciacie v oblastech života mladých dospělých

To, že se muži odlišují od žen nejen svým myšlením, ale i způsobem a přístupem k životu si dovoluji říci, že je všeobecně známé, protože se s touto odlišností setkáváme denně v běžném životě. Jak se však tato odlišnost projevuje v oblastech života souvisejících s partnerským či manželským soužitím se pokusím popsat níže.

O diferenciaci mezi muži a ženami můžeme mluvit v rámci následujících oblastí, které popisuje přehledně Vágnerová (2007, s. 42- 44):

1) Oblast profesní role

- v této oblasti je kladen důraz na úspěšnost mnohem více u mužů než u žen, často je to z důvodu, že společnost chápe povolání a práci ženy jako doplňkovou činnost, která stojí ve stínu hlavních ženských rolí, a to manželky a matky
- muži v rámci profesní oblasti hledají především možnost uplatnění se a směřování k vysokému výkonu, naopak žena ve své práci hledá zejména smysluplnost a užitečnost

2) Oblast partnerství

- tato oblast je velmi zásadní pro obě pohlaví; muži i ženy přistupují k partnerským vztahům genderově specificky, kdy často promítají vlastní potřeby, nejistoty a obavy do svých partnerů, což má za následek ovlivnění jejich chování a očekávání a často vede v partnerském vztahu ke konfliktům
- v dnešní době došlo k proměně původních generových standardů v této oblasti; dnes již ženy vystupují v partnerství stejně aktivně jako muži a tudíž se i zapojují při rozhodování o průběhu partnerství ve stejné míře jako muži

3) Oblast uzavírání manželství

- zatímco pro ženy představuje uzavření sňatku s partnerem dosažení nového a zejména hodnotnějšího postavení, pro muže instituce manželství často představuje pocit ohrožení, ztrátu svobody a možnost jistého omezování a manipulace, často mluví o manželství jako o překážce svého individuálního rozvoje
- je však zajímavé podotknout, že ačkoliv muži vstupují do manželství nerad, bývají v něm většinou nakonec více spokojeni než ženy

4) Oblast rodičovství

- tuto oblast je možné označit jako asymetrickou, ačkoliv se obsah této nerovnoměrnosti během času trochu změnil; dnes je tím, kdo má možnost rozhodovat o zplození a narození dítěte žena, která má častěji právo o dítěti rozhodovat i po jeho narození, pro ženu role matky obecně znamená velkou prestiž
- je nutné však zmínit, že role otce postupem času také získala větší význam, muž dnes již není chápán pouze jako živitel a formální výchovná autorita; často však společnost v této oblasti muže znevýhodňuje, protože je nevidí jako schopné starat se o dítě, na druhou stranu je nutné zmínit, že někteří muži se domáhají svých otcovských práv, ale své povinnosti plní málo nebo vůbec

5) Oblast domácnosti

- domácnost je ještě dnes považována především za ženské teritorium, ale v posledních letech se setkáváme s požadavkem mužské spoluúčasti na chodu domácnosti; ubývá již tendence chápat veškeré domácí práce za ryze ženské a pro muže ponižující, avšak ve skutečnosti se spíše setkáváme pouze se souhlasem mužů vykonávat domácí práce, ale reálné vykonávání těchto činností ještě není zcela pravidlem

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 METODOLOGIE VÝZKUMU

V této části práce bude následně vymezen výzkumný cíl, výzkumné otázky spolu s předpokládanými výslednými hypotézami, výzkumný soubor, výzkumná technika, prostřednictvím které byl výzkum prováděn a způsob zpracování získaných dat. Dále je uvedena struktura a časové rozvržení mého výzkumu a také konkrétně použité tvrzení o nevěře.

4.1 Výzkumný cíl

Hlavním a nejdůležitějším cílem mé praktické části diplomové práce je zjistit, zda se liší pohled na tvrzení o nevěře v závislosti na pohlaví, konkrétně tedy u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku a následně zjištěné výsledky srovnat s názory psychologů a sexuologů na tuto problematiku právě v souvislosti genderové rozdílnosti.

4.2 Výzkumné otázky

Hlavní výzkumnou otázkou je tedy, zda *existuje odlišnost v pohledu na nevěru u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku*.

Jako další otázky vyplývající z hlavní výzkumné otázky a z jednotlivých kategorií Q-typů jsem si stanovila následující:

DVO1: „*Jaký je pohled jednotlivých zkoumaných mužů na jednotlivá tvrzení- Q typy?*“

DVO2: „*Jaký je pohled jednotlivých zkoumaných žen na jednotlivá tvrzení – Q typy?*“

Výzkumné otázky dle kategorií Q- typů a hypotézy:

DVO3: „*Existuje rozdíl ve vymezení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku?*“

H1: *Předpokládáme, že existuje rozdíl ve vymezení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku.*

DVO4: „*Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku rozdílný pohled na oblast řešení nevěry?*“

H2: *Předpokládáme, že existuje rozdílný pohled na oblast řešení nevěry u mužů a žen*

v mladé dospělosti žijících v manželském svazku.

DVO5: „Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku jiný pohled na vliv nevěry na partnerský vztah?“

H3: Předpokládáme, že existuje odlišný pohled na vliv nevěry na partnerský vztah u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku.

DVO6: „Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku odlišný obecný názor na nevěru?“

H4: Předpokládáme, že neexistuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku odlišný obecný názor na nevěru.

DVO7: „Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku odlišný pohled na genderové rozdíly, které mohou mít vliv na výskyt nevěry v partnerském vztahu?“

H5: Předpokládáme, že u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku existuje odlišný pohled na genderové rozdíly, které mohou mít vliv na výskyt nevěry v partnerském vztahu.

DVO8: „Existují jiné názory mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku na otázku související s odhalením nevěry?“

H6: Předpokládáme, že existují odlišné názory mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku na otázku související s odhalením nevěry.

4.3 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor pro účely tohoto výzkumu představují muži a ženy v mladé dospělosti, žijící v manželském svazku bez přítomnosti dětí alespoň po dobu 1 roku. Další podmínkou pro účast na výzkumu je původ obou manželů z úplných orientačních rodin a samozřejmě věk spadající do kategorie mladé dospělosti, tedy 20- 32 let (vymezení věkové hranice mladé dospělosti dle Švancery (cit. podle Langmeier, Krejčířova, 2006, s. 167)). Jelikož všechny tyto podmínky mohou ovlivnit samotný pohled na nevěru.

Jde tedy o záměrný kvalifikovaný výběr, tedy dle požadované charakteristiky a kritérií z pohledu zamýšleného výzkumu, přičemž všichni účastníci se podílí na výzkumu dobrovolně.

Můj vzorek konkrétně tvoří na základě specifických vlastností výzkumného souboru a pro kvalitní zpracování výzkumu prostřednictvím Q-metodologie celkem 40 respondentů z toho 20 mužů a 20 žen, aby bylo zajištěno rovnoměrné zastoupení obou pohlaví a bylo možné zamýšlené srovnání.

4.4 Výzkumné techniky

Pro toto výzkumné šetření jsem si zvolila metodu kvantitativní, a to konkrétně Q-metodologii, jelikož se mi vzhledem k zamýšlenému výzkumu pohledů a názorů na tvrzení související s nevěrou jeví jako vhodná.

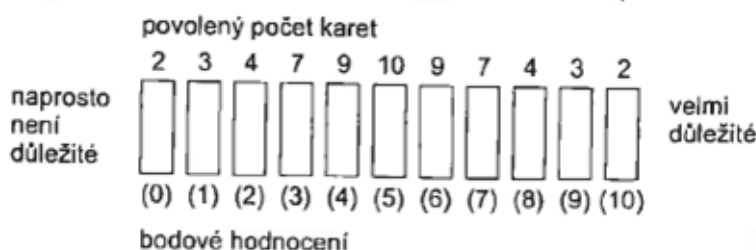
Pod názvem Q- metodologie se skrývá řada psychometrických a statistických postupů, na jejichž vývoji se v padesátých letech 20. století zasloužil William Stephenson. Tato metoda je vhodná tehdy, když máme zjistit, jak určitá skupina respondentů hodnotí určitou množinu objektů. Zkoumaným osobám je při této metodě předkládán soubor neboli balíček karet, na nichž jsou uvedeny například výroky, výpovědi, názory, životní hodnoty a podobně s tím, že je respondenti mají roztřídit dle určitého kritéria. Jednotlivé karty jsou označovány jako Q typy a je jich možno třídit podle různých kritérií, například podle významnosti pro danou osobu, či vztahu osoby k danému „objektu“ na kartičce (Chráska, 2007, s. 231).

Při tomto výzkumu bude použito konkrétně schéma Q-třídění karet, takzvané kvazinormální distribuce (viz. Obr. 2). Toto třídění spočívá v tom, že čím vyšší bodová hodnota bude danému Q-typu udělena, tím je vyšší souhlas respondenta s tímto výrokem a naopak. Důležité je však i omezení množství jednotlivých Q- typů, které lze do daných bodových kategorií umístit.

Jednotlivým respondentům je tedy konkrétně předloženo 60 karet- Q typů s tvrzeními a výroky souvisejícími s tématem nevěry. Tyto karty jsou respondenty roztříděny dle míry souhlasu či ztotožnění se s daným výrokem, tedy bude provedeno takzvané Q třídění do předem připraveného formuláře- schématu Q-třídění karet. Schéma použité konkrétně při

realizaci tohoto výzkumu, ve zmenšené podobě, je součástí této diplomové práce, jako příloha PI.

Schéma Q-třídění karet (kvazinormální distribuce)

Obr. 2 Použité třídění karet (Chráska, 2007, s. 231)

4.5 Způsob zpracování dat

Data jsou zpracována tak, aby došlo k zodpovězení předem stanovených výzkumných otázek a také k potvrzení či vyvrácení předpokládaných výsledků výzkumného šetření.

Následně je uvedeno, jakým způsobem jsou konkrétně dané výzkumné otázky zpracovány:

DVO1: „Jaký je pohled mužů na jednotlivá tvrzení- Q typy?“

DVO2: „Jaký je pohled žen na jednotlivá tvrzení – Q typy?“

Tyto dvě popisné výzkumné otázky jsou zodpovězeny pomocí dvou tabulek, v nichž budou seřazeny jednotlivé Q-typy podle průměrné hodnoty, kterou získaly od respondentů s ohledem na pohlaví. Dále bude jak u mužů, tak i u žen popsáno konkrétně deset Q-typů, které získali nejvyšší hodnocení a také hodnocení nejnižší.

Výzkumné otázky dle kategorií Q- typů:

DVO3: „Existuje rozdíl ve vymezení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku?“

DVO4: „Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti rozdílný pohled na oblast řešení nevěry?“

DVO5: „Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijícím manželském svazku jiný pohled na vliv nevěry na partnerský vztah?“

DVO6: „Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku odlišný obecný názor na nevěru?“

DVO7: „Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku odlišný pohled na genderové rozdíly, které mohou mít vliv na výskyt nevěry v partnerském vztahu?“

DVO8: „Existují jiné názory mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku na otázku související s odhalením nevěry?“

Všechny výše uvedené výzkumné otázky obsahují dvě proměnné. Jako metrické proměnné vystupují v jednotlivých otázkách „vymezení nevěry“, „řešení nevěry“, „vnímání následků nevěry“, „obecný názor“, „genderové rozdíly“ a „odhalení nevěry“. Druhou proměnnou, která je společná pro všechny výzkumné otázky, je pohlaví, které je proměnnou nominální. Z důvodu přítomnosti vždy metrické a nominální proměnné byl pro ověření všech těchto výzkumných otázek vybrán T- test.

V případě použití T-testu byly ověřeny předpoklady pro použití testu, tedy test normality a byla stanovena spolehlivost testování hodnotou signifikance 0,05.

4.6 Struktura výzkumu

Fáze předvýzkumu

Průběh:

- studium literatury, článků a internetových zdrojů související s tematikou nevěry
- zmapování tvrzení a tezí týkající se nevěry a na základě toho sestavení Q typů- rozhovor o jedné otázce

Vzorek:

- neodborná veřejnost z mého okolí (spolupracovníci, spolužáci, přátelé)

Cíl fáze:

- získat co největší množství tvrzení vztahující se k problematice nevěry a následná jeho selekce na 60 konkrétních, které byly následně rozčleněny do jednotlivých kategorií

Fáze druhá

Průběh:

- kvantitativní výzkum pomocí Q metodologie- Q třídění

Vzorek:

- 40 osob, z toho 20 žen a 20 mužů splňující podmínky daného výzkumného šetření

Cíl fáze:

- zjištění pohledů mužů a žen na vybraná tvrzení o nevěře, odpovědět na výzkumné otázky

4.7 Kategorie a konkrétní tvrzení a Q- typy pro tuto práci:

Pro tuto práci jsem vybrala 60 tvrzení, s kterými jsem se prostřednictvím studie literatury, internetových článků a zdrojů a také v mém okolí setkala. Ty jsem následně rozdělila do 6 kategorií po 10 tvrzeních, a to podle obsahové stránky a zaměření se jednotlivých tvrzení.

1. kategorie: Vymezení nevěry

- Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.
- Q-2: Nevěra je „koketování“ či flirtování bez tělesného kontaktu.
- Q-3: Nevěra je pravidelné chatování či volání prostřednictvím internetu s jinou osobou- „virtuální nevěra“.
- Q-4: Sex za peníze = prostituce, je také nevěrou.
- Q-5: Swingování (=domluvená výměna partnerů mezi dvěma páry pro účely oživení sexuálního soužití) je nevěrou.
- Q-6: Citový vztah partnera s osobou stejného pohlaví jako je partner, je také nevěrou.
- Q-7: Citové připoutání partnera k osobě z rodinného kruhu (př. matka) a jejich společné sdílení životních událostí a času více než s aktuálním partnerem je nevěrou.
- Q-8: Samotné líbání partnera s jinou osobou je nevěra.
- Q-9: Nevěra je partnerův „úlet“ v opilosti (akce na jednu noc, př. výsledek bujarého večírku).
- Q-10: Partnerovo přátelství s osobou stejného pohlaví jako partner avšak s homosexuální orientací je možné brát jako nevěru.

2. kategorie: Oblast řešení nevěry

- Q-11: Nevěra je odpustitelná.
- Q-12: Nevěra je vždy důvodem k ukončení vztahu.
- Q-13: Na odpuštění nevěry má vliv přítomnost dítěte (dětí) ve vztahu.
- Q-14: Řešení nevěry ve vztahu bez závazků je jednodušší než například v manželství.
- Q-15: Nevěru je nutné partnerovi oplatit také nevěrou.
- Q-16: Při nevěře je nejlepším lékem čas.
- Q-17: Každou nevěru nelze hodnotit stejně.
- Q-18: Vztah po nevěře může zachránit „slib věrnosti“ nevěrného partnera.
- Q-19: Nevěra je důvodem k ukončení vztahu pouze tehdy, pokud je opakovaná.
- Q-20: Řešením nevěry je „zavřít oči“ a dělat, že o ničem nevím.

3. kategorie: Vliv nevěry na partnerský vztah

- Q-21: Partnerova nevěra může být důvodem k nevěře u podváděného partnera.
- Q-22: Důvěra ve vztahu již nelze zcela obnovit po nevěře partnera.
- Q-23: Již nevěrného partnera je třeba více „hlídat“ (sledovat kde a s kým je, co dělá).
- Q-24: I přes odpuštění partnerovy nevěry nelze na tuto nevěru zcela zapomenout.
- Q-25: Nevěra je pro partnerský vztah velkou zátěžovou situací, která jej může zcela zničit.
- Q-26: Odhalená nevěra může vést do budoucna ve vztahu ke konfliktům.
- Q-27: Na nevěře mají vždy podíl viny oba partneři- jak podvádějící, tak podváděný.
- Q-28: Po odpuštěné nevěře je již s další nevěrou partnera třeba počítat a připravit se na ni.

- Q-29: Nevěra partnera s osobou jiného pohlaví než je partner, je přijatelnější než s osobou stejného pohlaví jako je partner.
- Q-30: Nevěra může poukázat na problémovou oblast stálého partnerského vztahu.

4. kategorie: Všeobecný pohled na nevěru

- Q-31: Nevěra je charakteristická pouze pro současnou společnost.
- Q-32: Nevěra vždy byla, je a bude.
- Q-33: Nevěra je dnešní společností tolerována.
- Q-34: Nevěra je typická pro mladé lidi.
- Q-35: Nevěrní jsou pouze lidé nespokojení ve vztahu.
- Q-36: Nevěra je součástí každého dlouhodobého vztahu.
- Q-37: Nevěra už dávno nemá nálepkou něčeho zakázaného.
- Q-38: Nevěra patří k životu.
- Q-39: Nevěra do láskyplného vztahu nepatří.
- Q-40: Nevěra může přinést vztahu oživení.

5. kategorie: Genderové rozdíly související s nevěrou

- Q-41: Muži jsou přirozeně více nevěrní než ženy.
- Q-42: Ženy jsou přirozeně více nevěrné než muži.
- Q-43: Muži reagují na nevěru partnerky méně tolerantně než ženy na nevěru partnera.
- Q-44: Žena s nevěrným partnerem zůstává často z důvodu zabezpečení svých potomků.
- Q-45: Muž je nevěrný tělem, žena duší.
- Q-46: Nevěra ženy má fatálnější důsledky ve vztahu k rodině než nevěra muže.
- Q-47: Ženy jsou nevěrné mužům, kteří jsou slabí, slušní a spolehliví.

- Q-48: Muži jsou nevěrní ženám, které jsou obětavé a samostatné.
- Q-49: Osobnostní charakteristiky partnerů nemají vliv na výskyt nevěry ve vztazích.
- Q-50: Partnerovu nevěru nesou ženy hůř než muži nevěru partnerky.

6. kategorie: Názory související s odhalením nevěry

- Q-51: Nevěru je nutné tajit před stálým partnerem, pokud nemá podezření.
- Q-52: Nevěru je nutné přiznat stálému partnerovi i pokud nemá podezření.
- Q-53: Přiznání k nevěře je férové.
- Q-54: Nevěru je lepší nikdy nepřiznat a vyvracet případná podezření partnera.
- Q-55: Podezření na partnerovu nevěru je potřeba si prověřit a až poté jednat.
- Q-56: V dnešní době je odhalení nevěry jednodušší než dříve.
- Q-57: Nevěru u partnera je možné „vycítit“ i bez zjevných důkazů- „intuice“.
- Q-58: Je lepší nevěru nepřiznat, neublížím tak stálému partnerovi.
- Q-59: Při odhalení nevěry se často snaží podvádějící hodit odpovědnost a vinu za tuto nevěru na milence či milenku.
- Q-60: Při odhalení nevěry se často snaží podvádějící přenést odpovědnost a vinu za tuto nevěru na stálou partnerku či partnera.

5 VÝSLEDKY VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Mého výzkumného šetření se dle předem stanovených kritérií zúčastnilo dvacet mužů a dvacet žen, kteří splnili následující podmínky: věk spadající do období mladé dospělosti, konkrétně 20- 32 let dle Švancery (cit. podle Langmeier, Krejčířova, 2006, s. 167), délka manželského soužití minimálně 1 rok, manželský vztah bez přítomnosti dětí a původ respondentů z úplné orientační rodiny, jelikož všechny tyto kritéria mohou ovlivnit pohled a přístup respondentů k oblasti nevěry.

Následně uvedené informace podávají zprávu o tom, jak zúčastnění respondenti hodnotili jednotlivé Q-typy s ohledem na všechny předložené tvrzení a také v rámci kategorií „vymezení nevěry“, „pohled na oblast řešení nevěry“, „vliv nevěry na partnerský vztah“, „obecný názor na nevěru“, „genderové rozdíly související s nevěrou“ a „odhalení nevěry“. Jsou tedy představeny výsledky výzkumných otázek.

Získané informace a data jsou doplněny grafickým zobrazením a tabulkami pro každou výzkumnou otázku zvláště, které mají za úkol zpřehlednit a zkonkretizovat jednotlivé výsledky.

5.1 Odlišnost v pohledu na nevěru

Hlavní výzkumnou otázkou, která byla předem stanovena, je, zda *existuje odlišnost v pohledu na nevěru u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku*. Odpověď na tuto otázku vzhledem k výsledkům všech dílčích výzkumných otázek zní, že **neexistuje odlišnost v pohledu na nevěru u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku**.

5.2 Pohled mužů na předložené Q-typy

Odpověď na popisnou *DVO1: „Jaký je pohled mužů na jednotlivá tvrzení- Q typy?“* nalezneme v následující tabulce, kde jsou vyhodnoceny jednotlivé Q-typy u všech dvaceti zúčastněných mužů. Následně je poté uvedeno pro lepší přehlednost deset tvrzení, s kterými muži souhlasili a ztotožňovali se s nimi nejvíce a pro kontrast také deset Q-typů, které obdrželi průměrné hodnocení nejnižší.

Tab. 1 Hodnocení Q-typů jednotlivými muži

Q TYP	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	M9	M10	M11	M12	M13	M14	M15	M16	M17	M18	M19	M20	PRŮM.	SM. ODCH.
1	10	8	10	10	9	8	10	9	10	10	8	9	10	10	10	8	10	9	10	10	9,40	0,82
2	1	1	0	1	0	2	1	0	1	5	8	4	1	0	0	3	2	7	4	10	2,55	2,93
3	2	1	6	3	5	1	3	2	1	5	3	3	4	1	6	3	2	9	1	9	3,50	2,48
4	7	9	4	1	4	6	4	7	5	5	3	7	4	2	10	5	9	9	9	8	5,90	2,59
5	3	2	0	3	3	3	4	3	0	4	1	1	5	7	6	4	1	3	0	6	2,95	2,06
6	8	6	4	2	3	7	7	8	3	4	4	0	3	6	5	4	9	7	8	8	5,30	2,45
7	3	0	1	2	1	0	2	4	2	5	1	1	2	3	1	5	0	5	5	3	2,30	1,75
8	5	7	1	7	6	5	5	6	2	6	7	0	3	7	9	4	8	10	3	6	5,35	2,58
9	2	10	7	9	8	10	8	5	9	3	9	6	5	4	9	1	8	10	6	9	6,90	2,77
10	3	2	1	5	2	3	2	3	1	5	8	1	5	7	4	2	0	2	0	1	2,85	2,21
11	6	6	2	6	4	4	6	7	9	6	7	10	5	6	2	0	5	0	5	4	5,00	2,58
12	0	6	9	7	8	6	7	6	9	5	6	9	1	6	7	6	4	8	5	4	5,95	2,39
13	7	7	2	5	3	8	6	7	8	6	10	7	6	8	3	6	6	7	7	6	6,25	1,89
14	9	10	9	9	8	10	9	10	10	6	0	3	5	8	6	5	5	7	8	6	7,15	2,66
15	1	0	2	3	2	0	3	1	0	3	6	4	3	0	0	4	3	3	6	1	2,25	1,89
16	5	5	5	7	7	6	5	8	8	4	9	5	7	6	2	3	7	6	6	3	5,70	1,81
17	4	2	6	8	6	4	3	5	8	6	1	5	8	5	9	10	5	5	3	3	5,30	2,39
18	5	5	2	3	2	5	4	4	3	3	2	8	7	3	5	5	5	4	2	2	3,95	1,70
19	9	3	3	8	5	3	5	9	8	3	2	7	7	1	3	3	6	0	4	1	4,50	2,76
20	3	1	3	0	1	2	0	2	2	0	3	2	3	1	1	2	2	2	1	0	1,55	1,05
21	7	3	7	8	7	1	5	6	7	6	7	7	4	4	5	6	6	5	2	2	5,25	2,00
22	8	6	9	3	6	9	7	3	7	5	5	7	3	8	7	8	5	3	8	4	6,05	2,06
23	4	6	3	2	4	5	6	4	2	5	3	2	5	3	6	4	5	2	7	4	4,10	1,52
24	8	5	8	6	7	7	8	9	7	7	9	8	9	8	8	8	6	7	6	7	7,40	1,10
25	6	7	8	9	9	9	9	7	7	8	8	6	7	6	8	7	9	7	7	9	7,65	1,09
26	7	6	8	7	6	7	8	6	7	7	10	6	9	6	8	6	8	6	7	6	7,05	1,15
27	9	3	6	6	5	4	2	5	5	2	5	6	3	5	4	6	6	6	6	5	4,95	1,64
28	4	4	7	1	4	1	1	3	6	6	6	3	4	7	5	2	3	6	7	5	4,25	2,02
29	6	3	3	4	3	3	6	2	7	7	2	3	4	5	5	5	1	3	2	3	3,85	1,73
30	6	6	8	8	7	6	7	8	5	6	6	4	3	6	5	5	7	7	7	6	6,15	1,31
31	7	3	5	0	3	4	1	0	5	0	2	4	4	3	1	1	3	3	2	2	2,65	1,87
32	5	9	10	10	10	9	9	10	6	8	7	8	6	9	8	10	7	8	10	8	8,35	1,53
33	4	5	5	5	5	5	4	5	4	4	7	5	6	9	7	5	3	1	7	7	5,15	1,73
34	5	6	4	4	4	7	5	4	5	1	3	4	2	4	7	5	4	2	3	4	4,15	1,53
35	5	3	4	5	5	2	3	2	3	7	4	5	4	6	4	7	7	1	3	5	4,25	1,71
36	0	3	3	4	4	2	2	1	3	2	0	2	4	2	3	1	2	3	4	0	2,25	1,33
37	4	2	7	2	3	3	3	4	5	3	5	6	7	10	3	3	3	4	3	6	4,30	2,03
38	1	5	7	5	6	4	5	1	5	9	3	3	8	2	2	5	1	1	3	3	3,95	2,37
39	8	7	7	7	7	8	8	7	7	9	5	9	8	9	7	9	10	8	8	8	7,80	1,11
40	6	6	3	7	8	7	6	5	3	3	7	3	2	3	4	0	3	4	6	4	4,50	2,06
41	4	7	3	5	4	5	7	4	5	7	4	7	5	5	5	3	5	4	4	5	4,90	1,25
42	5	4	4	5	5	4	4	3	5	4	4	2	6	5	5	4	5	6	4	5	4,45	0,94
43	2	7	5	5	6	8	7	8	5	4	7	5	5	4	5	6	4	5	6	5	5,45	1,47
44	6	8	6	5	5	6	6	6	3	5	4	5	8	7	4	8	6	6	4	6	5,70	1,38
45	4	8	7	6	6	5	5	7	6	7	6	4	5	5	2	7	7	6	6	5	5,70	1,38
46	3	9	4	6	9	3	10	6	6	4	5	8	7	5	3	6	7	5	6	6	5,90	2,02
47	3	5	4	4	3	6	4	5	4	7	6	4	4	4	4	6	5	5	5	5	4,65	1,04
48	2	5	4	4	1	4	3	4	4	1	4	4	2	4	4	4	4	5	5	5	3,65	1,23
49	10	4	5	4	10	3	4	3	4	1	3	5	1	3	5	4	4	6	3	4	4,30	2,30
50	5	4	4	3	2	5	5	6	6	2	4	5	0	3	4	5	4	5	5	7	4,20	1,61

51	4	4	6	4	5	6	3	3	4	2	5	6	9	4	6	4	6	5	9	3	4,90	1,83
52	5	7	5	6	7	5	6	7	6	6	5	4	0	4	6	7	4	4	4	7	5,25	1,68
53	7	8	6	7	7	7	7	6	6	10	6	10	6	2	6	9	4	4	5	7	6,50	1,93
54	5	5	6	5	5	6	5	4	4	3	6	6	6	5	3	3	3	3	5	4	4,60	1,14
55	7	4	6	4	4	4	6	5	6	9	6	6	6	7	3	6	8	8	5	7	5,85	1,57
56	6	4	5	6	6	7	4	6	4	8	5	5	7	6	7	7	4	5	9	7	5,90	1,41
57	6	4	5	6	5	5	6	4	3	8	4	5	5	7	6	9	7	6	5	3	5,45	1,54
58	6	4	5	6	6	6	5	5	4	5	5	7	10	5	7	2	6	4	1	3	5,10	1,92
59	3	5	5	4	4	4	0	5	6	4	4	3	6	4	4	7	5	4	4	4	4,25	1,41
60	4	5	6	3	0	5	4	5	4	4	5	6	6	5	6	7	6	4	4	5	4,70	1,49

Výše vedená tabulka č. 1 poskytuje přehledně konkrétní pohled na jednotlivé Q- typy a hodnoty, které obdržely od všech mužů, účastnících se výzkumného šetření. Dále v ní můžeme vidět, jak moc se v hodnocení jednotliví muži shodovali či rozcházel, což nám také vyčísluje i hodnota směrodatné odchylky uvedená v posledním sloupci u jednotlivých tvrzení.

Tab. 2 Q-typy s nejvyšším hodnocení podle mužů

Pořadí	Q - TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.	9,40	0,82
2.	Q-32: Nevěra vždy byla, je a bude.	8,35	1,53
3.	Q-39: Nevěra do láskyplného vztahu nepatří.	7,80	1,11
4.	Q-25: Nevěra je pro partnerský vztah velkou zátěžovou situací, která jej může zcela zničit.	7,65	1,09
5.	Q-24: I přes odpuštění partnerovy nevěry nelze na tuto nevěru zcela zapomenout.	7,40	1,10
6.	Q-14: Řešení nevěry ve vztahu bez závazků je jednodušší než například v manželství.	7,15	2,66
7.	Q-26: Odhalené nevěra může vést do budoucna ve vztahu ke konfliktům.	7,05	1,15
8.	Q-9: Nevěra je partnerův „úlet“ v opilosti (akce na jednu noc, př. výsledek bujarého večírku).	6,90	2,77
9.	Q-53: Přiznání k nevěře je férové.	6,50	1,93
10.	Q-13: Na odpuštění nevěry má vliv přítomnost dítěte (dětí) ve vztahu.	6,25	1,89

V tabulce č. 2 je jasně vidět, že tvrzení Q-1: „Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.“, získalo výrazně vyšší hodnotu než všechny ostatní tvrzení, proto zde můžeme také mluvit o jednotnosti v hodnocení toho Q- typu u mužů. Na druhém místě se ze všech šedesáti Q-typů umístil Q-32, potvrzující skutečnost, že „Nevěra vždy byla, je a

bude.“, který vypovídá o tom, že muži nevěru nehodnotí pouze jako problém současné doby. Třetí místo mezi nejlépe hodnocenými tvrzeními obsadil Q-39: „Nevěra do láskyplného vztahu nepatří.“, jehož hodnota však nebyla již tak jednoznačná oproti dalším umístěným mezi deseti nejlépe hodnocenými Q-typy, tak jako v předchozích dvou tvrzeních.

Tab. 3 Q-typy s nejnižším hodnocením podle mužů

Pořadí	Q - TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-20: Řešením nevěry je „zavřít oči“ a dělat, že o ničem nevím.	1,55	1,05
2. - 3.	Q-15: Nevěru je nutné partnerovi oplatit také nevěrou.	2,25	1,89
2. - 3.	Q-36: Nevěra je součástí každého dlouhodobého vztahu.	2,25	1,33
4.	Q-7: Citové připoutání partnera k osobě z rodinného kruhu (př. matka) a jejich společné sdílení životních událostí a času více než s aktuálním partnerem je také nevěrou.	2,30	1,75
5.	Q-2: Nevěra je „koketování“ či flirtování bez tělesného kontaktu.	2,55	2,93
6.	Q-31: Nevěra je charakteristická pouze pro současnou společnost.	2,65	1,87
7.	Q-10: Partnerovo přátelství s osobou stejného pohlaví jako partner avšak s homosexuální orientací je možné brát jako nevěru.	2,85	2,21
8.	Q-5: Swingování (=domluvená výměna partnerů mezi dvěma páry pro účely oživení sexuálního soužití) je nevěrou.	2,95	2,06
9.	Q-3: Nevěra je pravidelné chatování či volání prostřednictvím internetu s jinou osobou- „virtuální nevěra“.	3,50	2,48
10.	Q-48: Muži jsou nevěrní ženám, které jsou obětavé a samostatné.	3,65	1,23

V tabulce č. 3 vidíme, že jako tvrzení, které považovali muži za nejméně pravdivé, se umístilo Q-20: „Řešení nevěry je zavřít oči a dělat, že o ničem nevím.“, u kterého lze vidět, že podle hodnoty směrodatné odchylky nedocházelo ani k velké rozdílnosti v hodnocení. Na druhém až třetím místě mezi nejhůře hodnocenými se umístily Q-15: „Nevěru je nutné partnerovi oplatit také nevěrou.“, kde se objevovala větší rozdílnost u jednotlivých respondentů a Q-36: „Nevěra je součástí každého dlouhodobého vztahu.“, u kterého bylo hodnocení více jednoznačné, než u Q-15.

5.3 Pohled žen na předložené Q- typy

Popisná DVO2: „*Jaký je pohled žen na jednotlivá tvrzení – Q typy?*“ je zodpovězena stejně jako v případě mužů, tedy v následující tabulce je uvedeno hodnocení všech Q-typů

zúčastněnými dvaceti ženami a následně je vybráno pro přehlednost deset nejvíce a nejméně průměrně hodnocených tvrzení.

Tab. 4 Hodnocení Q-typů jednotlivými ženami

Q TYP	ž1	ž2	ž3	ž4	ž5	ž6	ž7	ž8	ž9	ž10	ž11	ž12	ž13	ž14	ž15	ž16	ž17	ž18	ž19	ž20	PRŮM.	SM. ODCH.
1	10	3	8	7	8	10	1	6	10	8	10	5	7	10	8	2	10	10	9	10	7,60	2,85
2	4	2	3	4	2	5	3	6	6	2	1	3	1	0	5	4	1	7	6	4	3,45	1,99
3	5	5	2	5	7	9	6	6	2	2	4	3	4	0	6	4	3	9	6	4	4,60	2,30
4	9	6	10	8	7	10	8	6	2	10	10	4	2	10	8	5	10	9	6	8	7,40	2,60
5	4	3	5	4	3	4	5	0	10	7	5	0	5	6	7	3	0	4	3	6	4,20	2,48
6	9	1	9	7	3	9	7	6	4	2	5	4	6	5	2	7	1	4	6	3	5,00	2,55
7	4	4	5	5	9	1	5	6	1	1	0	4	4	3	4	1	0	3	3	4	3,35	2,23
8	8	7	7	6	10	9	8	0	9	5	9	8	2	2	7	4	9	9	9	5	6,65	2,81
9	8	9	7	8	2	8	10	6	9	6	9	6	4	9	8	7	9	10	9	3	7,35	2,25
10	1	2	6	4	1	5	5	4	1	1	0	3	6	1	2	6	7	1	3	2	3,05	2,16
11	5	6	0	4	8	6	0	5	9	5	5	2	5	6	6	6	1	5	6	6	4,80	2,38
12	4	4	5	3	0	8	0	5	1	5	6	8	3	1	4	3	8	4	5	4	4,05	2,39
13	4	6	10	5	4	7	7	6	8	2	6	6	7	1	6	7	8	5	6	7	5,90	2,05
14	10	9	6	7	2	6	1	9	8	8	2	10	7	9	5	6	8	7	7	6	6,65	2,56
15	5	4	5	5	1	0	1	1	0	3	2	2	1	2	4	0	2	0	2	2	2,10	1,71
16	5	6	6	6	2	4	2	10	5	8	7	8	6	5	6	6	2	7	5	4	5,50	2,06
17	2	4	9	6	9	7	2	10	7	3	5	5	3	9	1	4	2	7	6	6	5,35	2,70
18	1	3	5	2	3	5	2	5	5	3	1	2	4	5	0	2	2	2	3	1	2,80	1,58
19	3	7	4	4	3	3	2	4	2	5	1	4	6	4	4	3	3	2	3	1	3,40	1,50
20	3	3	3	3	1	1	3	4	2	3	2	3	3	3	2	2	3	1	1	0	2,30	1,03
21	5	6	6	5	7	3	7	6	5	7	9	7	9	8	3	8	5	5	5	2	5,90	1,92
22	5	9	6	6	6	8	4	9	6	7	4	9	4	4	6	6	6	4	7	10	6,30	1,89
23	8	6	4	6	4	2	5	1	6	5	4	7	7	2	3	4	8	6	4	2	4,70	2,05
24	7	10	3	7	9	6	10	8	8	8	8	7	4	5	8	7	9	7	7	8	7,30	1,78
25	6	4	6	5	8	8	9	9	8	7	8	9	8	8	9	10	7	8	10	6	7,65	1,60
26	6	7	7	7	6	7	9	7	7	7	8	7	7	4	9	9	7	6	7	6	7,00	1,17
27	3	8	4	3	5	2	6	5	3	5	2	3	5	7	3	7	3	6	4	9	4,65	2,01
28	6	6	7	8	5	6	9	4	3	4	3	6	5	2	7	3	5	3	5	7	5,20	1,88
29	7	0	1	2	3	0	3	3	3	5	7	4	3	3	6	4	5	4	4	3	3,50	1,93
30	4	5	6	4	10	4	8	8	3	6	8	5	6	8	3	8	7	6	7	8	6,20	1,96
31	2	3	3	3	3	3	3	1	3	0	3	2	4	3	3	1	3	0	1	0	2,20	1,24
32	6	4	7	5	8	7	7	8	7	9	5	10	10	8	10	1	7	8	8	9	7,20	2,21
33	3	8	5	2	3	6	8	5	5	6	3	5	6	7	6	5	5	8	6	4	5,30	1,72
34	2	3	1	2	5	5	3	3	3	3	3	0	0	4	1	2	4	3	1	3	2,55	1,43
35	2	2	5	3	4	5	7	4	3	4	3	6	3	7	5	6	3	3	3	5	4,15	1,53
36	5	1	4	4	7	1	3	2	4	4	3	1	1	3	4	3	3	6	0	7	3,30	1,98
37	4	5	4	5	5	6	7	5	7	6	7	3	5	5	5	6	4	6	7	4	5,30	1,17
38	1	5	4	3	4	2	3	5	0	6	3	7	3	7	4	0	4	7	5	5	3,90	2,10
39	6	6	9	7	7	7	7	7	7	3	7	8	5	6	7	10	6	5	10	9	6,95	1,70
40	0	5	2	1	4	2	4	7	4	0	4	1	0	7	0	5	5	6	0	5	3,10	2,47
41	9	5	3	6	5	5	5	2	5	4	5	4	3	3	5	5	6	5	2	8	4,75	1,74
42	0	2	4	0	5	5	5	2	5	4	5	3	5	3	4	5	4	5	4	3	3,65	1,60
43	7	7	6	7	4	4	5	5	5	4	4	1	8	4	5	5	5	4	5	6	5,05	1,54
44	6	7	6	5	6	6	4	4	6	7	7	7	9	7	5	8	6	4	7	7	6,20	1,32
45	7	8	0	8	0	3	5	8	5	4	5	5	5	5	10	5	6	6	4	7	5,30	2,47
46	3	5	2	4	7	4	5	5	5	6	5	6	10	6	6	3	5	6	2	7	5,10	1,86

47	5	5	8	6	4	3	5	7	4	4	4	5	2	4	7	4	5	5	4	4	4,75	1,41
48	3	0	4	1	4	3	6	3	4	6	4	5	2	6	5	5	5	5	4	3	3,90	1,62
49	3	1	5	4	4	4	6	7	5	6	5	5	7	7	2	4	4	4	2	6	4,55	1,70
50	4	4	3	5	5	5	4	5	4	5	4	6	6	4	3	5	7	5	5	1	4,50	1,28
51	7	4	2	6	5	4	4	7	4	6	4	6	5	6	4	4	4	3	4	4	4,65	1,31
52	5	4	8	6	5	7	6	4	7	5	6	4	4	6	5	3	6	2	8	5	5,30	1,56
53	6	5	8	9	7	7	6	2	7	9	7	9	9	5	3	6	6	4	8	5	6,40	2,01
54	5	3	5	3	6	3	6	3	4	10	6	4	6	5	5	7	4	5	4	5	4,95	1,67
55	8	8	7	9	6	6	4	7	6	9	6	6	8	6	6	9	7	7	8	6	6,95	1,32
56	7	10	4	10	5	6	6	3	6	5	7	4	8	6	7	6	6	8	6	5	6,25	1,80
57	6	6	7	1	6	5	6	4	6	3	6	6	4	4	7	8	5	3	5	5	5,15	1,63
58	6	5	1	9	6	5	4	4	4	1	6	5	5	5	4	5	4	3	3	7	4,60	1,85
59	4	7	5	0	6	4	4	3	6	4	6	7	7	5	9	7	4	2	5	3	4,90	2,07
60	7	7	2	10	6	4	4	3	6	7	6	5	6	4	1	9	6	1	5	5	5,20	2,35

Výše vedená tabulka č. 4 poskytuje přehledně konkrétní pohled na jednotlivé Q- typy a hodnoty, které obdržely od všech žen, účastnících se výzkumného šetření. Dále lze z ní vyčíst, jak moc se v hodnocení jednotlivé ženy shodovaly či rozcházely, o čem také vypovídá hodnota směrodatné odchylky uvedená v posledním sloupci u jednotlivých tvrzení.

Tab. 5 Q-typy s nejvyšším hodnocením podle žen

Pořadí	Q - TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-25: Nevěra je pro partnerský vztah velkou zátěžovou situací, která jej může zcela zničit.	7,65	1,60
2.	Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.	7,60	2,85
3.	Q-4: Sex za peníze= prostituce, je také nevěrou.	7,40	2,60
4.	Q-9: Nevěra je partnerův „úlet“ v opilosti (akce na jednu noc, př. výsledek bujarého večírku)	7,35	2,25
5.	Q-24: I přes odpuštění partnerovy nevěry nelze na tuto nevěru zcela zapomenout.	7,30	1,78
6.	Q-32: Nevěra vždy byla, je a bude.	7,20	2,21
7.	Q-26: Odhalené nevěra může vést do budoucna ve vztahu ke konfliktům	7,00	1,17
8.	Q-39: Nevěra do láskyplného vztahu nepatří.	6,95	1,70
9.	Q-55: Podezření na partnerovu nevěru je potřeba si prověřit a až poté jednat.	6,95	1,32
10.	Q-8: Samotné líbání partnera s jinou osobou je nevěra.	6,65	2,81

V tabulce č. 5 můžeme vidět deset tvrzení, které byly ženami nejlépe hodnocené ze všech šedesáti tvrzení. Oproti mužům, kteří dali prvním dvěma nejlépe hodnoceným Q-typům

jasně vyšší hodnoty než ostatním tvrzením, ženy jsou v tomto více nerozhodné, o čemž velmi svědčí podobné průměrné hodnoty, které získaly právě těchto deset tvrzení.

Tab. 6 Q- typy s nejnižším hodnocením podle žen

Pořadí	Q - TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-15: Nevěru je nutné partnerovi oplatit také nevěrou.	2,10	1,71
2.	Q-31: Nevěra je charakteristická pouze pro současnou společnost.	2,20	1,24
3.	Q-20: Řešením nevěry je „zavřít oči“ a dělat, že o ničem nevím.	2,30	1,03
4.	Q-34: Nevěra je typická pro mladé lidi.	2,55	1,43
5.	Q-18: Vztah po nevěře může zachránit „slib věrnosti“ nevěrného partnera.	2,80	1,58
6.	Q-10: Partnerovo přátelství s osobou stejného pohlaví jako partner avšak s homosexuální orientací je možné brát jako nevěru.	3,05	2,16
7.	Q-40: Nevěra může přinést vztahu oživení.	3,10	2,47
8.	Q-36: Nevěra je součástí každého dlouhodobého vztahu.	3,30	1,98
9.	Q-7: Citové připoutání partnera k osobě z rodinného kruhu (př. matka) a jejich společné sdílení životních událostí a času více než s aktuálním partnerem je také nevěrou.	3,35	2,23
10.	Q-19: Nevěra je důvodem k ukončení vztahu pouze tehdy, pokud je opakovaná.	3,40	1,50

Nejednotnost žen i při výčtu nejhůře hodnocených tvrzení nabízí výše uvedená tabulka č. 6, kde až na jeden či dva Q-typy vidíme vysokou hodnotu směrodatné odchylky. Tvrzení na prvních třech pozicích, které patřily mezi nejhůře hodnocenými, a to Q-15, Q-31 a Q-20, získaly velmi blízké hodnoty.

5.4 Vymezení nevěry

Další výzkumnou otázkou v pořadí je *DVO3*, která zjišťovala zda „*Existuje rozdíl ve vymezení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku?*“

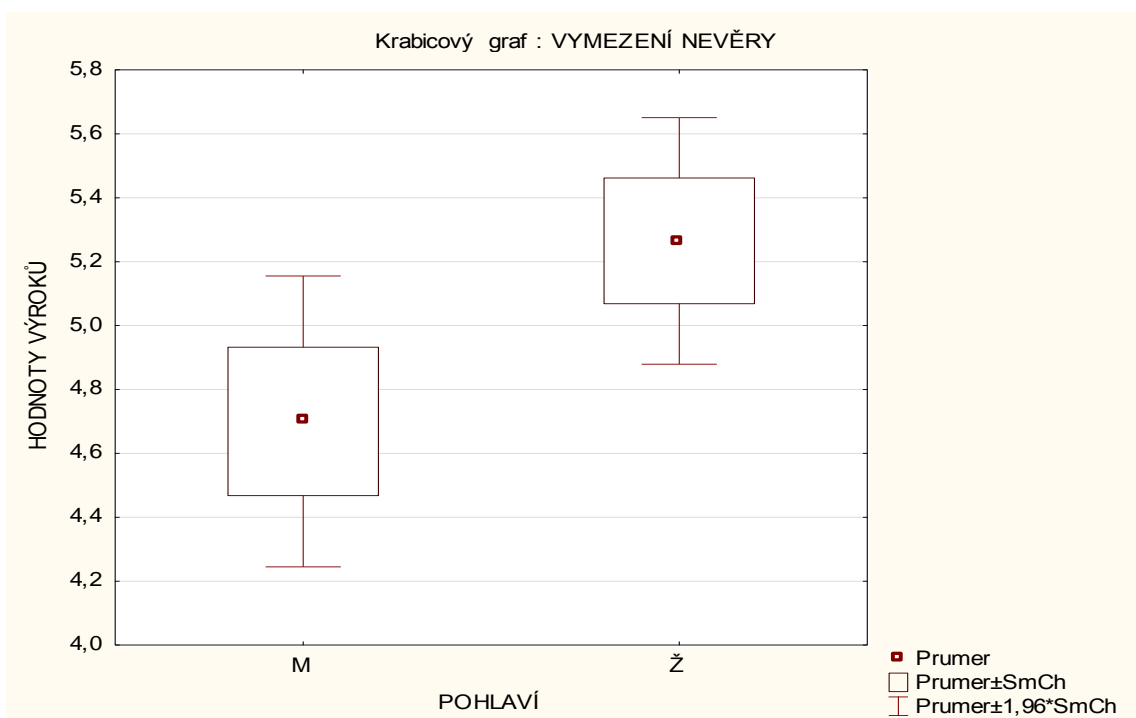
Výsledek použitého T-testu, kdy jsme vycházeli ze získaných hodnot u tvrzení Q1- Q10, která zastupovala právě kategorii „vymezení nevěry“, můžeme vidět v následující tabulce.

Tab. 7 T- test pro kategorii „vymezení nevěry“

Proměnná	t-testy; grupováno: POHLAVÍ								
	Průměr M	Průměr Ž	t	sv	p	Sm.odch. M	Sm.odch. Ž	F-poměr Rozptyly	p Rozptyly
Vymezení	4,700	5,268	-1,856	38	0,071	1,038	0,880	1,391	0,479

Výše uvedené výsledky lze znázornit pro lepší přehlednost pomocí následujícího grafu:

Graf 1 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „vymezení nevěry“

Stanovili jsme si pro DVO3 tyto hypotézy:

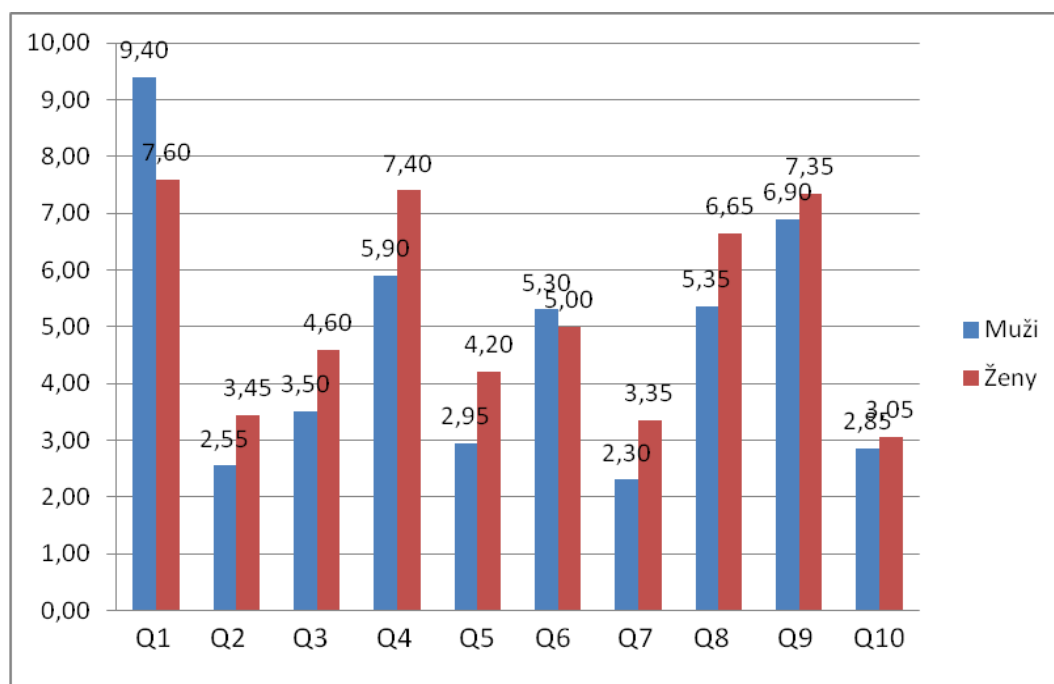
H₀: Předpokládáme, že neexistuje rozdíl ve vymezení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku.

H_A: Předpokládáme, že existuje rozdíl ve vymezení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku.

Na základě výsledku signifikance $p = 0,071185$ přijímáme H_0 a vyvracíme H_A , která byla předem preferována. Odpovědí na DVO3 tedy je, že **neexistuje rozdíl ve vymezení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku.**

To můžeme také vidět v následujícím grafu, kde u průměrného hodnocení jednotlivých Q-typů zastupujících kategorií „vymezení nevěry“ nalézáme podobné hodnocení jak u mužů, tak u žen.

Graf 2 Hodnocení Q-typů z kategorie „vymezení nevěry“

Pro lepší přehlednost uvádím hodnocení konkrétních Q-typů, které byly respondentům předloženy v následující tabulce v pořadí dle získaných hodnot. Tvrzení s nejvyššími hodnotami jsou považována více za nevěru a naopak.

Tab. 8 Vymezení nevěry podle mužů

Pořadí	Q TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.	9,40	0,82
2.	Q-9: Nevěra je partnerův „úlet“ v opilosti (akce na jednu noc, př. výsledek bujarého večírku).	6,90	2,77
3.	Q-4: Sex za peníze = prostituce, je také nevěrou.	5,90	2,59
4.	Q-8: Samotné líbání partnera s jinou osobou je nevěra.	5,35	2,58
5.	Q-6: Citový vztah partnera s osobou stejného pohlaví jako je partner, je také nevěrou.	5,30	2,45
6.	Q-3: Nevěra je pravidelné chatování či volání prostřednictvím internetu s jinou osobou- „virtuální nevěra“.	3,50	2,48

7.	Q-5: Swingování (=domluvená výměna partnerů mezi dvěma páry pro účely oživení sexuálního soužití) je nevěrou.	2,95	2,06
8.	Q-10: Partnerovo přátelství s osobou stejného pohlaví jako partner avšak s homosexuální orientací je možné brát jako nevěru.	2,85	2,21
9.	Q-2: Nevěra je „koketování“ či flirtování bez tělesného kontaktu.	2,55	2,93
10.	Q-7: Citové připoutání partnera k osobě z rodinného kruhu (př. matka) a jejich společné sdílení životních událostí a času více než s aktuálním partnerem je nevěrou.	2,30	1,75

Tab. 9 Vymezení nevěry podle žen

Pořadí	Q TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.	7,60	2,85
2.	Q-4: Sex za peníze = prostituce, je také nevěrou.	7,40	2,60
3.	Q-9: Nevěra je partnerův „úlet“ v opilosti (akce na jednu noc, př. výsledek bujarého večírku).	7,35	2,25
4.	Q-8: Samotné líbání partnera s jinou osobou je nevěra.	6,65	2,81
5.	Q-6: Citový vztah partnera s osobou stejného pohlaví jako je partner, je také nevěrou.	5,00	2,55
6.	Q-3: Nevěra je pravidelné chatování či volání prostřednictvím internetu s jinou osobou- „virtuální nevěra“.	4,60	2,30
7.	Q-5: Swingování (=domluvená výměna partnerů mezi dvěma páry pro účely oživení sexuálního soužití) je nevěrou.	4,20	2,48
8.	Q-2: Nevěra je „koketování“ či flirtování bez tělesného kontaktu.	3,45	1,99
9.	Q-7: Citové připoutání partnera k osobě z rodinného kruhu (př. matka) a jejich společné sdílení životních událostí a času více než s aktuálním partnerem je nevěrou.	3,35	2,23
10.	Q-10: Partnerovo přátelství s osobou stejného pohlaví jako partner avšak s homosexuální orientací je možné brát jako nevěru.	3,05	2,16

Pořadí, které vzniklo na základě hodnocení jednotlivých tvrzení u mužů a žen bylo téměř stejné, což potvrzuje výše uvedený výsledek provedeného T-testu. Avšak při bližším prozkoumání hodnot, které jednotlivé Q-typy získali lze říci, že muži jsou oproti ženám ve

vymezení nevěry jednoznačnější. O tom svědčí průměrná hodnota 9,4, kterou získal první v pořadí „Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.“. Další v pořadí se umístily tyto tvrzení: „Q-9: Nevěra je partnerův „úlet“ v opilosti (akce na jednu noc, př. výsledek bujarého večírku)“, které získalo hodnotu 6,9 a „Q-4: Sex za peníze= prostituce, je také nevěrou.“ s hodnotou 5,9.

Ačkoliv se tyto tři uvedené tvrzení objevovaly mezi třemi nejvíce hodnocenými i u žen, musíme si povšimnout, že rozdíly v jejich hodnocení u žen již nebyly tak výrazné. Tudíž lze říci, že ženy v těchto třech tvrzeních vidí stejně závažné partnerovi „prohřešky“. Pořadí prvních tří Q-typů u žen s průměrným hodnocením je následující: „Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.“ s hodnotou 7,6, „Q-4: Sex za peníze= prostituce, je také nevěrou.“ S hodnotou 7,4 a „Q-9: Nevěra je partnerův „úlet“ v opilosti (akce na jednu noc, př. výsledek bujarého večírku)“, který získal hodnotu 7,35.

5.5 Oblast řešení nevěry

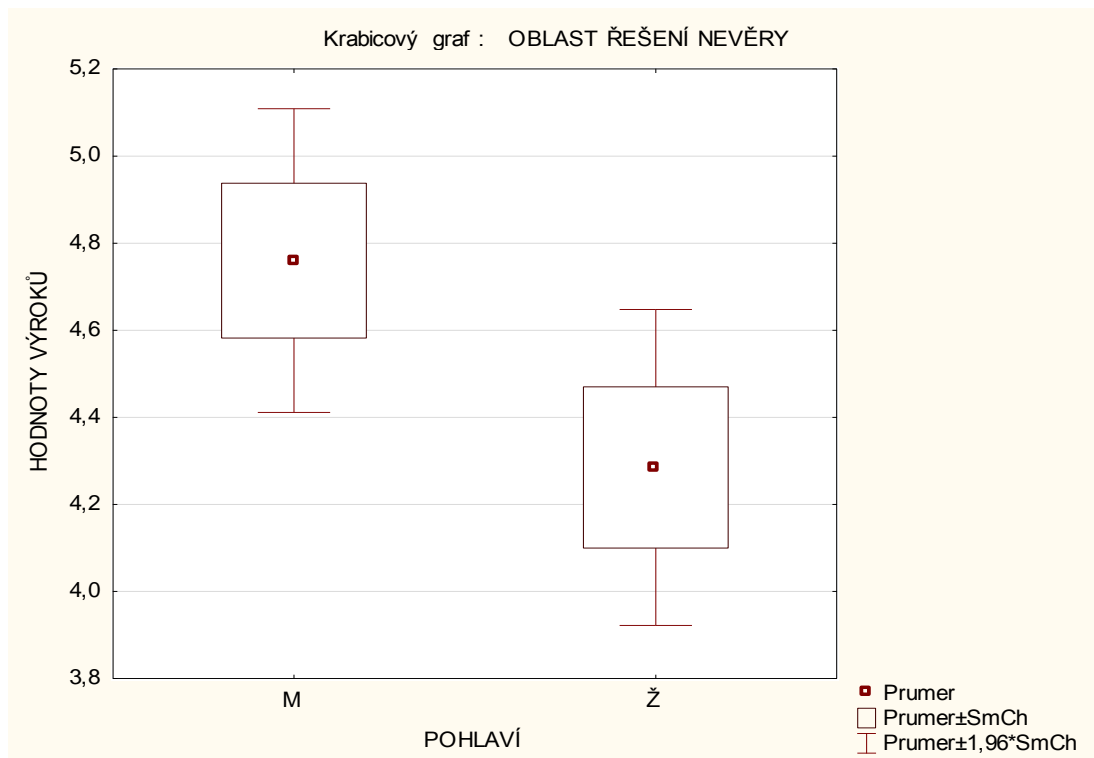
DVO4 se zabývala tím, zda „*Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku rozdílný pohled na oblast řešení nevěry?*“ Tato otázka byla dle hodnot, které získaly tvrzení Q11-Q20 pomocí T-testu vyhodnocena následovně v tab. 10:

Tab. 10 T-test pro kategorii „oblast řešení nevěry“

Proměnná	t-testy; grupováno: POHLAVÍ								
	Průměr M	Průměr Ž	t	sv	p	Sm.odch. M	Sm.odch. Ž	F-poměr Rozptyly	p Rozptyly
Řešení	4,760	4,285	1,850	38	0,072	0,796	0,828	1,083	0,864

Výsledky T-testu pro DVO4 v grafickém zobrazení:

Graf 3 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „oblast řešení nevěry“

Předem stanovené hypotézy pro DVO4 zní:

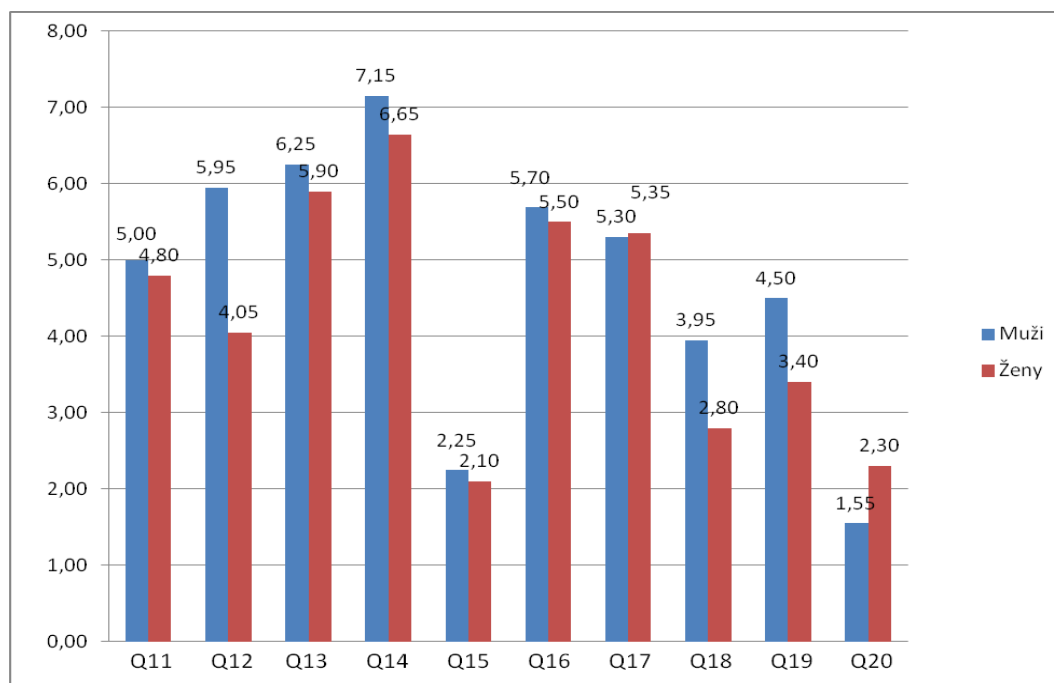
H₀: Předpokládáme, že neexistuje rozdílný pohled na oblast řešení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku.

H_A: Předpokládáme, že existuje rozdílný pohled na oblast řešení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku.

Na základě výsledku provedeného T-testu, kdy vyšla signifikance $p = 0,072114$, přijímáme H_0 a zamítáme předpokládanou H_A . Odpovědí na DVO4 tedy je: **Neexistuje rozdílný pohled na možnosti řešení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku.**

To, že muži i ženy byly v hodnocení jednotlivých Q-typů téměř ve shodě lze vyčíst i z následujícího grafu, který uvádí jednotlivé Q-typy s průměrnými dosaženými hodnotami u mužů i žen.

Graf 4 Hodnocení Q-typů z kategorie „oblast řešení nevěry“

V následujících tabulkách uvádím pořadí předložených možností řešení nevěry u mužů a žen. Na prvním místě je nejlépe hodnocené tvrzení z oblasti řešení nevěry dle zúčastněných respondentů a naopak. I zde je patrné, že až na malé výjimky docházelo u mužů a žen ke shodě.

Tab. 11 Hodnocení „oblasti řešení nevěry“ podle mužů

Pořadí	Q-TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-14: Řešení nevěry ve vztahu bez závazků je jednodušší než například v manželství.	7,15	2,66
2.	Q-13: Na odpuštění nevěry má vliv přítomnost dítěte (dětí) ve vztahu.	6,25	1,89
3.	Q-12: Nevěra je vždy důvodem k ukončení vztahu.	5,95	2,39
4.	Q-16: Při nevěře je nejlepším lékem čas.	5,70	1,81
5.	Q-17: Každou nevěru nelze hodnotit stejně.	5,30	2,39
6.	Q-11: Nevěra je odpustitelná.	5,00	2,58
7.	Q-19: Nevěra je důvodem k ukončení vztahu pouze tehdy, pokud je opakovaná.	4,50	2,76
8.	Q-18: Vztah po nevěře může zachránit „slib věrnosti“ nevěrného partnera.	3,95	1,70

9.	Q-15: Nevěru je nutné partnerovi oplatit také nevěrou.	2,25	1,89
10.	Q-20: Řešením nevěry je „zavřít oči“ a dělat, že o ničem nevím.	1,55	1,05

Tab. 12 Hodnocení „oblasti řešení nevěry“ podle žen

Pořadí	Q-TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-14: Řešení nevěry ve vztahu bez závazků je jednodušší než například v manželství.	6,65	2,56
2.	Q-13: Na odpuštění nevěry má vliv přítomnost dítěte (dětí) ve vztahu.	5,90	2,05
3.	Q-16: Při nevěře je nejlepším lékem čas.	5,50	2,06
4.	Q-17: Každou nevěru nelze hodnotit stejně.	5,35	2,70
5.	Q-11: Nevěra je odpustitelná.	4,80	2,38
6.	Q-12: Nevěra je vždy důvodem k ukončení vztahu.	4,05	2,39
7.	Q-19: Nevěra je důvodem k ukončení vztahu pouze tehdy, pokud je opakovaná.	3,40	1,50
8.	Q-18: Vztah po nevěře může zachránit „slib věrnosti“ nevěrného partnera.	2,80	1,58
9.	Q-20: Řešením nevěry je „zavřít oči“ a dělat, že o ničem nevím.	2,30	1,03
10.	Q-15: Nevěru je nutné partnerovi oplatit také nevěrou.	2,10	1,71

Pořadí, které těmto tvrzením muži a ženy určili, je shodné jen s malými odlišnostmi. Naprosto se muži i ženy shodli na pořadí prvních dvou tvrzení, kdy jako nejvíce pravdivé označili „Q-14: Řešení nevěry ve vztahu bez závazků je jednodušší než například v manželství.“ Druhé místo zaujalo tvrzení „Q-13: Na odpuštění nevěry má vliv přítomnost dítěte (dětí) ve vztahu.“ Jako třetí nejlépe hodnocené tvrzení u mužů se umístil „Q-12: Nevěra je vždy důvodem k ukončení vztahu.“ s hodnotou 5,95, které se u žen umístilo až na 6. místě s hodnotou 4,05. U žen se na třetím místě umístilo tvrzení „Q-16: Při nevěře je nejlepším lékem čas. Naopak zcela odmítané tvrzení u obou pohlaví zněly: „Q-15: Nevěru je nutné partnerovi oplatit také nevěrou.“, „Q-20: Řešením nevěry je „zavřít oči“ a dělat, že o ničem nevím.“ a „Q-18: Vztah po nevěře může zachránit „slib věrnosti“ nevěrného partnera.“.

5.6 Vliv nevěry na partnerský vztah

DVO5 měla za cíl zjistit, zda „*Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku jiný pohled na vliv nevěry na partnerský vztah?*“

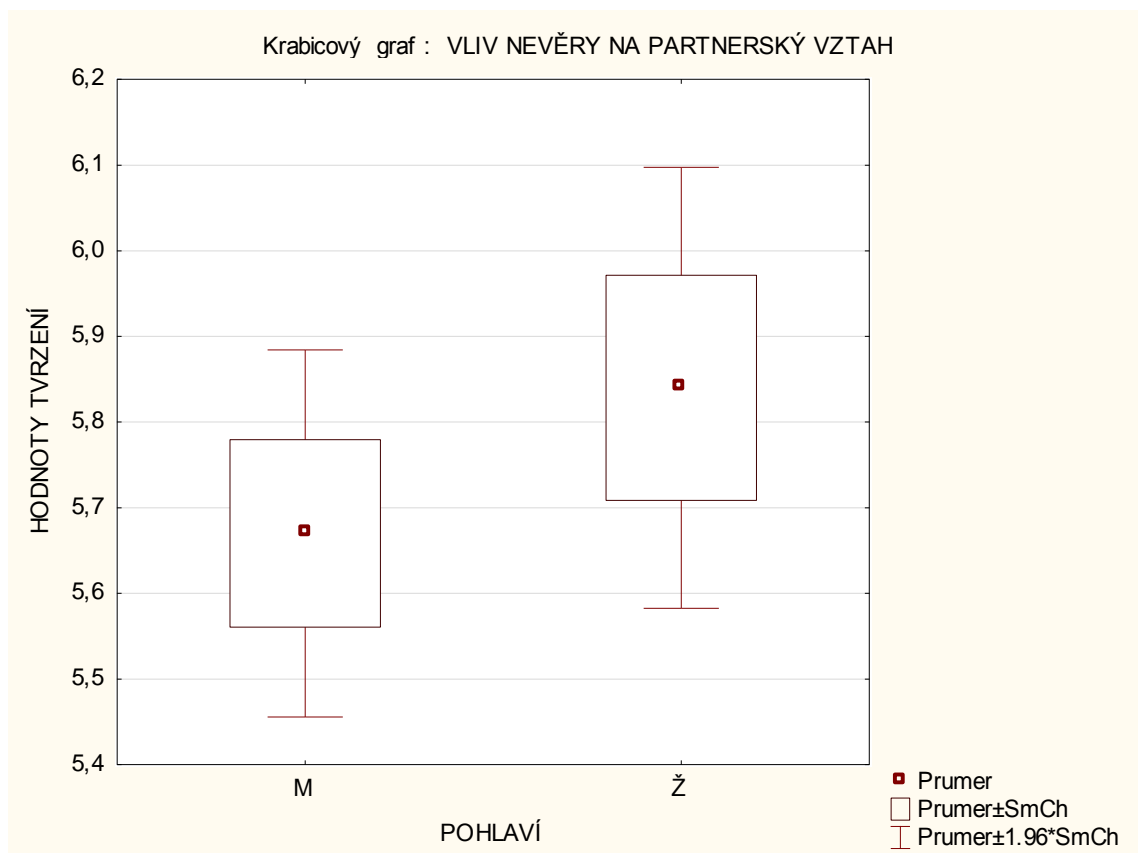
Při ověřování hypotéz pro tuto výzkumnou otázku jsme pracovali s hodnotami, které získaly Q- typy 21-30 od jednotlivých respondentů. Výsledek T- testu je uveden v následující tabulce:

Tab. 13 T- test pro kategorii „vliv nevěry na partnerský vztah“

t-testy; grupováno: POHLAVÍ									
Skup. 1: M									
Skup. 2: Ž									
Proměnné	Průměr M	Průměr Ž	t	sv	p	Sm.odch. M	Sm.odch. Ž	F-poměr Rozptyly	p Rozptyly
Vliv	5,670	5,840	-0,995	38	0,326	0,489	0,587	1,442	0,433

Výsledky uvedeného T-testu pro DVO5 v obrazové podobě:

Graf 5 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „vliv nevěry na partnerský vztah“

Stanovené hypotézy pro DVO5:

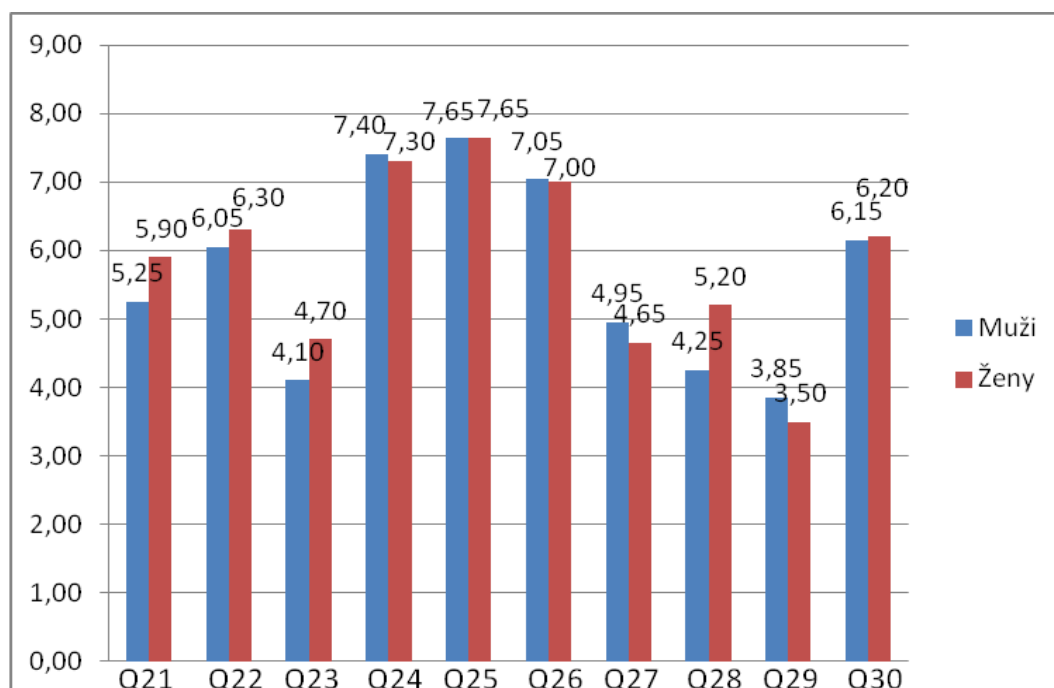
H0: Předpokládáme, že neexistuje odlišný pohled na vliv nevěry na partnerský vztah u mužů a žen v mladém věku žijících v manželském svazku.

HA: Předpokládáme, že existuje odlišný pohled na vliv nevěry na partnerský vztah u mužů a žen v mladém věku žijících v manželském svazku.

Výsledek signifikance pro tento test v hodnotě $p=0,325973$ znamená zamítnutí preferované HA a potvrzení a přijetí H0. Odpovědí na DVO5 je tedy, že **neexistuje odlišný pohled na vliv nevěry na partnerský vztah u mužů a žen v mladém věku žijících v manželském svazku.**

Porovnání průměrného hodnocení jednotlivých Q- typů, patřících do kategorie „vliv nevěry na partnerský vztah“ u mužů a žen znázorňuje následující graf, kde můžeme vidět opravdu velmi blízké hodnoty, které získala jednotlivá tvrzení od mužů a žen.

Graf 6 Hodnocení Q- typů z kategorie „vliv nevěry na partnerský vztah“

Pořadí jednotlivých Q- typů z této kategorie dle získaných hodnot u mužů a žen je zobrazeno v následujících tabulkách. Tvrzení s nejvyššími hodnotami jsou považovány respondenty za více pravdivé a naopak.

Tab. 14 Hodnocení Q-typů z kategorie „vliv nevěry na partnerský vztah“ podle mužů

Pořadí	Q-TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-25: Nevěra je pro partnerský vztah velkou zátěžovou situací, která jej může zcela zničit.	7,65	1,09
2.	Q-24: I přes odpuštění partnerovy nevěry nelze na tuto nevěru zcela zapomenout.	7,40	1,10
3.	Q-26: Odhalená nevěra může vést do budoucna ve vztahu ke konfliktům.	7,05	1,15
4.	Q-30: Nevěra může poukázat na problémovou oblast stálého partnerského vztahu.	6,15	1,31
5.	Q-22: Důvěra ve vztahu již nelze zcela obnovit po nevěře partnera.	6,05	2,06
6.	Q-21: Partnerova nevěra může být důvodem k nevěře u podváděného partnera.	5,25	2,00
7.	Q-27: Na nevěře mají vždy podíl viny oba partneři- jak podvádějící, tak podváděný.	4,95	1,64
8.	Q-28: Po odpuštěné nevěře je již s další nevěrou partnera třeba počítat a připravit se na ni.	4,25	2,02
9.	Q-23: Již nevěrného partnera je třeba více „hlídat“ (sledovat kde a s kým je, co dělá).	4,10	1,52
10.	Q-29: Nevěra partnera s osobou jiného pohlaví než je partner, je přijatelnější než s osobou stejného pohlaví jako je partner.	3,85	1,73

Tab. 15 Hodnocení Q-typů z kategorie „vliv nevěry na partnerský vztah“ podle žen

Pořadí	Q – TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-25: Nevěra je pro partnerský vztah velkou zátěžovou situací, která jej může zcela zničit.	7,65	1,60
2.	Q-24: I přes odpuštění partnerovy nevěry nelze na tuto nevěru zcela zapomenout.	7,30	1,78
3.	Q-26: Odhalená nevěra může vést do budoucna ve vztahu ke konfliktům.	7,00	1,17
4.	Q-22: Důvěra ve vztahu již nelze zcela obnovit po nevěře partnera.	6,30	1,89
5.	Q-30: Nevěra může poukázat na problémovou oblast stálého partnerského vztahu.	6,20	1,96
6.	Q-21: Partnerova nevěra může být důvodem k nevěře u podváděného partnera.	5,90	1,92
7.	Q-28: Po odpuštěné nevěře je již s další nevěrou partnera třeba počítat a připravit se na ni.	5,20	1,88
8.	Q-23: Již nevěrného partnera je třeba více „hlídat“ (sledovat	4,70	2,05

	kde a s kým je, co dělá).		
9.	Q-27: Na nevěře mají vždy podíl viny oba partneři- jak podvádějící, tak podváděný.	4,65	2,01
10.	Q-29: Nevěra partnera s osobou jiného pohlaví než je partner, je přijatelnější než s osobou stejného pohlaví jako je partner.	3,50	1,93

V hodnocení jednotlivých tvrzení souvisejících s touto oblastí byli muži a ženy velmi blízcí a zcela se shodli na prvních třech tvrzeních, které považovali za nejvíce pravdivé, a to v následujícím pořadí od prvního místa: „Q-25: Nevěra je pro partnerský vztah velkou zátěžovou situací, která jej může zcela zničit.“, „Q-24: I přes odpuštění partnerovy nevěry nelze na tuto nevěru zcela zapomenout.“ a „Q-26: Odhalená nevěra může vést do budoucna ve vztahu ke konfliktům.“ Jako tvrzení, které muži i ženy odmítali nejvíce, bylo „Q-29: Nevěra partnera s osobou jiného pohlaví než je partner, je přijatelnější než s osobou stejného pohlaví jako je partner.“

5.7 Obecný názor na nevěru

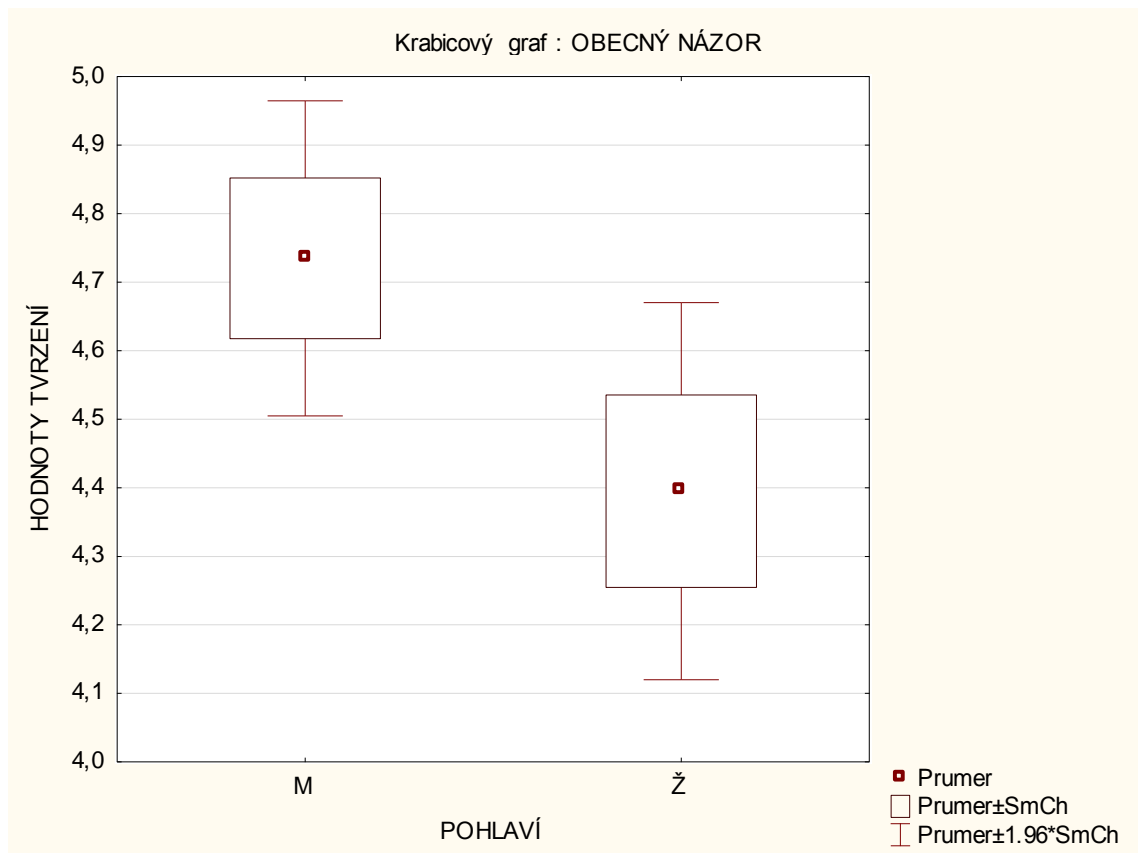
DVO6 má znění: „*Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku odlišný obecný názor na nevěru?*“

Odpověď na tuto DVO6 byla zjištěna pomocí provedení T- testu, kdy bylo pracováno s hodnotami, které získaly tvrzení Q31- 40 od jednotlivých respondentů. Vyhodnocení T- testu lze vidět na následující tabulce a níže uvedeném grafu.

Tab. 16 T- test pro kategorii „obecný názor na nevěru“

Proměnné	t-testy; grupováno: POHLAVÍ								
	Průměr M	Průměr Ž	t	sv	p	Sm.odch. M	Sm.odch. Ž	F-poměr Rozptyly	p Rozptyly
Obecně	4,735	4,395	1,855	38	0,071	0,524	0,628	1,433	0,440

Graf 7 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „obecný názor na nevěru“

Hypotézy stanovené pro DVO6:

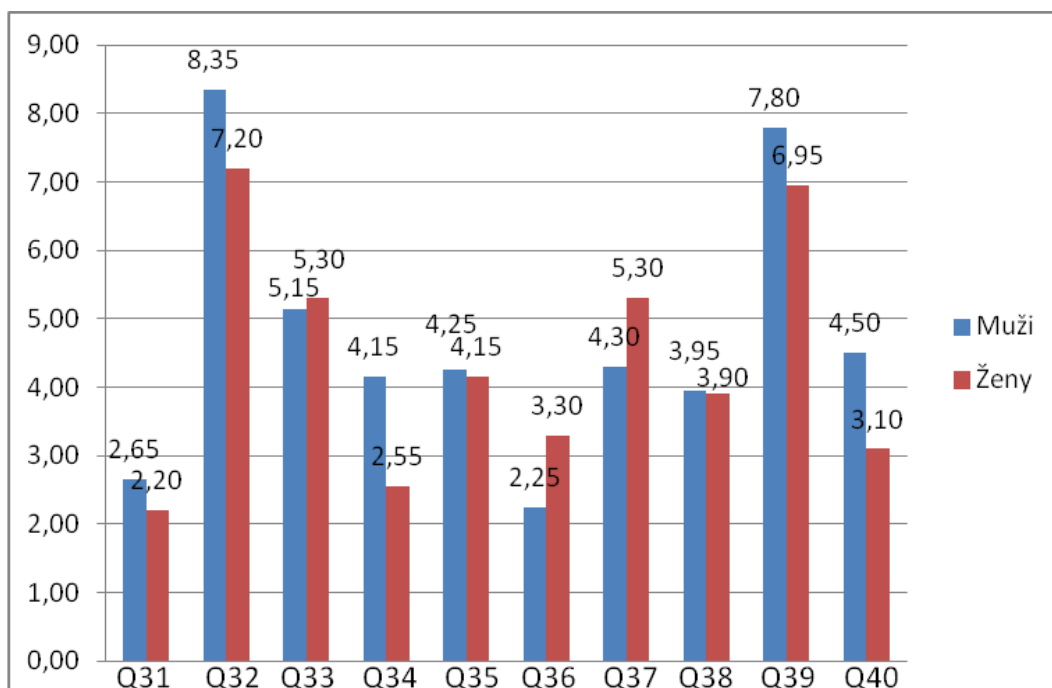
H₀: Předpokládáme, že neexistuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku odlišný obecný názor na nevěru.

H_A: Předpokládáme, že existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku odlišný obecný názor na nevěru.

Z výsledku signifikance $p = 0,070826$ vyplývá, že *H_A* je vyvrácena a přijímáme *H₀*. Tedy odpovědí na DVO6 zní: **Neexistuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku odlišný obecný názor na nevěru.**

Porovnání průměrného hodnocení jednotlivých Q-typů spadajících do kategorie „obecný názor na nevěru“ u mužů a žen nabízí následující graf.

Graf 8 Hodnocení Q-typů z kategorie „obecný názor na nevěru“

Větší přehled, jak respondenti hodnotili tvrzení z této kategorie, uvádí následující dvě tabulky. Tvrzení s nejvyšším průměrným hodnocením byly podle respondentů více pravdivé než ty, které získaly nižší hodnocení.

Tab. 17 Hodnocení Q-typů z kategorie „obecný názor na nevěru“ podle mužů

Pořadí	Q- TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-32: Nevěra vždy byla, je a bude.	8,35	1,53
2.	Q-39: Nevěra do láskyplného vztahu nepatří.	7,80	1,11
3.	Q-33: Nevěra je dnešní společností tolerována.	5,15	1,73
4.	Q-40: Nevěra může přinést vztahu oživení.	4,50	2,06
5.	Q-37: Nevěra už dávno nemá nálepku něčeho zakázaného.	4,30	2,03
6.	Q-35: Nevěrní jsou pouze lidé nespokojení ve vztahu.	4,25	1,71
7.	Q-34: Nevěra je typická pro mladé lidi.	4,15	1,53
8.	Q-38: Nevěra patří k životu.	3,95	2,37
9.	Q-31: Nevěra je charakteristická pouze pro současnou společnost.	2,65	1,87
10.	Q-36: Nevěra je součástí každého dlouhodobého vztahu.	2,25	1,33

Tab. 18 Hodnocení Q- typů z kategorie „obecný názor na nevěru“ podle žen

Pořadí	Q- TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-32: Nevěra vždy byla, je a bude.	7,20	2,21
2.	Q-39: Nevěra do láskyplného vztahu nepatří.	6,95	1,70
3.	Q-33: Nevěra je dnešní společností tolerována.	5,30	1,72
4.	Q-37: Nevěra už dávno nemá nálepku něčeho zakázaného.	5,30	1,17
5.	Q-35: Nevěrní jsou pouze lidé nespokojení ve vztahu.	4,15	1,53
6.	Q-38: Nevěra patří k životu.	3,90	2,10
7.	Q-36: Nevěra je součástí každého dlouhodobého vztahu.	3,30	1,98
8.	Q-40: Nevěra může přinést vztahu oživení.	3,10	2,47
9.	Q-34: Nevěra je typická pro mladé lidi.	2,55	1,43
10.	Q-31: Nevěra je charakteristická pouze pro současnou společnost.	2,20	1,24

Hodnocení tvrzení, které byly označeny jako nejvíce pravdivé a umístila se na prvních třech příčkách, je zcela totožné. Pořadí od prvního místa bylo následující: „Q-32: Nevěra vždy byla, je a bude.“, „Q-39: Nevěra do láskyplného vztahu nepatří.“ a „Q-33: Nevěra je dnešní společností tolerována.“ Z toho lze vyvodit, že muži i ženy jsou si vědomi toho, že se ve společnosti nevěra vyskytuje odjakživa, avšak přiklání se k názoru, že dnešní společnost je více tolerantní k tomuto jevu. Proto se o této problematice dnes více mluví a díky tomu může nevěra jevit jako problém současné společnosti. Přesto všichni zúčastnění respondenti se kloní k tvrzení, že nevěra do partnerského vztahu nepatří.

5.8 Genderové rozdíly ovlivňující výskyt nevěry

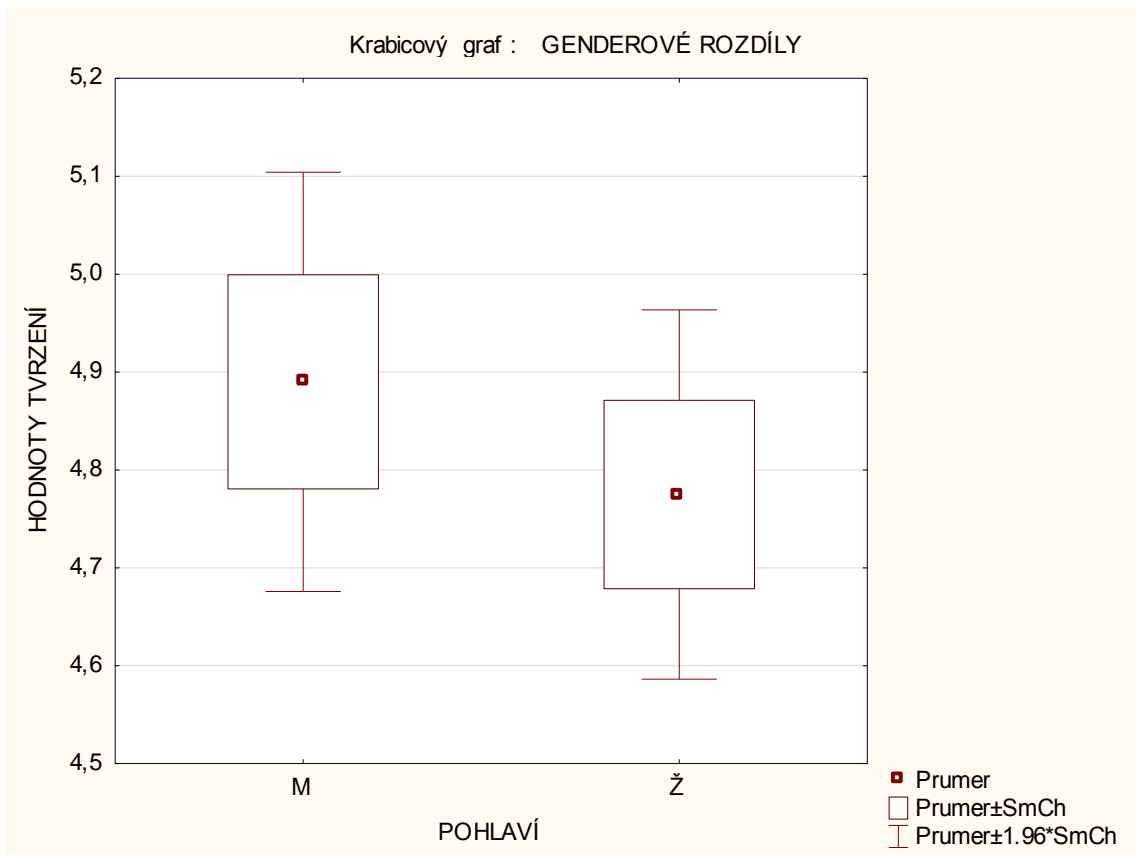
DVO7 zjišťovala zda: *„Existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku odlišný pohled na genderové rozdíly, které mohou mít vliv na výskyt nevěry v partnerském vztahu?“*

Výsledek provedeného ověřování hypotéz pomocí T-testu, který pracoval s hodnotami tvrzení Q41-50 je zobrazen v následující tabulce a krabicovém grafu:

Tab. 19 T- test pro kategorii „genderové rozdíly“

Proměnná	t-testy; grupováno: POHLAVÍ								
	Průměr M	Průměr Ž	t	sv	p	Sm.odch. M	Sm.odch. Ž	F-poměr Rozptyly	p Rozptyly
Gender	4,890	4,775	0,790	38	0,435	0,480	0,430	1,290	0,584

Graf 9 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „genderové rozdíly“

Hypotézy stanovené pro DVO7:

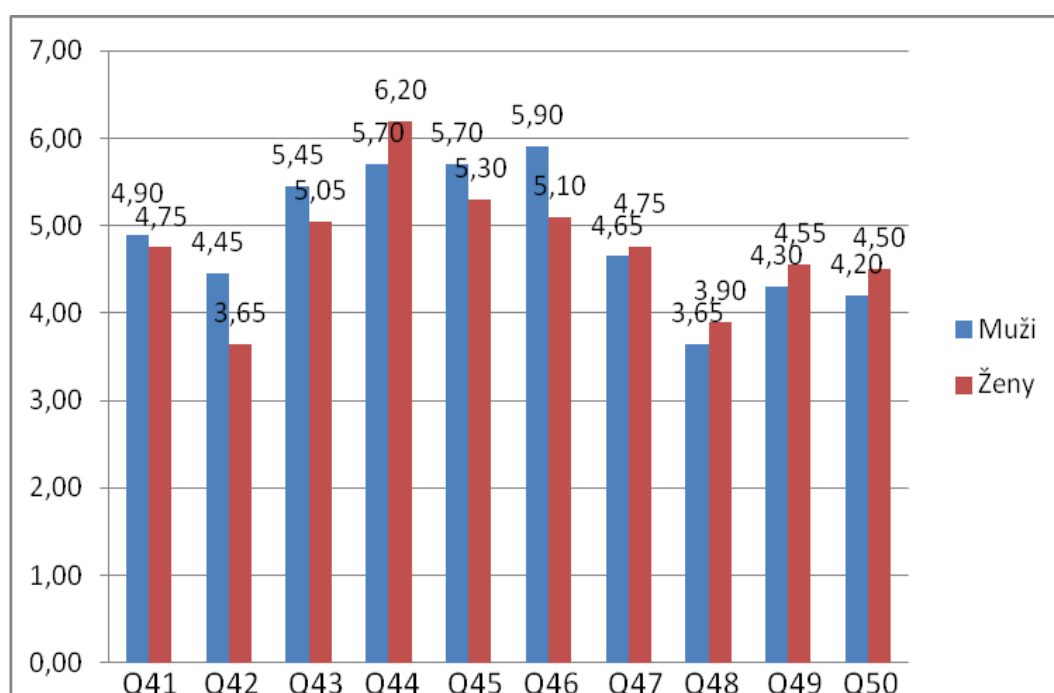
H₀: Předpokládáme, že u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku neexistuje odlišný pohled na genderové rozdíly, které mohou mít vliv na výskyt nevěry v partnerském vztahu.

H_A: Předpokládáme, že u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku existuje odlišný pohled na genderové rozdíly, které mohou mít vliv na výskyt nevěry v partnerském vztahu.

Na základě zjištěné hodnoty signifikance $p=0,434518$ přijímáme H_0 a zamítáme H_A .
 Odpovědí na DVO7 tedy je: **U mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku neexistuje odlišný pohled na genderové rozdíly, které mohou mít vliv na výskyt nevěry v partnerském vztahu.**

Pro lepší srovnání třídění mužů a žen je uveden následující graf, který vychází z průměrného hodnocení jednotlivých Q-typů spadající do oblasti „genderové rozdíly“. Zde můžeme vidět ve většině případů podobné hodnocení jednotlivých tvrzení.

Graf 10 Hodnocení Q-typů z kategorie „genderové rozdíly“

Pro lepší přehlednost uvádím v následujících dvou tabulkách pořadí průměrného hodnocení jednotlivých Q-typů, spadajících do zkoumané kategorie u mužů i žen. Q-tyt jsou seřazeny podle míry pravdivosti, kterou jim přisoudili respondenti od nejvyšší k nejnižší.

Tab. 20 Hodnocení Q-typů z kategorie „genderové rozdíly“ podle mužů

Pořadí	Q-TYPY	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-46: Nevěra ženy má fatálnější důsledky ve vztahu k rodině než nevěra muže.	5,90	2,02
2.	Q-44: Žena s nevěrným partnerem zůstává často z důvodu zabezpečení svých potomků.	5,70	1,38
3.	Q-45: Muž je nevěrný tělem, žena duší.	5,70	1,38

4.	Q-43: Muži reagují na nevěru partnerky méně tolerantně než ženy na nevěru partnera.	5,45	1,47
5.	Q-41: Muži jsou přirozeně více nevěrní než ženy.	4,90	1,25
6.	Q-47: Ženy jsou nevěrné mužům, kteří jsou slabí, slušní a spolehliví.	4,65	1,04
7.	Q-42: Ženy jsou přirozeně více nevěrné než muži.	4,45	0,94
8.	Q-49: Osobnostní charakteristiky partnerů nemají vliv na výskyt nevěry ve vztazích.	4,30	2,30
9.	Q-50: Partnerovu nevěru nesou ženy hůř než muži nevěru partnerky.	4,20	1,61
10.	Q-48: Muži jsou nevěrní ženám, které jsou obětavé a samostatné.	3,65	1,23

Tab. 21 Hodnocení Q-typů z kategorie „genderové rozdíly“ podle žen

Pořadí	Q-TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-44: Žena s nevěrným partnerem zůstává často z důvodu zabezpečení svých potomků.	6,20	1,32
2.	Q-45: Muž je nevěrný tělem, žena duší.	5,30	2,47
3.	Q-46: Nevěra ženy má fatálnější důsledky ve vztahu k rodině než nevěra muže.	5,10	1,86
4.	Q-43: Muži reagují na nevěru partnerky méně tolerantně než ženy na nevěru partnera.	5,05	1,54
5.	Q-41: Muži jsou přirozeně více nevěrní než ženy.	4,75	1,74
6.	Q-47: Ženy jsou nevěrné mužům, kteří jsou slabí, slušní a spolehliví.	4,75	1,41
7.	Q-49: Osobnostní charakteristiky partnerů nemají vliv na výskyt nevěry ve vztazích.	4,55	1,70
8.	Q-50: Partnerovu nevěru nesou ženy hůř než muži nevěru partnerky.	4,50	1,28
9.	Q-48: Muži jsou nevěrní ženám, které jsou obětavé a samostatné.	3,90	1,62
10.	Q-42: Ženy jsou přirozeně více nevěrné než muži.	3,65	1,60

Velkou podobnost v hodnocení nalézáme u třech nejlépe hodnocených Q- typů. Muži jako nejvíce pravdivé výroky označili v tomto pořadí „Q-46: Nevěra ženy má fatálnější důsledky ve vztahu k rodině než nevěra muže.“, který ženy umístily na místo třetí, dále „Q-44: Žena s nevěrným partnerem zůstává často z důvodu zabezpečení svých potomků“, u žen toto tvrzení obsadilo první místo a „Q-45: Muž je nevěrný tělem, žena duší.“, které u žen získalo příčku druhou. V této oblasti je zajímavé také sledovat hodnocení „Q-41: Muži

jsou přirozeně více nevěrní než ženy.“, který u obou pohlaví získal více souhlasné hodnocení než „Q-42: Ženy jsou přirozeně více nevěrné než muži.“.

5.9 Odhalení nevěry

Poslední DVO8 řešila otázku, zda: „*Existují jiné názory mužů a žen v mladém věku žijících v manželském svazku na otázku související s odhalením nevěry?*“

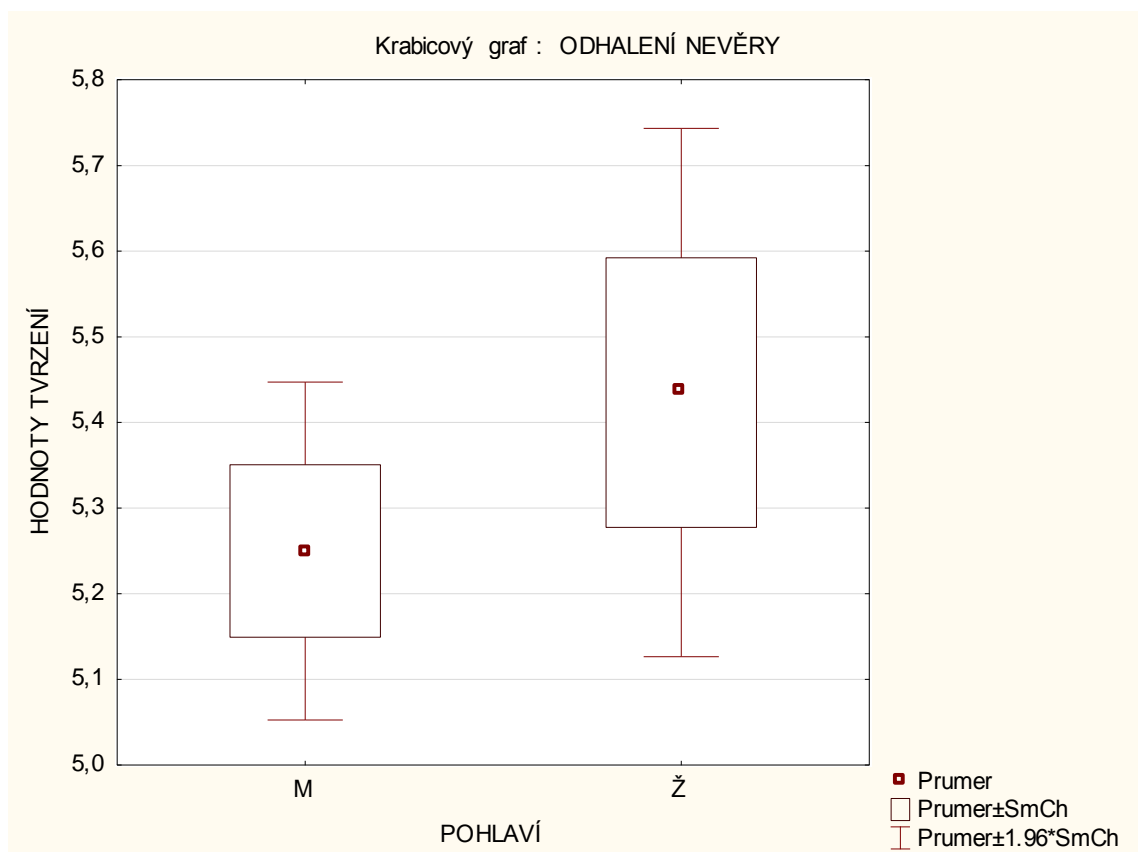
Hypotézy byly ověřovány pomocí T- testu, v kterém se pracovalo s hodnotami, které získaly tvrzení Q51-60 od respondentů. Výsledky jsou uvedeny v následující tabulce:

Tab. 22 T-test pro kategorii „odhalení nevěry“

Proměnná	t-testy; grupováno: POHLAVÍ								
	Průměr M	Průměr Ž	t	sv	p	Sm.odch. M	Sm.odch. Ž	F-poměr Rozptyly	p Rozptyly
Odhalení	5,250	5,438	-0,991	38	0,328	0,450	0,704	2,443	0,059

Výsledek T-testu v grafické podobě:

Graf 11 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „odhalení nevěry“

Předem stanovené hypotézy k ověření zní:

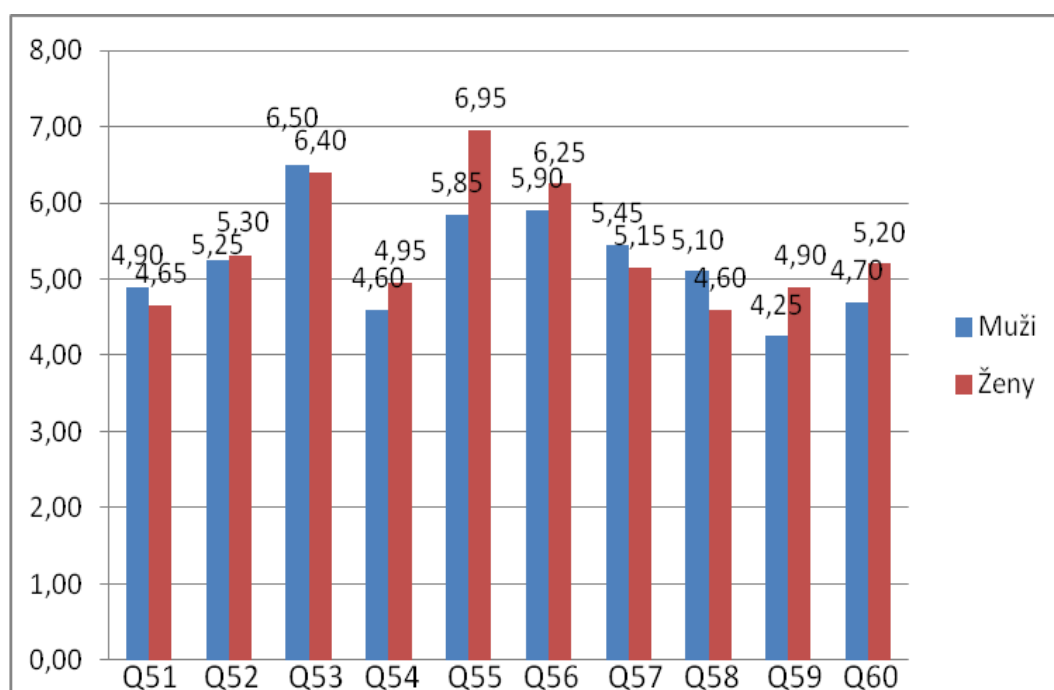
H0: Předpokládáme, že neexistují odlišné názory mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku na otázku související s odhalením nevěry.

HA: Předpokládáme, že existují odlišné názory mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku na otázku související s odhalením nevěry.

Hodnota signifikance $p=0,328183$ znamená zamítnutí HA a potvrzení H0. Odpovědi na DVO8 je: **Neexistují odlišné názory mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku na otázku související s odhalením nevěry.**

Obrazové znázornění velmi blízkého průměrného hodnocení jednotlivých Q-typů spadající do této kategorie od mužů i žen nabízí následující graf:

Graf 12 Hodnocení Q-typů z kategorie „odhalení nevěry“

Pro jasnost členění Q-typů z kategorie „odhalení nevěry“ u mužů a žen uvádím následující tabulky s pořadím jednotlivých tvrzení, podle míry souhlasu s danými výroky, a to od těch nejvíce přijatelných a potvrzovaných.

Tab. 23 Hodnocení Q-typů z kategorie „odhalení nevěry“ podle mužů

Pořadí	Q-TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-53: Přiznání k nevěře je férové.	6,50	1,93
2.	Q-56: V dnešní době je odhalení nevěry jednodušší než dříve.	5,90	1,41
3.	Q-55: Podezření na partnerovu nevěru je potřeba si prověřit a až poté jednat.	5,85	1,57
4.	Q-57: Nevěru u partnera je možné „vycítit“ i bez zjevných důkazů- „intuice“.	5,45	1,54
5.	Q-52: Nevěru je nutné přiznat stálému partnerovi, i pokud nemá podezření.	5,25	1,68
6.	Q-58: Je lepší nevěru nepřiznat, neublížím tak stálému partnerovi.	5,10	1,92
7.	Q-51: Nevěru je nutné tajit před stálým partnerem, pokud nemá podezření.	4,90	1,83
8.	Q-60: Při odhalení nevěry se často snaží podvádějící přenést odpovědnost a vinu za tuto nevěru na stálou partnerku či partnera.	4,70	1,49
9.	Q-54: Nevěru je lepší nikdy nepřiznat a vyvracet případná podezření partnera.	4,60	1,14
10.	Q-59: Při odhalení nevěry se často snaží podvádějící hodit odpovědnost a vinu za tuto nevěru na milence či milenku.	4,25	1,41

Tab. 24 Hodnocení Q-typů z kategorie „odhalení nevěry“ podle žen

Pořadí	Q-TYP	PRŮM.	SM. ODCH.
1.	Q-55: Podezření na partnerovu nevěru je potřeba si prověřit a až poté jednat.	6,95	1,32
2.	Q-53: Přiznání k nevěře je férové.	6,40	2,01
3.	Q-56: V dnešní době je odhalení nevěry jednodušší než dříve.	6,25	1,80
4.	Q-52: Nevěru je nutné přiznat stálému partnerovi, i pokud nemá podezření.	5,30	1,56
5.	Q-60: Při odhalení nevěry se často snaží podvádějící přenést odpovědnost a vinu za tuto nevěru na stálou partnerku či partnera.	5,20	2,35
6.	Q-57: Nevěru u partnera je možné „vycítit“ i bez zjevných důkazů- „intuice“.	5,15	1,63
7.	Q-54: Nevěru je lepší nikdy nepřiznat a vyvracet případná podezření partnera.	4,95	1,67
8.	Q-59: Při odhalení nevěry se často snaží podvádějící hodit odpovědnost a vinu za tuto nevěru na milence či milenku.	4,90	2,07
9.	Q-51: Nevěru je nutné tajit před stálým partnerem, pokud nemá podezření.	4,65	1,31

10.	Q-58: Je lepší nevěru nepřiznat, neublížím tak stálému partnerovi.	4,60	1,85

Zde se opět muži i ženy shodli na zastoupení třech nejlépe hodnocených tvrzení. U mužů byly v následujícím pořadí od nejlépe hodnoceného: „Q-53: Přiznání k nevěře je férové“, které ženy umístily na druhé místo, „Q-56: V dnešní době je odhalení nevěry jednodušší než dříve.“, jež se podle žen umístilo na místě třetím a „Q-55: Podezření na partnerovu nevěru je potřeba si prověřit a až poté jednat.“, které u žen obsadilo příčku první.

6 INTERPRETACE DAT

Tato kapitola se zabývá jednotlivými výsledky výzkumných otázek a také hypotéz, které byly ověřeny. Dále jsou zjištěné výsledky srovnány s názory odborníků, které jsou uvedeny v předchozí teoretické části diplomové práce.

Výzkumného šetření se zúčastnilo dvacet mužů a dvacet žen ve věkové kategorii spadající do období mladé dospělosti, tedy dle Švancery ve věku 20- 32 let (cit. podle Langmeier, Krejčířová, 2006, s. 167). Všichni zúčastnění splnili podmínky, které byly předem stanoveny, a to tím, že žili v manželském svazku nejméně po dobu jednoho roku bez přítomnosti dětí a sami pocházeli z úplné orientační rodiny.

Jako první byly představeny dvě popisné otázky, které nám vypověděly o tom, jak jednotliví respondenti s ohledem na pohlaví hodnotili konkrétní Q-typy v závislosti na svém souhlas s tímto tvrzením. V celkovém hodnocení všech Q- typů - konkrétně v deseti tvrzeních, s kterými respondenti souhlasili nejvíce a také v deseti, s kterými souhlasili nejméně lze najít největší rozdílnosti u mužů a žen.

Pro ukázkou srovnání hodnocení mužů a žen uvádím přehled prvních třech nejvíce hodnocených Q-typů spolu s uvedeným odlišným hodnocením u druhého pohlaví. Tvrzení, s kterým souhlasili muži nejvíce ze všech, bylo „Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner“, které se u žen umístilo na 2. místě. Na druhém místě se u mužů umístilo tvrzení „Q-32: Nevěra vždy byla, je a bude“, kterou ženy umístily svým hodnocením až na 6. místo. Třetí místo u mužů mezi nejlépe hodnocenými tvrzeními obsadilo tvrzení „Q-39: Nevěra do láskyplného vztahu nepatří“, které se u žen umístilo až na 8. místě. Zatímco u žen se na prvním místě objevilo tvrzení „Q-25: Nevěra je pro partnerský vztah velkou zátěžovou situací, která jej může zcela zničit.“, které muži svým hodnocením zařadili na 4. místo. Druhé místo u žen obsadilo tvrzení „Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.“, které jak již bylo výše uvedeno, u mužů obsadilo zcela výrazně 1. místo. Třetí místo podle žen obsadil „Q-4: Sex za peníze= prostituce, je také nevěrou“, který se v hodnocení u mužů nedostal ani mezi těchto deset nejvíce hodnocených Q-typů. Mezi další tvrzení, kterým ženy přisuzovaly mnohem větší váhu než muži, u kterých se tyto tvrzení v nejlépe hodnocené desítky neobjevily, byly následující: „Q-55: Podezření na partnerovu nevěru je potřeba si prověřit a až poté jednat.“, Q-8: Samotné líbání partnera s jinou osobou je nevěra.“ Tvrzení, které nacházíme mezi

deseti nejvíce hodnocenými u mužů, avšak u žen se mezi těmito neobjevily, jsou: „Q-14: Řešení nevěry ve vztahu bez závazků je jednodušší než například v manželství., Q-53: Přiznání nevěry je férové., Q-13: Na odpuštění nevěry má vliv přítomnost dítěte (dětí) ve vztahu.“

Třetí výzkumná otázka hledala rozdíly v hodnocení jednotlivých tvrzení z oblasti vymezení nevěry v hodnocení mužů a žen. Pořadí, které vzniklo na základě hodnocení jednotlivých tvrzení u mužů a žen bylo téměř stejné, což potvrzoval provedený T-test, který zjistil, že neexistují rozdíly ve vymezení nevěry u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku. Avšak při bližším prozkoumání hodnot, které jednotlivé Q-typy získali lze říci, že muži jsou oproti ženám ve vymezení nevěry jednoznačnější. O tom svědčí průměrná hodnota 9,4, kterou získal první v pořadí „Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.“, další v pořadí se umístili tyto tvrzení: „Q-9: Nevěra je partnerův „úlet“ v opilosti (akce na jednu noc, př. výsledek bujarého večírku)“, které získalo hodnotu 6,9 a „Q-4: Sex za peníze= prostituce, je také nevěrou.“ s hodnotou 5,9. Ačkoliv se tyto tři uvedené tvrzení objevovaly mezi třemi nejvíce hodnocenými i u žen, musíme si povšimnout, že rozdíly v jejich hodnocení u žen již nebyly tak výrazné. Tudíž lze říci, že ženy v těchto třech tvrzeních vidí stejně závažné partnerovi „prohřešky“. Pořadí prvních tří Q-typů u žen s průměrným hodnocením je následující: „Q-1: Nevěra je sexuální kontakt s jinou osobou, než je aktuální partner.“ s hodnotou 7,6, „Q-4: Sex za peníze= prostituce, je také nevěrou.“ s hodnotou 7,4 a „Q-9: Nevěra je partnerův „úlet“ v opilosti (akce na jednu noc, př. výsledek bujarého večírku)“, který získal hodnotu 7,35.

Čtvrtá výzkumná otázka zkoumala, zda existuje rozdílné hodnocení daných tvrzení z oblasti řešení nevěry u mužů a žen. Provedený T-test ověřil H_0 , bylo tedy zjištěno, že u mužů a žen v mladé dospělosti neexistuje rozdíl v hodnocení tvrzení z oblasti řešení nevěry. Pořadí, které těmito tvrzením muži a ženy určili, bylo shodné jen s malými odlišnostmi. Naprosto se muži i ženy shodli na pořadí prvních dvou tvrzení, kdy jako nejvíce pravdivé označili „Q-14: Řešení nevěry ve vztahu bez závazků je jednodušší než například v manželství.“ Druhé místo zaujalo tvrzení „Q-13: Na odpuštění nevěry má vliv přítomnost dítěte (dětí) ve vztahu.“ Jako třetí nejlépe hodnocené tvrzení u mužů se umístil „Q-12: Nevěra je vždy důvodem k ukončení vztahu.“ s hodnotou 5,95, které se u žen umístilo až na 6. místě s hodnotou 4,05. Z hodnocení Q-12 můžeme usoudit větší tolerantnost žen na partnerovu nevěru než u mužů, což potvrzuje tvrzení psychologů a

sexuologů o tom, že muži nesou obvykle partnerčinu nevěru mnohem hůř než ženy a nejsou schopni tuto situaci často překonat jinak než rozchodem. U žen se na třetím místě umístilo tvrzení „Q-16: Při nevěře je nejlepším lékem čas. Naopak zcela odmítané tvrzení u obou pohlaví zněly: „Q-15: Nevěru je nutné partnerovi oplatit také nevěrou.“, „Q-20: Řešením nevěry je „zavřít oči“ a dělat, že o ničem nevím.“ a „Q-18: Vztah po nevěře může zachránit „slib věrnosti“ nevěrného partnera.“. Výsledek Q-15 tedy moc nepotvrzuje motivaci k nevěře ve formě odplaty partnerovi za jeho nevěru, obvykle zmiňovanou psychology především ve spojitosti s ženami.

V dalším výzkumné otázce jsme zjišťovali, zda existuje u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku jiný pohled na vliv nevěry na partnerský vztah. Po provedeném T-testu bylo zjištěno, že jiný pohled na vliv nevěry v partnerském vztahu u mužů a žen neexistuje. V hodnocení jednotlivých tvrzení souvisejících s touto oblastí byli muži ženy velmi blízcí a zcela se shodli na prvních třech tvrzeních, které považovali za nejvíce pravdivé, a to v následujícím pořadí od prvního místa: „Q-25: Nevěra je pro partnerský vztah velkou zátěžovou situací, která jej může zcela zničit.“, „Q-24: I přes odpuštění partnerovy nevěry nelze na tuto nevěru zcela zapomenout.“ a „Q-26: Odhalená nevěra může vést do budoucna ve vztahu ke konfliktům.“ Jde vidět podle hodnocení Q-26 shodu s tvrzením odborníků, kteří se s problematikou nevěry setkávají, že nevěra v partnerském vztahu může velmi ovlivnit další vývoj tohoto vztahu. Jako tvrzení, které muži i ženy odmítali nejvíce, bylo „Q-29: Nevěra partnera s osobou jiného pohlaví než je partner, je přijatelnější než s osobou stejného pohlaví jako je partner.“ Hodnocením tohoto Q-typu by mohlo být vyvráceno tvrzení psychologů, kteří se často zmiňují o tom, že homosexuální nevěra partnera je pro podváděného partnera těžší než nevěra „klasická“.

Šestá výzkumná otázka řešila existenci odlišného obecného názoru na nevěru u mužů a žen. Tato rozdílnost však nebyla T-testem potvrzena, což lze poznat i z průměrného hodnocení jednotlivých Q-typů a následnému pořadí. Hodnocení tvrzení, které byly označeny jako nejvíce pravdivé a umístila se na prvních třech příčkách, bylo zcela totožné. Pořadí od prvního místa bylo následující: „Q-32: Nevěra vždy byla, je a bude.“, „Q-39: Nevěra do láskyplného vztahu nepatří.“ a „Q-33: Nevěra je dnešní společností tolerována.“ Z toho lze vyvodit, že muži i ženy jsou si vědomi toho, že se ve společnosti nevěra vyskytuje odjakživa, avšak přiklání se k názoru, že dnešní společnost je více tolerantní

k tomuto jevu. Proto se o této problematice dnes více mluví a díky tomu může nevěra jevit jako problém současné společnosti. Přesto se všichni zúčastnění respondenti kloní k tvrzení, že nevěra do partnerského vztahu nepatří.

Sedmá dílčí výzkumná otázka zkoumala odlišnosti v pohledu na genderové rozdíly, které mohou mít vliv na výskyt nevěry v partnerském vztahu u mužů a žen. Ani v této otázce výskyt odlišnosti nebyl potvrzen. Velkou podobnost v hodnocení nalézáme u třech nejlépe hodnocených Q- typů. Muži jako nejvíce pravdivé výroky označili v tomto pořadí „Q-46: Nevěra ženy má fatálnější důsledky ve vztahu k rodině než nevěra muže.“, který ženy umístily na místo třetí, dále „Q-44: Žena s nevěrným partnerem zůstává často z důvodu zabezpečení svých potomků“, u žen toto tvrzení obsadilo první místo a „Q-45: Muž je nevěrný tělem, žena duší.“, které u žen získalo příčku druhou. Zde je vidět potvrzení názorů psychologů o rozdílech v nevěře muže a ženy, které respondenti potvrdili svým souhlasem především s Q-46. To lze popsat v situaci, kdy se žena zamiluje do jiného muže a rozhodne se od stálého partnera odejít a spolu velmi často bere i děti. Tím pádem dochází k rozpadu původní rodiny, což může mít negativní důsledky především na děti. Pravým opakem je situace, kterou zastupuje Q-44, kdy je žena schopná tolerovat partnerovu nevěru z důvodu zachování jisté stability- především ekonomické a funkčnosti rodiny. Obě pohlaví se také shodla na skutečnosti, kterou odborníci často popisují a reprezentuje ji Q-45, kdy respondenti přiznávají, že muži se při nevěře zaměřují především na tělesné uspokojení, přičemž žena je schopna nevěry až po „zamilování se“ do potencionálního partnera. V této oblasti bylo zajímavé také sledovat hodnocení „Q-41: Muži jsou přirozeně více nevěrní než ženy.“, který u obou pohlaví získal více souhlasné hodnocení než „Q-42: Ženy jsou přirozeně více nevěrné než muži.“. Tady tedy vidíme, že tvrzení psychologů o tom, že muži sami sebe označují často, jako více nevěrné pokolení je potvrzeno i mezi námi zkoumanými respondenty.

Poslední dílčí výzkumná otázka zjišťovala, zda existují odlišné názory mužů a žen na tvrzení z oblasti související s odhalením nevěry. Tato otázka byla zodpovězena také negativně, tedy že neexistují odlišné názory mužů a žen na tvrzení z oblasti související s odhalením nevěry. Zde se opět muži i ženy shodli na zastoupení třech nejlépe hodnocených tvrzení. U mužů byly v následujícím pořadí od nejlépe hodnoceného: „Q-53: Přiznání k nevěře je férové“, které ženy umístily na druhé místo, „Q-56: V dnešní době je odhalení nevěry jednodušší než dříve.“, jež se podle žen umístilo na místě třetím a „Q-55:

Podezření na partnerovu nevěru je potřeba si prověřit a až poté jednat.“, které u žen obsadilo přičku první. U Q-53 se tedy setkáváme s rozporem s tvrzením slavného sexuologa Plzáka, který vždy tvrdil v souvislosti s nevěrou „zatloukat, zatloukat“, jelikož muži i ženy, účastnících se výzkumu, považují přiznání k nevěře jako nejlepší možné řešení. To, že je v dnešní „moderní“ době odhalení nevěry jednodušší než dříve, což uváděl Q-56, potvrzují i odborníci. Toto připisují užívání mobilních telefonů (především sms zprávám), e-mailových schránek a například i dnes velmi populárních profilů na internetových sociálních sítích, které podváděný partner z důvodu podezření partnera z nevěry „navštíví“.

Na základě výše uvedených skutečností lze tudíž říci, že ačkoliv se muži a ženy zdají navenek velmi odlišní, a to jak ve způsobu myšlení či chování, tak odpovědi na hlavní výzkumnou otázku je, že neexistuje odlišnost v pohledu na nevěru u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku.

Výše uvedené informace získané z provedeného výzkumu považuji za zajímavé, avšak je nutné si uvědomit, že je nelze aplikovat na celou populaci mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku a jsou platné pouze pro zúčastněné respondenty. Přesto si však myslím, že mohou nabídnout poněkud jiný náhled na tuto problematiku v rámci jednotlivých oblastí, na které se výzkum zaměřoval.

6.1 Doporučení pro praxi

- Pokud se v praxi, v rámci pozice sociálního pracovníka, na nás obrátí klient s problémem nevěry v partnerských vztazích, je vhodné mu doporučit či nabídnout vždy odbornou pomoc, například prostřednictvím poraden pro partnerské, rodinné a mezilidské vztahy či přímo psychologů, kteří díky své nestrannosti můžou klientům přinést další pohled na jejich problém a navrhnout možnosti řešení v závislosti na konkrétní situaci.
- V rámci informovanosti případných klientů potýkajících se s nevěrou v partnerských vztazích bych se soustředila na větší propagaci institucí, které nabízí právě těmto lidem pomoc. Konkrétně na jejich nabídky a možnosti odborného

poradenství, zabývající se mnoha partnerskými či rodinnými problémy, mezi které patří i nevěra.

- Pokud bych se zaměřila na praxi pracovníků, kteří se s touto problematikou setkávají často, doporučila bych zpracování výzkumného šetření, které by bylo zaměřeno na mnohem širší veřejnost. Čímž by mohly být objeveny další poznatky k možným přístupům k tomuto, dovolím si říci, častému problému partnerských vztahů, který je v oblasti výzkumu podle mého názoru poněkud opomíjen.

ZÁVĚR

Závěrem bych se chtěla zmínit o průběhu tvorby této diplomové práce. Téma nevěry v manželství jsem si zvolila, jelikož se mi tento problém jeví jako závažná situace, která může mezi mužem a ženou nastat a samozřejmě má právě v manželství často velký vliv na rodinu a vztahy v ní.

Přestože se mi toto téma jevílo v poslední době jako velmi aktuální a často diskutované byl pro mě velkým překvapením nedostatek odborné literatury, která by se k této problematice vyjadřovala. Většinou se všechny publikace opíraly o jedny a ty samé autority jako jsou doktor Plzák či Uzel, tudíž samotné nepřinášely v rámci tohoto tématu mnoho nového. Proto bych hledání relevantních informací pro vypracování teoretické části shledala jako velmi náročné a zdoluhavé. Přesto však jsem se prostřednictvím studie některých těchto zdrojů setkala s něčím novým a zajímavým, což mě obohatilo o nový vhled na tuto problémovou oblast partnerských vztahů.

Kdybych měla zhodnotit průběh samotného výzkumu, tak si dovoluji tvrdit, že byl pro mě časově velmi náročný ve smyslu sběru dat. Jelikož samotné třídění jednotlivých tvrzení do schématu zabralo respondentům někdy až půl hodiny. Tudíž bylo nutné si s respondenty domluvit schůzku, které byly ochotní věnovat alespoň již zmíněný čas.

Právě ochota k podílení se na výzkumném šetření a vyjádření se k problematice nevěry byla velmi rozdílná vzhledem k pohlaví. U žen se projevovala větší spolupráce a zájem o danou problematiku než u mužů. Proto jsem byla ráda, že mi nakonec podařilo sehnat předem stanovený počet respondentů z řad mužů, i když jsem z počátku váhala, zda dvacet respondentů zastupující jednotlivá pohlaví bude dostačující.

Tato diplomová práce měla za úkol uspořádat názory na nevěru u mužů a žen v mladé dospělosti žijících v manželském svazku v rámci předem stanovených kategorií „vymezení nevěry“, „pohled na oblast řešení nevěry“, „vliv nevěry na partnerský vztah“, „obecný názor na nevěru“, „genderové rozdíly související s nevěrou“ a „odhalení nevěry“. Dále měly být zjištěné výsledky následně porovnány s pohledem erudovaných autorit na tuto problematiku, tedy sexuologů a psychologů, kteří se k této oblasti partnerského vztahu často vyjadřují. Tento úkol se dá dle mého názoru považovat za splněný.

Je však důležité si uvědomit, že tyto zjištěné preference jednotlivých tvrzení o nevěře nelze jednoduše zobecnit a aplikovat na celou populaci mladých dospělých, jelikož se jedná o malý vzorek zaštiťující tuto obrovskou společenskou skupinu.

I přesto se domnívám, že tento výzkum a jeho výsledky mohou být přínosem možného nového pohledu na problematiku nevěry v manželství v rámci jednotlivých zkoumaných oblastí danou skupinou lidí, který může být užitečný a uplatnitelný například v rámci praxe v poradnách pro partnerské, rodinné a mezilidské vztahy či v jiných oblastech, kde se mohou s touto problematikou setkávat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ARCHER, J., 1996, cit. podle NAKONEČNÝ, Milan, 2009. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2. Praha: Academia, 620 s. ISBN 978-80-200-1680-5.
- [2] BRTNÍKOVÁ, Marta, 1982, cit. podle KRATOCHVÍL, Stanislav, 2009. *Manželská a párová terapie*. Praha: Portál. 279 s. ISBN 978-807-3676-469.
- [3] CAPPONI, Věra a Tomáš NOVÁK, 1995. *Sám sobě manželským poradcem: první pomoc při příhodách nevěrných*. Praha: Grada. 110 s. Psychologie pro každého. ISBN 80-716-9163-1.
- [4] ČESKO. Zákon č. 94/1963 Sb. ze dne 4. 12. 1963 o rodině. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.uplnezneni.cz/zakon/94-1963-sb-o-rodine/>.
- [5] ČESKO. Zákon č. 115/2006 Sb. ze dne 26. 1. 2006 o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <http://www.uplnezneni.cz/zakon/115-2006-sb-o-registrovanem-partnerstvi-a-o-zmene-nekterych-souvisejicich-zakonu/>.
- [6] DE ANGELIS, Barbara, 2003. *Tajemství partnerství*. Překlad Hana Březáková. Praha: Eminent, 416 s. ISBN 80-728-1139-8.
- [7] DE LOMAS, Pascale, 2007. *Přátelé- jak si je získat a udržet*. Praha: Grada. 124 s. ISBN 978-80-247-2229-0.
- [8] ENGLISH a PEARSON, 1963 cit. podle LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ, 2006. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha: Grada. 368 s. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.
- [9] FEINGOLD, A., 1992, cit. podle NAKONEČNÝ, Milan, 2009. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2. Praha: Academia, 620 s. ISBN 978-80-200-1680-5.
- [10] HAMEROVÁ, H., 2005, cit. podle NAKONEČNÝ, Milan, 2009. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2. Praha: Academia, 620 s. ISBN 978-80-200-1680-5.
- [11] HAMPLOVÁ, Dana, 2000. *Postoje k manželství a rodičovství*. In: FIALOVÁ, L., M. KUČERA a S. VYMĚTALOVÁ. Představy mladých lidí o manželství a rodičovství. Praha: Sociologické nakladatelství. 67-98 s. ISBN 80-85850-87-7.

- [12] HOLLÁ, Kateřina, 22. 2. 2011. Věrnost nám není od přírody dána. In: *Babyweb.cz* [online]. [cit. 2013-03-06]. Dostupné z: <http://www.babyweb.cz/vernost-nam-neni-od-prirody-dana>.
- [13] CHAPMAN, Gary, 2007. *Čtyři období manželství: jakými proměnami prochází náš vztah a jak je můžeme ovlivnit*. Praha: Návrat domů. 138 s. ISBN 978-80-7255-161-3.
- [14] CHRÁSKA, Miroslav, 2007. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Překlad Hana Březáková. Praha: Grada Publishing. 265 s. ISBN 978-80-247-1369-4.
- [15] JANÁČKOVÁ, Laura a kol., 2008. *Nevěra a její zvládnání*. Praha: Maxdorf. Psychologie všedního dne, sv. 1. 93 s. ISBN 978-807-3451-554.
- [16] JANDOUREK, Jan, 2001. *Sociologický slovník*. 1. vyd. Praha: Portál. 285 s. ISBN 80-7178-535-0.
- [17] KARSTEN, Hartmut, 2006. *Ženy - muži*. Překlad Petr Babka. Praha: Portál. 183 s. ISBN 80-736-7145-X.
- [18] KENT, Margaret, 1993. *Jak si manžela udržet (a předejít nevěře)*. Překlad Milena Blažková. Praha: Ivo Železný. 158 s. ISBN 80-711-6664-2.
- [19] KOPECKÁ, Ilona, 2011. *Psychologie: učebnice pro obor sociální činnost*. 1. vyd. Praha: Grada, 187 s. ISBN 978-802-4738-758.
- [20] KOPŘIVA, Karel, 1988 cit. podle PLAŇAVA, Ivo, 2000. *Manželství a rodina. Struktura, dynamika, komunikace: jakými proměnami prochází náš vztah a jak je můžeme ovlivnit*. Brno: Doplněk. 294 s. ISBN 80-723-9039-2.
- [21] KLAPILOVÁ, Kateřina, 25. 2. 2013, 18:15. Interview. In: *Partnerské vztahy aneb Návod na přežití. Nevěra*. TV, ČT 1. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10169534665-partnerske-vztahy-aneb-navod-na-preziti/208572231000008-nevera/video/>.
- [22] KLIMEŠ, Jeroným, 25. 2. 2013. Interview. In: *Partnerské vztahy aneb Návod na přežití. Nevěra*. TV, ČT 1. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10169534665-partnerske-vztahy-aneb-navod-na-preziti/208572231000008-nevera/video/>.

- [23] KRATOCHVÍL, Stanislav, 2009. *Manželská a párová terapie*. Praha: Portál. 279 s. ISBN 978-807-3676-469.
- [24] KRATOCHVÍL Stanislav a KRATOCHVÍLOVÁ, 1990 cit. podle KRATOCHVÍL, Stanislav, 2009. *Manželská a párová terapie*. Praha: Portál. 279 s. ISBN 978-807-3676-469.
- [25] KUBELKOVÁ, Šárka, 25. 2. 2013, 03:30. Interview. In: *Partnerské vztahy aneb Návod na přežití. Nevěra*. TV, ČT 1. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10169534665-partnerske-vztahy-aneb-navod-na-preziti/208572231000008-nevera/video/>.
- [26] LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ, 2006. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha: Grada. 368 s. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1284-9.
- [27] LEVINSON, D., 1986, cit. podle VÁGNEROVÁ, Marie, 2007. *Vývojová psychologie II.: dospělost a stáří*. Praha: Karolinum, 461 s. ISBN 978-80-246-1318-5.
- [28] MUCHA, Ivan, 2009. *Sociologie: základní texty*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 248 s. ISBN 978-807-3802-271.
- [29] NAKONEČNÝ, Milan, 2009. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2. Praha: Academia, 620 s. ISBN 978-80-200-1680-5.
- [30] PETERKOVÁ, Michaela, ©2008-2012a. Nevěra - úvod. *Nevěra: Příčiny nevěry, její typy a jak (ne)odhalit nevěru* [online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné z: <http://www.nevera.psychoweb.cz/>.
- [31] PETERKOVÁ, Michaela, ©2008-2012b. Typy nevěry. *Nevěra: Příčiny nevěry, její typy a jak (ne)odhalit nevěru* [online]. [cit. 2013-02-21]. Dostupné z: <http://www.nevera.psychoweb.cz/3/typy-nevery>.
- [32] PLAŇAVA, Ivo, 2000. *Manželství a rodiny. Struktura, dynamika, komunikace: jakými proměnami prochází náš vztah a jak je můžeme ovlivnit*. Brno: Doplněk. 294 s. ISBN 80-723-9039-2.
- [33] PLZÁK, Miroslav, 2003. *Manželská tonutí*. 2. vyd. Praha: Motto. 119 s. ISBN 80-724-6183-4.

- [34] PLZÁK, Miroslav, 16. 2. 2007. Manželská nevěra- Seznamka GRAND (040). In: *Youtube* [online]. [cit. 2013-06-03]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=6aQhFQwERxY>.
- [35] RATHUS, S. A., 1999, cit. podle NAKONEČNÝ, Milan, 2009. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2. Praha: Academia, 620 s. ISBN 978-80-200-1680-5.
- [36] SLAMĚNÍK, Ivan, 2011. *Emoce a interpersonální vztahy*. Praha: Grada. 208 s. ISBN 978-80-247-3311-1.
- [37] STRÁNSKÝ, Martin, 25. 2. 2013. Interview. In: *Partnerské vztahy aneb Návod na přežití. Nevěra*. TV, ČT 1. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10169534665-partnerske-vztahy-aneb-navod-na-preziti/208572231000008-nevera/video/>.
- [38] ŠMOLKA, Petr, 2003. *Nevěra pro podváděné i podvádějící*. Praha: Grada. 111 s. *Psychologie pro každého*. ISBN 80-247-0397-1.
- [39] ŠVANCARA, Josef, 1986, cit. podle LANGMEIER, Josef a Dana KREJČÍŘOVÁ, 2006. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha: Grada. 368 s. *Psyché (Grada)*. ISBN 80-247-1284-9.
- [40] UZEL, Radim, 2010. *Nevěra a co s ní: první pomoc při příhodách nevěrných*. Praha: Petrklíč. 159 s. *Psychologie pro každého*. ISBN 978-80-7229-241-7.
- [41] UZEL, Radim, 6. 1. 2011. Nevěru neodsuzujeme, ale řešíme. In: *Babyweb.cz* [online]. [cit. 2013-03-06]. Dostupné z: <http://www.babyweb.cz/neveru-neodsuzujeme-ale-resme>.
- [42] VAUGHAN, Peggy, 2009. *Mýtus monogamie: průvodce následky nevěry*. Praha: Knižní klub. 237 s. *Psychologie pro každého*. ISBN 978-80-242-2373-5
- [43] VÁGNEROVÁ, Marie, 2007. *Vývojová psychologie II.: dospělost a stáří*. Praha: Karolinum, 461 s. ISBN 978-80-246-1318-5.
- [44] VYMĚTALOVÁ, Simona, 2000. *Partnerský vztah*. In: FIALOVÁ, L., D. HAMPLOVÁ a KUČERA M. *Představy mladých lidí o manželství a rodičovství*. Praha: Sociologické nakladatelství. 99- 133 s. ISBN 80-85850-87-7.

- [45] WEISS, Petr, 25. 2. 2013. Interview. In: *Partnerské vztahy aneb Návod na přežití. Nevěra*. TV, ČT 1. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10169534665-partnerske-vztahy-aneb-navod-na-preziti/208572231000008-nevera/video/>.
- [46] WEISS, Petr a Jaroslav ZVĚŘINA, 2003, cit. podle JANÁČKOVÁ, Laura a kol., 2008. *Nevěra a její zvládnání*. Praha: Maxdorf. Psychologie všedního dne, sv. 1. 93 s. ISBN 978-807-3451-554.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Cit.	Citováno.
Atd.	A tak dále.
H0	Nulová hypotéza.
HA	Alternativní hypotéza.
HVO	Hlavní výzkumná otázka.
DVO1	Dílčí výzkumná otázka 1.
DVO2	Dílčí výzkumná otázka 2.
DVO3	Dílčí výzkumná otázka 3.
DVO4	Dílčí výzkumná otázka 4.
DVO5	Dílčí výzkumná otázka 5.
DVO6	Dílčí výzkumná otázka 6.
DVO7	Dílčí výzkumná otázka 7.
DVO8	Dílčí výzkumná otázka 8.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Mechanismus prožívání partnerovy nevěry (Janáčková a kol., 2008, s. 25)	36
Obr. 2 Použité třídění karet (Chráska, 2007, s. 231).....	52

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Hodnocení Q-typů jednotlivými muži	59
Tab. 2 Q-typy s nejvyšším hodnocení podle mužů	60
Tab. 3 Q-typy s nejnižším hodnocením podle mužů	61
Tab. 4 Hodnocení Q-typů jednotlivými ženami.....	62
Tab. 5 Q-typy s nejvyšším hodnocením podle žen	63
Tab. 6 Q- typy s nejnižším hodnocením podle žen.....	64
Tab. 7 T- test pro kategorii „vymezení nevěry“	65
Tab. 8 Vymezení nevěry podle mužů	66
Tab. 9 Vymezení nevěry podle žen.....	67
Tab. 10 T-test pro kategorii „oblast řešení nevěry“	68
Tab. 11 Hodnocení „oblasti řešení nevěry“ podle mužů	70
Tab. 12 Hodnocení „oblasti řešení nevěry“ podle žen.....	71
Tab. 13 T- test pro kategorii „vliv nevěry na partnerský vztah“	72
Tab. 14 Hodnocení Q-typů z kategorie „vliv nevěry na partnerský vztah“ podle mužů	74
Tab. 15 Hodnocení Q-typů z kategorie „vliv nevěry na partnerský vztah“ podle žen.....	74
Tab. 16 T- test pro kategorii „obecný názor na nevěru“	75
Tab. 17 Hodnocení Q-typů z kategorie „obecný názor na nevěru“ podle mužů.....	77
Tab. 18 Hodnocení Q- typů z kategorie „obecný názor na nevěru“ podle žen	78
Tab. 19 T- test pro kategorii „genderové rozdíly“	79
Tab. 20 Hodnocení Q-typů z kategorie „genderové rozdíly“ podle mužů.....	80
Tab. 21 Hodnocení Q-typů z kategorie „genderové rozdíly“ podle žen	81
Tab. 22 T-test pro kategorii „odhalení nevěry“	82
Tab. 23 Hodnocení Q-typů z kategorie „odhalení nevěry“ podle mužů	84
Tab. 24 Hodnocení Q-typů z kategorie „odhalení nevěry“ podle žen	84

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „vymezení nevěry“	65
Graf 2 Hodnocení Q-typů z kategorie „vymezení nevěry“	66
Graf 3 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „oblast řešení nevěry“	69
Graf 4 Hodnocení Q-typů z kategorie „oblast řešení nevěry“	70
Graf 5 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „vliv nevěry na partnerský vztah“	72
Graf 6 Hodnocení Q-typů z kategorie „vliv nevěry na partnerský vztah“	73
Graf 7 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „obecný názor na nevěru“	76
Graf 8 Hodnocení Q-typů z kategorie „obecný názor na nevěru“	77
Graf 9 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „genderové rozdíly“	79
Graf 10 Hodnocení Q-typů z kategorie „genderové rozdíly“	80
Graf 11 Krabicový graf pro hodnoty tvrzení z kategorie „odhalení nevěry“	82
Graf 12 Hodnocení Q-typů z kategorie „odhalení nevěry“	83

SEZNAM PŘÍLOH

PI: Použité schéma Q-třídění

PŘÍLOHA P I: POUŽITÉ SCHEMA Q- TRĚDĚNÍ

Předložená tvrzení prosím roztřídte, dle následujícího schématu.
 Tvrzení umístěná nalevo jsou ty, s kterými nesouhlasíte a neztotožňujete se s nimi,
 naopak napravo jsou ty, které považujete za velmi důležité a pravdivé.
Uprostřed by se měly objevit tvrzení, ke kterým nemáte kladný ani negativní postoj.
 Do každého políčka lze umístit jen jednu kartu.
 (Tvrzením v jednom sloupci příkládáte stejnou váhu.)

NAPROSTO NENÍ DŮLEŽITÉ NESOUHLASÍM

VELMI DŮLEŽITÉ
NAPROSTO SOUHLASÍM